

मिक्लाजुङ गाउँपालिका
आप्रवासन तथा पुनःएकीकरण
वस्तुस्थिति विवरण
(Migration and Reintegration Profile)
२०८१

मिक्लाजुङ गाउँपालिका
मोरङ

कोशी प्रदेश
मिक्लाजुङ गाउँपालिकाको

आप्रवासन तथा पुनःएकीकरण
वस्तुस्थिति विवरण

(Migration and Reintegration Profile)

२०८१

मिक्लाजुङ, गाउँपालिका
मोरङ
कोशी प्रदेश,
नेपाल

मिक्लाजुङ गाउँपालिका

गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय

मधुमल्ला, (मोरङ)
Madhumalla, (Morang)

मिक्लाजुङ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
मिक्लाजुङ, मोरङ
कोशी प्रदेश, नेपाल

प.सं. (L.No.): ०८०/८१

च.सं. (Ref No.):

कोशी प्रदेश, नेपाल

मन्तव्य

नेपालको संविधान २०७२ अनुसार संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको मुल संरचना संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहको हुने र राज्य शक्तिको प्रयोग तीनै तहले संविधान र कानून बमोजिम गर्ने व्यवस्था गरेको छ । तीन तहको सरकारको अभ्यास हुने क्रममा दोस्रो स्थानीय तहको निर्वाचनबाट मिक्लाजुङ गाउँपालिकामा हामी स्थानीय जनप्रतिनिधिका रूपमा निर्वाचित भएका छौ । स्थानीय तहलाई सबल बनाउदै दिर्घकालिन विकासका योजनालाई गुणस्तरीय र दिगो बनाउने जिम्मा हाम्रो काँधमा आएको छ । वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको ज्ञान, सीप, क्षमतालाई पालिकाको समग्र विकाशमा परिचालन गर्ने गाउँपालिकाको वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी वस्तुगत अवस्था थाहा पाउनु आवश्यक ठानी मिक्लाजुङ गाउँपालिकाको आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण (Migration Profile), २०८१ तयार भएको छ ।

संविधानको अनुसूचि ८ बमोजिम स्थानीय तहको अधिकारको सूची अन्तर्गत स्थानीय तथ्याङ्क सङ्कलन सम्बन्धी अधिकार तथा बेरोजगारको तथ्याङ्क सङ्कलन सम्बन्धी अधिकार रहेको छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ को दफा ११ को उपदफा २ (च), (छ), (ड) अनुसार प्रत्येक स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रको तथ्याङ्क सङ्कलन, अभिलेख सङ्कलन, वस्तुगत विवरण तयारी तथा प्रकाशन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।

मिक्लाजुङ गाउँपालिकाको विकाश र सम्वृद्धि परिकल्पना तथा लक्ष्य प्राप्त गर्न वैदेशिक रोजगार क्षेत्रको अध्ययन र वस्तुगत अवस्था बुझ्न आवश्यक थियो । लामो समयको मेहनतपछि तयार पारिएको यस आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरणमा गाउँपालिकाको वैदेशिक रोजगार र वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरुको विस्तृत विवरण हेर्न सकिन्छ । यसैगरी गाउँपालिकाको वैदेशिक रोजगारको अवस्था, सुरक्षित वैदेशिक रोजगार, वैदेशिक रोजगारको समस्या तथा वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरुको पुनः एकीकरणको अवस्था यस वस्तुस्थिति विवरणमा समेटिएको छ ।

यस वस्तुस्थिति विवरणमा भएका तथ्याङ्कहरुलाई आवश्यकता अनुसार अपडेट गर्न अहिलेको सूचना प्रविधिको युग सुहाउँदो डाटाबेस नै निर्माण गर्न आवश्यक ठानी निश्चित समयसीमा र बजेटमा तयार गरिएको यस वस्तुस्थिति विवरणमा नयाँ सूचनाहरु थप गर्न, सूचनालाई अझ विस्तृत गर्न तथा आवश्यकता अनुसार परिमार्जन गर्नु पर्दछ ।

मिक्लाजुङ गाउँपालिकाको आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण तयार गर्न प्राविधिक सहयोग पुर्याउने एस.आर.एस. शोःसुन्स् र आर्थिक सहयोग वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिको पुनः एकीकरण परियोजना (रेमी), तथ्यांक उपलब्ध गराउने व्यक्ति, तथ्याङ्क संकलक लगायत यस कार्यमा सल्लाह सुझाव दिनुहुने सबै क्षेत्रका महानुभावहरु प्रति गाउँपालिकाको तर्फबाट विशेष धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

मिति : २०८१ असार १३ गते

बबि कुमार राई

अध्यक्ष

मिक्लाजुङ गाउँपालिका

बबि कुमार राई

गा.पा.अध्यक्ष

मिक्लाजुङ गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

मधुमल्ला, (मोरङ)
Madhumalla, (Morang)

प.सं. (L.No.): ०८०/८१

च.नं. (Ref No.):

कोशी प्रदेश, नेपाल

मन्तव्य

श्रम आप्रवासनको विषय नेपालको लागि जल्दोबल्दो विषय बनेको छ । नेपाली युवाहरूको लागि वैदेशिक रोजगार रहर र बाध्यता दुवै सवाल बन्न गएको छ । यद्यपि यस गाउँपालिकाबाट के, कति मानिसहरू वैदेशिक रोजगारमा गएका छन् ? के कस्ता कामहरू गरिरहेका छन् ? विदेशमा रहँदा के कस्ता समस्याहरू भोगिरहेका छन् ? भन्ने विषयहरू मिक्लाजुङ गाउँपालिका अनविज्ञ थियो । यसैगरी वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरू के कति छन् ? उनिहरूले सिकेर आएका ज्ञान सीपको उपयोग के कसरी गर्न सकिन्छ ? भन्ने तथ्याङ्कको अभाव थियो । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा प्रत्येक स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रको तथ्याङ्क सङ्कलन, अभिलेख सङ्कलन, वस्तुगत विवरण तयारी तथा प्रकाशन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ स्थानीय सरकारलाई रोजगार तथा बेरोजगार श्रमशक्तिको तथ्याङ्क संकलन, प्रशोधन, सूचना प्रणालीको व्यवस्थापन, रोजगार सूचना केन्द्रको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन, वैदेशिक रोजगारमा जाने श्रमशक्तिको लागि वित्तीय साक्षरता र सीपमूलक तालिमको सञ्चालन, वैदेशिक रोजगारबाट फर्केका व्यक्तिहरूको सामाजिक पुनःएकीकरण, वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त ज्ञान, सीप र उद्यमशीलताको उपयोगमा आधारभूत सेवा प्रवाह गर्ने जिम्मेवारी दिएको छ । यहि जिम्मेवारी पूरा गर्नका लागि वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिको पुनःएकीकरण परियोजना (रेमी) को आर्थिक सहयोगमा मिक्लाजुङ गाउँपालिकाले गाउँपालिकाको आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण तयार गरेको छ । आशा छ यस पुस्तकमा उपलब्ध तथ्याङ्कले वैदेशिक रोजगारलाई सुरक्षित, व्यवस्थित र उपलब्धिमूलक बनाउन र वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरूको पुनःएकीकरण सम्बन्धी गाउँपालिकाको नीति तथा योजना तर्जुमा गर्न मद्दत पुर्याउने छ ।

यसमा समेटिएका तथ्याङ्कहरू घरघरमा गएर संकलन गरी सफ्टवेयरको माध्यमबाट विश्लेषण गरी सम्पादन गरिएका छन् भने केहि तथ्याङ्कहरू विभिन्न स्रोतहरूबाट संकलन गरिएका छन् । यस गाउँपालिकाका घर घरमा गई तथ्याङ्क संकलन गर्नु हुने गणकहरू, आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण तयार गर्न आर्थिक सहयोग पुर्याउने रेमी परियोजना, प्राविधिक सहयोग पुर्याउने एस.आर.एस. शोलुसन्स तथा तथ्यांक उपलब्ध गराउने महानुभवहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

मिति : २०८१ असार १३ गते

दिनेश पौडेल

उपाध्यक्ष

मिक्लाजुङ गाउँपालिका

दिनेश पौडेल

गा. पा. उपाध्यक्ष

मिक्लाजुड गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

मधुमल्ला, (मोरङ)
Madhumalla, (Morang)

प.सं. (L.No.): ०८०/८१

च.नं. (Ref.No.):

कोशी प्रदेश, नेपाल

मन्तव्य

सूचना नै विकास निर्माणको पूर्वाधार हो । विश्वसनीय तथ्याङ्कले मात्र योजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन र नियमन कार्यलाई प्रभावकारी तुल्याउन सक्दछ । तथ्याङ्कलाई विश्लेषण गरेर बनाइएको योजनाले मात्र दिगो, वैज्ञानिक र तर्कसंगत विकास हुन सक्दछ । तसर्थ मिक्लाजुड गाउँपालिकाको परिकल्पना तथा लक्ष्य साकार बनाउन मिक्लाजुड गाउँपालिकाको यो आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण तयार गरी यहाँहरु सामु प्रस्तुत गरिएको छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ को दफा ११ को उपदफा २ (च), (छ), (ड) अनुसार प्रत्येक स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रको तथ्याङ्क सङ्कलन, अभिलेख सङ्कलन, वस्तुगत विवरण तयारी तथा प्रकाशन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यसैगरी उपदफा (थ) मा स्थानीय सरकारलाई रोजगार तथा बेरोजगार श्रमशक्तिको तथ्याङ्क संकलन, प्रशोधन, सूचना प्रणालीको व्यवस्थापन, रोजगार सूचना केन्द्रको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन, वैदेशिक रोजगारमा जाने श्रमशक्तिको लागि वित्तीय साक्षरता र सीपमूलक तालिमको सञ्चालन, वैदेशिक रोजगारबाट फर्केका व्यक्तिहरुको सामाजिक पुनःएकीकरण, वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त ज्ञान, सीप र उद्यमशिलताको उपयोगमा आधारभूत सेवा प्रवाह गर्ने जिम्मेवारी दिएको छ । उपरोक्त संवैधानिक व्यवस्था र कानुनी प्रावधानहरुको परिपालना गर्दै निर्धारित ढाँचामा यस स्थानीय तहबाट वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएकाहरुको अवस्था चित्रण गर्न डिजिटल प्रविधिबाट तथ्याङ्क सङ्कलन, प्रशोधन, तालिकीकरण तथा विश्लेषण गरी मिक्लाजुड गाउँपालिकाको यो आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण (Migration Profile), २०८१ तयार पारिएको छ ।

मिक्लाजुड गाउँपालिकाको समग्र वैदेशिक रोजगारको अवस्था, हाल वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएकाहरुको विवरण, सुरक्षित आप्रवासन, विप्रेषणको अवस्था, वैदेशिक रोजगारको समस्या र पुनःएकीकरणको अवस्था झल्किने गरी तयार गरिएको यस आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरणको प्रिन्ट प्रति र डिजिटल भर्सन गाउँपालिकाको वेबसाइटबाट समेत हेर्न सकिन्छ । यहि दस्तावेजलाई आधार मानेर नगरपालिकाको नीति, कार्यक्रम तथा बजेट व्यवस्थापन गरिनेछ । यसबाट स्वरोजगार प्रवर्द्धन, सुरक्षित वैदेशिक रोजगार र वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरुको पुनःएकीकरण कार्यमा यो वस्तुस्थिति विवरण कोशेढुंगा सावित हुने मैले विश्वास लिएको छु ।

यस वस्तुस्थिति विवरण तयार गर्ने क्रममा त्रुटीरहित बनाउन प्रयास गर्दागर्दै पनि केहि त्रुटी भएको हुन सक्दछ । हालको सूचना प्रविधिको युग अनुसार डिजिटल प्रविधिहरु प्रयोग गरी यो वस्तुस्थिति विवरण तयार गरिएकाले यसमा देखिएको त्रुटिहरु आगामि दिनहरुमा सजिलै सच्याईदै लगिनेछ । यस मिक्लाजुड गाउँपालिकाको आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण तयार पार्न सहयोग पुर्याउने वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिको पुनःएकीकरण परियोजना (रेमी) र प्राविधिक सहयोग पुर्याउने एस.आर.एस. शोलुसन्स लाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छु । यसैगरी यस कार्यमा संलग्न गाउँपालिकाका कर्मचारी, तथ्याङ्क उपलब्ध गराउनु हुने गाउँपालिकावासी, गाउँपालिकाका जानिफकार व्यक्तिहरु, घरघरमा गई तथ्याङ्क संकलन गर्नु हुने गणकहरुलाई पनि धन्यवाद दिन चाहन्छु । साथै वस्तुस्थिति विवरणकै आधारमा तय गरिने सम्पूर्ण योजनाहरुको कार्यान्वयनमा सहकार्य र सहयोग गर्न सबै पक्षहरुलाई हार्दिक अपिल समेत गर्दछु ।

मिति : २०८१ असार १३ गते

अनूप कुमार गुप्ता
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

विषय सूचि

परिच्छेद -१: परिचय	१
१.१ पृष्ठभूमि	१
१.२ उद्देश्य	१
१.३ कानूनी तथा नीतिगत आधार	१
१.४ तयारीका चरण	२
१.५ सूचना संकलनमा प्रयोग गरिएको प्रविधि	३
१.६ वस्तुस्थिति विवरणको सीमा	३
१.७ तथ्याङ्क प्रयोगको संवेदनशीलता	३
परिच्छेद -२: गाउँपालिकाको परिचय	४
२.१ गाउँपालिका परिचय	४
२.२ राजनीतिक विभाजन	४
२.३ जनसांख्यिक अवस्था	५
२.४ वडागत जनसंख्या वितरणको अवस्था	५
२.५ उमेरको आधारमा जनसंख्या विवरण	६
परिच्छेद -३: वैदेशिक रोजगारको अवस्था	८
३.१ विदेशमा बसोबास गर्ने अनुपस्थित संख्या	८
३.२ वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरूको संक्षिप्त विवरण	८
३.३ वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केको घर सम्बन्धी विवरण	८
परिच्छेद -४: वैदेशिक रोजगारमा गएको अवस्था	९
४.१ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण	९
४.१.१ वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरूको वडागत विवरण	९
४.२ वडागत जनसंख्या र वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण	१०
४.२.१ वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरूको टोलगत विवरण	१०
४.२.२ उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण	१२
४.२.३ देशगत (वर्गिकृत) रूपमा वैदेशिक रोजगारमा गएको देश	१३
४.२.४ वैदेशिक रोजगारमा गएको देश	१३
४.२.५ वैदेशिक रोजगारमा दोहर्षाएर गएको अवस्था	१४
४.२ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको सामाजिक अवस्था	१५
४.२.१ धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण	१५
४.२.२ मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण	१५
४.२.३ जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको संख्या	१६
४.२.४ जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण	१७
४.२.५ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था	१८
४.२.६ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको वैवाहिक अवस्था	१९
४.३ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको आर्थिक अवस्था	१९
४.३.१ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको घरको मुख्य पेशा	१९
४.३.२ विदेशमा गरिरहेको कामको प्रकृति	२०

४.४ सुरक्षित वैदेशिक रोजगारको अवस्था	२१
४.४.१ वैदेशिक रोजगारमा जाने माध्यम	२१
४.४.२ वैदेशिक रोजगारमा जाने बाटो	२१
४.४.३ वैदेशिक रोजगार जाँदा प्रयोग गरेको भिषाको प्रकार	२२
४.४.४ कागजपत्र घरमा छोडे वा नछोडेको	२२
४.४.५ वैदेशिक रोजगारमा जानुपूर्व सीप तालिम लिनेको अवस्था	२३
४.४.६ सूचना तथा परामर्ष लिएको अवस्था	२४
४.५ वैदेशिक रोजगारमा जाँदाको लागत	२४
४.५.१ वैदेशिक रोजगार जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण	२४
४.५.२ लागतको श्रोत	२५
४.६ वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिहरुबाट प्राप्त विप्रेषण	२६
४.६.१ गत १ वर्षमा विप्रेषण प्राप्त गर्ने परिवार संख्या	२६
४.६.२ विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम	२६
४.६.३ विप्रेषण आम्दानी (वार्षिक)	२७
४.६.४ विप्रेषण खर्च (वार्षिक)	२७
४.६.५ विप्रेषणबाट घर घडेरी किन्नेको विवरण	२८
४.७ वैदेशिक रोजगारले निम्त्याएको समस्या	२८
४.७.१ वैदेशिक रोजगारले निम्त्याएको समस्याहरुको अवस्था	२८
४.७.२ वैदेशिक रोजगारमा रहँदा भोग्नु परेको समस्याहरु	२९
४.७.३ वैदेशिक रोजगारका कारण भएको पारिवारिक समस्याहरु	२९
४.८ वैदेशिक रोजगारको सामाजिक लागत	३०
४.८.१ वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण भएको दोश्रो विवाह	३०
४.८.२ वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण ६० वर्षमाथिका वृद्धवृद्धाहरु मात्र घरमा बस्नु परेको अवस्था	३१
४.८.३ बोर्डिङ्ग स्कूलमा पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहरमा गएकाहरुको विवरण	३१
परिच्छेद -५: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएकाहरुको विवरण	३३
५.१ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको संख्या	३३
५.१.१ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको वडागत विवरण	३३
५.१.१ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको वडागत विवरण	३३
५.१.२ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको टोलगत विवरण	३३
५.१.३ उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण	३५
५.१.४ देशगत (वर्गिकृत) रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु	३६
५.१.५ देशगत रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु	३७
५.२ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको सामाजिक अवस्था	३८
५.२.१ धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण	३८
५.२.२ मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण	३८
५.२.३ जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण	३९
५.२.४ जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण	३९
५.२.५ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको शैक्षिक अवस्था	४०
५.२.६ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको वैवाहिक अवस्था	४१
५.२.७ वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधि	४२
५.२.८ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किनुको कारण	४३
५.३ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको सिप तथा अनुभव	४३
५.३.१ विदेशमा गरेको कामको प्रकार	४३

५.३.२	वैदेशिक रोजगारको क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभवहरूको विवरण	४४
५.३.३	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सीप तालिम लिएको विवरण	४५
५.४	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको आर्थिक पुनःएकीकरणको अवस्था	४५
५.४.१	फर्केर आएका व्यक्तिहरूको फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सौच	४५
५.४.२	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरू हालको संलग्नता.....	४६
५.४.३	व्यवसायमा संलग्न हुनेहरूको व्यवसायको प्रकृति	४७
५.५	वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको आर्थिक पुनःएकीकरणको सम्भावनाहरू	४७
५.५.१	नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गर्न तथा नयाँ व्यवसाय सुरु गर्नका लागि भएका समस्याहरू	४७
५.५.२	नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने क्षेत्रहरू	४८
५.५.३	नेपालमा नै स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरू	४९

तालिकाहरू

तालिका नं. १: वडागत क्षेत्रफल	४
तालिका नं. २: वडागत जनसंख्या वितरणको अवस्था	६
तालिका नं. ३: उमेरको आधारमा जनसंख्या विवरण	६
तालिका नं. ४: विदेशमा बसोबास गर्ने अनुपस्थित जनसंख्या	८
तालिका नं. ५: वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरूको विवरण	८
तालिका नं. ६: वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरूको विवरण	९
तालिका नं. ७: वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरूको वडागत विवरण	९
तालिका नं. ८: वडागत जनसंख्या र वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको विवरण	१०
तालिका नं. ९: वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरूको टोलगत विवरण	१०
तालिका नं. १०: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण	१२
तालिका नं. ११: देशगत (वर्गिकृत) रूपमा वैदेशिक रोजगारमा गएको देश	१३
तालिका नं. १२: वैदेशिक रोजगारमा गएको देश	१४
तालिका नं. १३: वैदेशिक रोजगारमा दोहर्चाएर गएको अवस्था	१४
तालिका नं. १४: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण	१५
तालिका नं. १५: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरु	१५
तालिका नं. १६: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरु	१६
तालिका नं. १७: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण	१७
तालिका नं. १८: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था	१८
तालिका नं. १९: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको वैवाहिक अवस्था	१९
तालिका नं. २०: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको घरको मुख्य पेशा	१९
तालिका नं. २१: विदेशमा गरिरहेको कामको प्रकृति	२०
तालिका नं. २२: वैदेशिक रोजगारमा जाने माध्यम	२१
तालिका नं. २३: वैदेशिक रोजगारमा जाने बाटो	२१
तालिका नं. २४: वैदेशिक रोजगार जाँदा प्रयोग गरेको भिषाको प्रकार	२२
तालिका नं. २५: कागजपत्र घरमा छोडे वा नछोडेको	२२
तालिका नं. २६: वैदेशिक रोजगारमा जानुपूर्व सीप तालिम लिनेको अवस्था	२३
तालिका नं. २७: सूचना तथा परामर्ष लिएको अवस्था	२४
तालिका नं. २८: वैदेशिक रोजगार जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण	२४
तालिका नं. २९: लागतको श्रोत	२५
तालिका नं. ३०: गत १ वर्षमा विप्रेषण प्राप्त गर्ने परिवार संख्या	२६
तालिका नं. ३१: विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम	२६
तालिका नं. ३२: विविप्रेषण आम्दानी (वार्षिक)	२७
तालिका नं. ३३: विप्रेषण खर्च (वार्षिक)	२७
तालिका नं. ३४: विप्रेषणबाट घर घडेरी किन्नेको विवरण	२८
तालिका नं. ३५: वैदेशिक रोजगारले निम्त्याएको समस्याहरूको अवस्था	२८
तालिका नं. ३६: वैदेशिक रोजगारले निम्त्याएको समस्याहरूको अवस्था	२९
तालिका नं. ३७: वैदेशिक रोजगारका कारण भएको पारिवारिक समस्याहरु	२९
तालिका नं. ३८: वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण भएको दोश्रो विवाह	३१
तालिका नं. ३९: वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण ६० वर्षमाथिका वृद्धवृद्धाहरु मात्र घरमा बस्नु परेको अवस्था	३१
तालिका नं. ४०: बोर्डिङ्ग स्कुलमा पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहरमा गएकाहरूको विवरण	३२
तालिका नं. ४१: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको वडागत विवरण	३३

तालिका नं. ४२: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको टोलगत विवरण.....	३४
तालिका नं. ४३: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण	३६
तालिका नं. ४४: देशगत (वर्गिकृत) रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरू	३६
तालिका नं. ४५: देशगत रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरू	३७
तालिका नं. ४६: धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरू	३८
तालिका नं. ४७: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरू	३८
तालिका नं. ४८: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण	३९
तालिका नं. ४९: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण.....	४०
तालिका नं. ५०: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको शैक्षिक अवस्था	४०
तालिका नं. ५१: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको वैवाहिक अवस्था.....	४१
तालिका नं. ५२: वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधि	४२
तालिका नं. ५३: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किनुको कारण	४३
तालिका नं. ५४: विदेशमा गरेको कामको प्रकार.....	४३
तालिका नं. ५५: वैदेशिक रोजगारको क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभवहरूको विवरण	४४
तालिका नं. ५६: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सीप तालिम लिएको विवरण	४५
तालिका नं. ५७: फर्केर आएका व्यक्तिहरूको फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सौँच	४५
तालिका नं. ५८: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरू हालको संलग्नता	४६
तालिका नं. ५९: व्यवसायमा संलग्न हुनेहरूको व्यवसायको प्रकृति	४७
तालिका नं. ६०: नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गर्न तथा नयाँ व्यवसाय सुरु गर्नका लागि भएका समस्याहरू.....	४७
तालिका नं. ६१: नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने क्षेत्रहरू	४८
तालिका नं. ६२: नेपालमा नै स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरू	४९

अनुसूचिहरू

तालिका १: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण	५०
तालिका नं. २: देशगत (वर्गिकृत) रूपमा वैदेशिक रोजगारमा गएको देश	५०
तालिका नं. ३: वैदेशिक रोजगारमा गएको देश (क)	५०
तालिका नं. ४: वैदेशिक रोजगारमा गएको देश (ख)	५१
तालिका नं. ५: वैदेशिक रोजगारमा दोहरीयाएर गएको अवस्था	५१
तालिका नं. ६: धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण	५१
तालिका नं. ७: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरू	५२
तालिका नं. ८: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरू	५२
तालिका नं. ९: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण (क)	५२
तालिका नं. १०: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण (ख)	५३
तालिका नं. ११: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण (ग)	५३
तालिका नं. १४: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था	५३
तालिका नं. १५: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको वैवाहिक अवस्था	५४
तालिका नं. १६: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको घरको मुख्य पेशा	५४
तालिका नं. १७: विदेशमा गरिरहेको कामको प्रकृति	५४
तालिका नं. १८: वैदेशिक रोजगारमा जाने माध्यम	५५
तालिका नं. १९: वैदेशिक रोजगारमा जाने बाटो	५५
तालिका नं. २०: वैदेशिक रोजगार जाँदा प्रयोग गरेको भिषाको प्रकार	५५
तालिका नं. २१: कागजपत्र घरमा छोडे वा नछोडेको	५६
तालिका नं. २२: वैदेशिक रोजगारमा जानुपूर्व सीप तालिम लिनेको अवस्था	५६
तालिका नं. २३: सूचना तथा परामर्श लिएको अवस्था	५६
तालिका नं. २४: वैदेशिक रोजगार जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण	५७
तालिका नं. २५: लागतको श्रोत	५७
तालिका नं. २६: गत १ वर्षमा विप्रेषण पठाउनेको संख्या	५७
तालिका नं. २७: विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम	५८
तालिका नं. २८: विप्रेषण खर्च (वार्षिक)	५८
तालिका नं. २९: विप्रेषणबाट घर घडेरी किन्नेको विवरण	५९
तालिका नं. ३०: विप्रेषणबाट प्राप्त रकम बचत गरिएको निकाय	५९
तालिका नं. ३१: वैदेशिक रोजगारले निम्त्याएको समस्याहरूको अवस्था	५९
तालिका नं. ३२: वैदेशिक रोजगारले निम्त्याएको समस्याहरूको अवस्था	६०
तालिका नं. ३३: वैदेशिक रोजगारका कारण भएको पारिवारिक समस्याहरू	६०
तालिका नं. ३४: बोर्डिङ्ग स्कुलमा पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहरमा गएकाहरूको विवरण	६१
तालिका नं. ३५: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण	६१
तालिका नं. ३६: देशगत (वर्गिकृत) रूपमा फर्किएका व्यक्तिहरू	६१
तालिका नं. ३७: देशगत रूपमा फर्किएका व्यक्तिहरू	६२
तालिका नं. ३८: धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरू	६२
तालिका नं. ३९: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरू	६२
तालिका नं. ४०: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण	६३
तालिका नं. ४१: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण (क)	६३
तालिका नं. ४२: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण (ख)	६४
तालिका नं. ४३: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण (ग)	६४

तालिका नं. ४५: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको शैक्षिक अवस्था	६४
तालिका नं. ४६: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको वैवाहिक अवस्था.....	६५
तालिका नं. ४७: वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधि	६५
तालिका नं. ४८: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किनुको कारण	६५
तालिका नं ४९: विदेशमा गरेको कामको प्रकार.....	६६
तालिका नं ५०: वैदेशिक रोजगारको क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभवहरूको विवरण	६६
तालिका नं ५१: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सीप तालिम लिएको विवरण	६७
तालिका नं ५२: फर्केर आएका व्यक्तिहरूको फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सोच	६७
तालिका नं ५३ : वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरू हालको संलग्नता	६७
तालिका नं ५४: व्यवसायमा संलग्न हुनेहरूको व्यवसायको प्रकृति	६८
तालिका नं ५५: नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गर्न तथा नयाँ व्यवसाय सुरु गर्नका लागि भएका समस्याहरू.....	६८
तालिका नं ५६: नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने क्षेत्रहरू	६८
तालिका नं ५७: नेपालमा नै स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरू	६९

परिच्छेद -१: परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधान, २०७२ बमोजिम सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहको संरचना हुने र राज्यशक्तिको प्रयोग तीनै तहले गर्ने व्यवस्था छ । संविधान अनुसार सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको अन्तरसम्बन्ध सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तमा आधारित छ । संविधानको अनुसूचि ८ बमोजिम स्थानीय तहको अधिकारको सूची अन्तरगत क्रमसंख्या ६ मा स्थानीय तथ्याङ्क सङ्कलन सम्बन्धी अधिकार तथा क्रमसंख्या १७ मा बेरोजगारको तथ्याङ्क सङ्कलन सम्बन्धी अधिकारलाई सूचीकृत गरेको छ । नेपाल सरकारबाट स्वीकृत सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकारहरूको कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदनले स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तर्जुमा, बेरोजगारको तथ्याङ्कसहित स्थानीय तहको आधारभूत तथ्याङ्क, सम्भाव्य प्राकृतिक, भौतिक र सांस्कृतिक स्रोत साधनको तथ्याङ्कीय अभिलेख, सूचना तथा प्रविधियुक्त तथ्याङ्क व्यवस्थापनलाई भौतिक तहको कार्यक्षेत्र भनी उल्लेख गरेको छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ को दफा ११ को उपदफा २ (च), (छ), (ड) अनुसार प्रत्येक स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रको तथ्याङ्क सङ्कलन, अभिलेख सङ्कलन, वस्तुगत विवरण तयारी तथा प्रकाशन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यसैगरी उपदफा (थ) मा स्थानीय सरकारलाई रोजगार तथा बेरोजगार श्रमशक्तिको तथ्याङ्क संकलन, प्रशोधन, सूचना प्रणालीको व्यवस्थापन, रोजगार सूचना केन्द्रको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन, वैदेशिक रोजगारमा जाने श्रमशक्तिको लागि वित्तीय साक्षरता र सीपमूलक तालिमको सञ्चालन, वैदेशिक रोजगारबाट फर्केका व्यक्तिहरूको सामाजिक पुनःएकीकरण, वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त ज्ञान, सीप र उद्यमशीलताको उपयोगमा आधारभूत सेवा प्रवाह गर्ने जिम्मेवारी दिएको छ । उक्त जिम्मेवारीलाई आवधिक, वार्षिक तथा रणनीतिक योजनाहरूमा समावेश गरी विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न वर्तमान अवस्था भत्किने यथार्थ तथ्याङ्कहरूको आवश्यकता पर्दछ । उपरोक्त संवैधानिक व्यवस्था र कानुनी प्रावधानहरूको परिपालना गर्दै स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनमा उल्लेखित विषयहरूलाई निर्धारित ढाँचामा समेटेर यस स्थानीय तहबाट वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएकाहरूको अवस्था चित्रण गर्न डिजिटल प्रविधिबाट तथ्याङ्क सङ्कलन, प्रशोधन, तालिकीकरण तथा विश्लेषण गरी मिक्लाजुड गाउँपालिकाको यो आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण, २०८१ तयार पारिएको छ ।

१.२ उद्देश्य

आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण तयारीको उद्देश्य निम्न रहेका छन् :

१. यस स्थानीय तह भित्रका वैदेशिक रोजगारमा गएको नागरिकहरूको वडागत तथ्याङ्क प्रस्तुत गरी पालिको वैदेशिक रोजगारीको अवस्थाको चित्रण गर्ने,
२. वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरूको तथ्याङ्क प्रस्तुत गरी उनीहरूको पुनःएकीकरणको अवस्थाको चित्रण गर्ने,
३. वैदेशिक रोजगारलाई सुरक्षित, व्यवस्थित र उपलब्धिमूलक बनाउन र वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरूको पुनःएकीकरण सम्बन्धी स्थानीय तहको नीति तथा योजना तर्जुमा गर्न आवश्यक तथ्याङ्कहरू डिजिटल रूपमा समेत उपलब्ध गराउने ।

१.३ कानुनी तथा नीतिगत आधार

यस स्थानीय तहको आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण संवैधानिक व्यवस्था तथा तथ्याङ्कका मान्य सिद्धान्तलाई आधार मानी तयार गरिएको छ । यसमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन जस्ता कानुनी र नीतिगत व्यवस्थालाई आधारको रूपमा लिइएको छ । स्थानीय तहको आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण तयार गर्नु पर्ने कानुनी तथा नीतिगत व्यवस्थाहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

१.३.१ तथ्याङ्क ऐन, २०१५ तथा नियमावली, २०४१

जनतालाई अधिक हित हुने नीति निर्धारण गर्न, सरकारी निकायहरूको प्रशासकीय निपूर्णता बढाउन र मुलुकको आर्थिक गतिविधिबारे यथार्थ ज्ञान प्राप्त गर्न नेपाल सरकारलाई यथार्थ आधार चाहिने र त्यस्तो आधार जुटाउन तथ्याङ्क सङ्कलन सम्बन्धी सुविधाको व्यवस्था गर्न तथ्याङ्क सङ्कलन, विश्लेषण, अभिलेख र प्रकाशन गर्ने

कामका लागि एक केन्द्रीय विभागको स्थापना गरी शान्ति, सुव्यवस्था, जनताको सुविधा र आर्थिक हित कायम राख्न तथ्याङ्क ऐन, २०१५ जारी गरिएको हो ।

१.३.२ स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४

यस दिग्दर्शनको दफा १ मा "प्रत्येक स्थानीय तहले वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा सहभागितामूलक प्रक्रियाबाट नतिजामूलक ढङ्गले गर्नुपर्ने र योजना र बजेट तर्जुमा गर्नुपूर्व स्थानीय तहको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक तथा पूर्वाधार लगायतका क्षेत्रको यथार्थ स्थिति देखिने गरी आप्रवासन वस्तुगत विवरण तयार गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

१.३.३ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ दफा ११ को उपदफा (२) को च (२) र (३) को ड, (४), (५) र (६) मा स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन, दफा ११ को उपदफा २ थ (१), (२) (३), (४) र (५) मा बेरोजगारको तथ्याङ्क सङ्कलन तथा दफा १२ को वडा समितिको काम, कर्तव्य अधिकार अन्तर्गत उपदफा २ को (ख) मा तथ्याङ्क अद्यावधिक तथा संरक्षण अन्तर्गत खण्डीकृत तथ्याङ्क र सूचनासहितको वडाको पार्श्वचित्र तयार तथा अद्यावधिक गर्ने व्यवस्था रहेको छ

१.४ तयारीका चरण

प्रस्तावित वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएकाहरूको प्रोफाइल तयार पार्न तपसिलमा उल्लेखित चरणहरूमा आवश्यक कृयाकलापहरू सम्पन्न गरी वस्तुस्थिति विवरण गरिनेछ ।

चरण	कार्यान्वयन चरण	कृयाकलापहरू
चरण: १	पूर्वतयारी	- उलपब्ध मार्गदर्शन आधारमा तयारी गर्ने । - पालिकासँग तथ्यांक संकलन प्रकृया तथा बजेटका बारेमा छलफल र सहमति लिने - गणकहरू छनौट गर्ने । - आवश्यक सामग्री खरीद तथा तयारी गर्ने - गणकलाई २ दिने अभिमुखीकरण तालिम सञ्चाल गर्ने ।
चरण: २	तथ्यांक संकलन	- वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएको ५ वर्षसम्म भएका व्यक्तिको घरमा गएर तथ्यांक संकलन गर्ने । - तथ्यांक संकलन गरिएको घरको फोटो खिच्ने । - तथ्यांक संकलन गरिएको घरको GPS अवस्थिति लिने । - संकलित तथ्यांक रुजु गरी सर्भरमा सिंक गर्ने । - द्वितीय तथ्यांक तथा जानकारीहरू संकलन गरी एककट्टा गर्ने ।
चरण: ३	तथ्यांक प्रशोधन तथा विश्लेषण	- सर्भरमा प्राप्त तथ्यांक वेब मार्फत चेक गरी आवश्यकता अनुसार संशोधन गर्ने र नमिलेको तथ्यांकहरू मिलाउने । - तथ्यांक विश्लेषण गर्ने ।
चरण: ४	प्रोफाइल लेखन	- द्वितीय तथ्यांक पूर्णरूपमा लेख्ने - वेबमा भएको डाटा तालिकीकरण गरी लेखन कार्य गर्ने । - मस्यौदा प्रोफाइल लेखन - मस्यौदा प्रोफाइलमा सुझाव संकलन गर्ने - प्रोफाइललाई अन्तिम रूप प्रदान गर्ने - प्रोफाइल छपाउने
चरण: ५	डिजिटल प्रोफाइल वेबसाइटमा प्रकाशन	वेबसाइटमा ड्यासबोर्ड तयार गरी डिजिटल रूपमा तथ्यांक हेर्न र डाउनलोड हुने गरी तयार गर्ने ।

१.५ सूचना संकलनमा प्रयोग गरिएको प्रविधि

वस्तुस्थिति विवरण तयारीका लागि हाल बजारमा चलिरहेको आधुनिक सूचना प्रविधिहरू प्रयोग गरी सूचना संकलन गरिएको छ । जसको लागि तपसिलमा उल्लेखित सूचना संकलन प्रविधि तथा प्रकृयाहरू अवलम्बन गरिएको छ ।

- कम्प्युटर सफ्टवेयरको प्रयोग: निर्धारित प्रश्नावलीहरू समावेश गरी तयार गरिएको कम्प्युटर सफ्टवेयर प्रयोग गरी तथ्यांक संकलन गरिएको छ । यसरी संकलन गरिएको तथ्यांक कम्प्युटर सफ्टवेयर कै माध्यमबाट निर्धारित ढाँचामा तथ्यांक तालिकीकरण सहित सफ्टवेयरले प्रदान छ ।
- मोबाइल मार्फत तथ्यांक संकलन: घरधुरीस्तरको प्रश्नावली सहितको डाटावेश मोबाइलमा सेटिङ गरी मोबाइलबाट तथ्यांक संकलनहरूले तथ्यांक संकलन गरिएको छ ।
- घरधुरीको GPS Tracking : दीर्घकालीन प्रयोजनका लागि हरेक घरधुरीको मोबाइल सेटबाटै GPS विवरण पनि समेत संकलन गरिएको छ ।
- वेबसाइटमा प्रोफाइल : वस्तुस्थिति विवरण निर्माणको सबै प्रकृया पूरा गरी तयार गरिएको यस पालिकाको वस्तुस्थिति विवरण सेवाग्राहीहरूले आफूलाई आवश्यक पर्ने तथ्यांक सहज रूपमा प्राप्त हुने गरी स्थानीय तहको वेबसाइटमा समेत राखिएको छ ।

१.६ वस्तुस्थिति विवरणको सीमा

यस वस्तुस्थिति विवरणमा वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरूको मात्र विवरणहरू समेटिएका छन् । सो बाहेकका घरहरूको विवरण यहाँ समेटिएको छैन । तथ्याङ्क संकलनको क्रममा मोबाइलबाट जि.पि.एस. अवस्थिति संकलन गरिएकोमा प्राविधिक कारण वास्तविक अवस्थिति भन्दा केहि दुरी फरकमा जि.पि.एस. अवस्थिति देखाएको हुन सक्दछ । संकलित सूचनाहरू वैदेशिक वैदेशिक रोजगारमा गएका वा फर्केर आएका परिवारले प्रदान गरेको कुरालाई नै यथार्थ मानेर वस्तुस्थिति विवरण तयार गरिएको छ । यसले उनीहरूको वास्तविक अवस्थाको प्रतिनिधित्व गर्दछ ।

१.७ तथ्याङ्क प्रयोगको संवेदनशीलता

घरधुरी तहमा पुगी व्यक्तिगत तथा पारिवारिक विवरण, वैदेशिक रोजगारीको अवस्था, प्राप्त विप्रेषण र त्यसको खर्च, वैदेशिक रोजगारले पुर्‍याएको असर लगायत उनीहरूले भोगिरहेका समस्याहरूको विवरण संकलन गरिएका छन् । कतिपय सूचनाहरू उनीहरूको नितान्त व्यक्तिगत खालमा पनि रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारका कारण परिवारमा भएका घरेलु हिंसा, लाञ्छना, आरोप जस्ता विषयका जानकारीहरू पनि संकलन गरिएका छन् । यस प्रकारका सूचनाहरूको संवेदनशीलता, गोपनियता र त्यसको सार्वजनिकीकरणमा सम्बन्धित पक्षको ध्यान पुग्नु अत्यावश्यक ठानिएको छ ।

परिच्छेद -२: गाउँपालिकाको परिचय

२.१ गाउँपालिका परिचय

मोरङको मिक्लाजुङ गाउँपालिका जिल्लाको उत्तरपूर्वी भागमा पर्दछ । यसको पूर्वतर्फ ईलाम र झापा जिल्ला, पश्चिमतर्फ लेटांग नगरपालिका, उत्तरतर्फ धनकुटा र पाँचथर जिल्ला र दक्षिणतर्फ उर्लाबारी नगरपालिका रहेको छ । यस गाउँपालिकाको नाम भने गाउँपालिकाको उत्तरमा रहेको मोरङको सबैभन्दा अग्लो पहाड मिक्लाजुङको नामका आधारमा राखिएको हो । मिक्लाजुङ मोरङको ज्यादा पहाड भएको गाउँपालिका हो ।

मोरङको मिक्लाजुङ गाउँपालिकामा वनक्षेत्र निकै रहेको हुनाले यहाँ जंगली जनावर पनि प्रशस्तै पाईने गरेको छ। यहाँ विभिन्न प्रकारका जिवजन्तु र चराचुरुङ्गीहरू पाइन्छन्। मृग, खरायो, स्याल, मत्संग्रो, ढेडु, बाँदर, लोखर्के र दुम्सी जस्ता जनवारहरू, विभिन्न प्रकारका चराचुरुङ्गीहरू र किटपतंगहरू यस भेगमा पाइन्छन् । पुतली, कमिला, धमिरा, साप, अजिङ्गर, छेपारो र अन्य प्रकारका किराँमिराका साथमा अनेक जडिबुटी पनि यहाँको वन क्षेत्रमा पाईने गर्दछन् । यसरी मिक्लाजुङ गाउँपालिका जीवजन्तुका दृष्टिले निकै महत्वपूर्ण छ । मिक्लाजुङ गाउँपालिकाका धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलहरूमा मिक्लाजुङ डाँडा, चुली पोखरी, मिक्लुबेतेनी, नेसेलुंग डाँडा आदि पर्दछ ।

२.२ राजनीतिक विभाजन

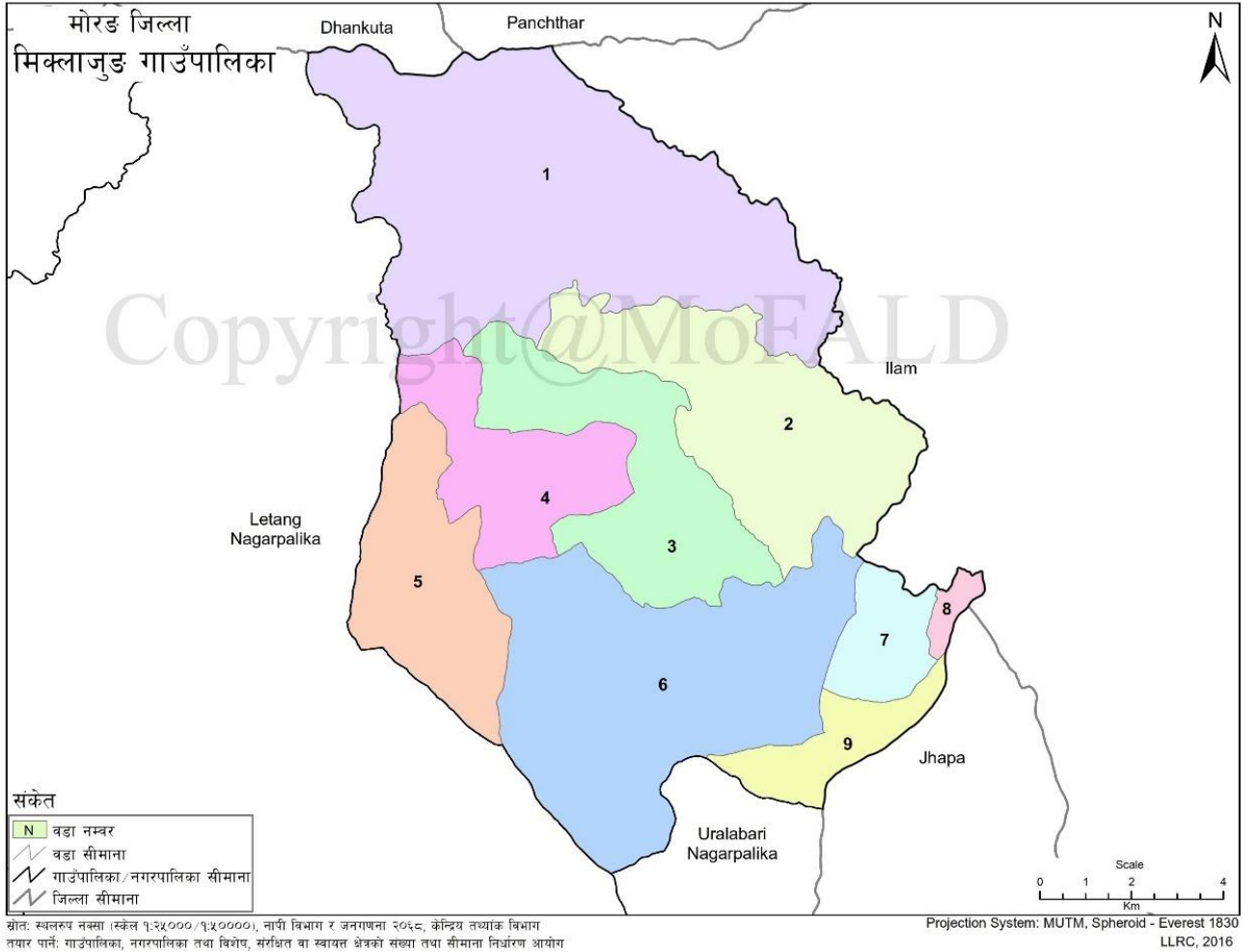
यस स्थानीय तह नेपाल सरकारको वि.सं. २०७३ फागुन २७ को नेपालको पुनर्संरचनाको निर्णय अनुसार यसको पुनर्संरचना गरिएको हो । यसबाट यस गाउँपालिकाको राजनैतिक विभाजनमा पनि केही परिवर्तन भएको देखिन्छ । छ। यो गाउँपालिका रमितेखोला र टाँडी गाविसका सबै वडा तथा जाते र मधुमल्ला गाविसका केहि वडाहरू मिलाएर हाल ९ वटा वडाहरू कायम गरिएका छन् । गाउँपालिका निर्माणका क्रममा साविकको रमितेखोला गाविसलाई यसको वडा नं. १, टाँडी गाविसका १,६ र ७ नं. वडालाई यसको वडा नं. २ बनाइएको छ । यसैगरी टाँडीका वडा नं. २,८ र ९ लाई यसको वडा नं. ३ तथा टाँडीका वडा नं. ३,४ र ५ लाई यसको वडा नं. ४ कायम गरिएको छ । नया संरचनामा जाँते गाविसको वडा नं. ३ र ४ लाई यसको वडा नं. ५ तथा मधुमल्ला गाविसका ४ र ५ नं. वडालाई यसको वडा नं. ६ बनाइएको हो । यसैगरी मधुमल्ला गाविसका वडा नं. २ लाई यसको वडा नं. ७ , वडा नं. ३ लाई ८ तथा १ र ६ लाई वडा नं. ९ कायम गरिएको छ । यसरी उत्तरपूर्वी मोरङका यी चारवटा गाविसलाई मिलाएर मिक्लाजुङ गाउँपालिका बनाइएको छ । मिक्लाजुङ गाउँपालिकाको क्षेत्रफल १५८.९८ ब.कि.मी रहेको छ जसमा कृषियोग्य जमिन २६२० हेक्टर रहेको छ । साविक तथा हाल बिद्यमान अवस्थामा रहेको यस गाउँपालिकाका बिस्तृत वडारूको बिभाजन बिवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

तालिका नं. १: वडागत क्षेत्रफल

क्र.सं.	नयाँ वडा	समावेश गाविस / नगरपालिका	क्षेत्रफल(वर्ग कि.मी.)
१	१	रमितेखोला(१-९)	४६.३३
२	२	टाँडी(१,६,७)	२३
३	३	टाँडी(२,८,९)	१७.०१
४	४	टाँडी(३-५)	११.८
५	५	जाँते(३,४)	१४.४
६	६	मधुमल्ला(४,५)	३४.५९
७	७	मधुमल्ला(२)	५.१३
८	८	मधुमल्ला(३)	१.१५
९	९	मधुमल्ला(१,६)	५.५७
	जम्मा		१५८.९८

श्रोत : संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको वेभपेज

गाउँपालिकाको नक्शा

२.३ जनसांख्यिक अवस्था

नेपालमा जनसंख्याको विविध पक्षको तथ्याङ्क प्रत्येक १० वर्षमा हुने राष्ट्रिय जनगणना मार्फत प्राप्त हुने गरेको छ । यहाँ राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा जनसंख्याका विविध पक्षहरूको विश्लेषण गरिएको छ । मिक्लाजुड गाउँपालिकाको कुल परिवार संख्या ८,३०९ रहेको छ भने कुल जनसंख्या ३३,१६७ जना रहेको छ । यहाँको जनघनत्व प्रतिवर्ग कि.मि. २०९ रहेको छ । परिवारको औसत आकार ३.९९ व्यक्तिहरू प्रति घरपरिवार रहेको छ ।

२.४ वडागत जनसंख्या वितरणको अवस्था

यस गाउँपालिकाको कुल जनसंख्या वि.स. २०७८ सालको जनगणना अनुसार ३३,१६७ जना रहेको छ, जसमा १७,२७९ जना महिला र १५,८८८ जना पुरुष छन् । जस अनुसार जनसंख्याको लैङ्गिक अनुपात ९१.९५ % रहेको छ । मिक्लाजुडको घरपरिवार संख्या भने ८३०९ जना छ । वडागत आधारमा सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या भएको वडा वडा नं. ६ हो जसमा ६२०२ जनसङ्ख्या रहेको छ र सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या भएको वडा वडा नं. ५ हो जसमा १६३९ जनसङ्ख्या रहेको छ ।

तालिका नं. २: वडागत जनसंख्या वितरणको अवस्था

वडा नं	पुरुष	महिला	जम्मा
१	१,५५८	१,४८४	३,०४२
२	१,३६४	१,४२८	२,७९२
३	१,८८१	२,०७५	३,९५६
४	१,५७१	१,७६९	३,३४०
५	७८७	८५२	१,६३९
६	२,९५४	३,२४८	६,२०२
७	२,२४९	२,५२९	४,७७८
८	१,१५२	१,२९३	२,४४५
९	२,३७२	२,६०१	४,९७३
जम्मा	१५,८८८	१७,२७९	३३,१६७
प्रतिशत	४७.९०३	५२.०९७	१००

स्रोत राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.५ उमेरको आधारमा जनसंख्या विवरण

यस स्थानीय तहमा २०७८ को जनगणना अनुसार, ०-१४ वर्ष उमेर समूहको संख्या ८,५४७ (२५ दशमलव ७७ प्रतिशत) रहेको छ, काम गर्ने उमेर समूह १५ देखि ५९ वर्षसम्मको जनसंख्या २०,७६२ (६२ दशमलव ६ प्रतिशत) रहेको छ । ६० वर्ष भन्दा माथि उमेर समूहको संख्या ३,८५८ (११ दशमलव ६३ प्रतिशत) रहेको छ । तथ्याङ्कले गाउँपालिकामा मानव स्रोतको राम्रो सम्भावना रहेको तथ्यलाई देखाउँछ । साथै बालबालिकाको संख्या पनि उच्च हुनुले आउँदा दिनहरूमा पनि यस गाउँपालिकामा मानव स्रोतको कमी नहुने देखाउँछ । जसलाई विस्तृत रूपमा बुझ्न तल तालिकामा देखाइएको छ ।

उमेर समूह	जनसंख्या	प्रतिशत
००-१४	८,५४७	२५.७७
१५-५९	२०,७६२	६२.६०
६० माथि	३,८५८	११.६३
जम्मा	३३,१६७	१००

तालिका नं. ३: उमेरको आधारमा जनसंख्या विवरण

उमेर समूह	पुरुष	महिला	जम्मा
१५ माथि	६	१०	१६
१०-१४	२४	१३	३७
८५-८९	४८	८१	१२९
८०-८४	१३६	१२२	२५८
७५-७९	२३२	२७४	५०६
७०-७४	३६७	३६३	७३०
६५-६९	४७०	४६४	९३४
६०-६४	६०२	६४६	१,२४८
५५-५९	६९४	७५३	१,४४७
५०-५४	८४६	९५३	१,७९९
४५-४९	८५०	८९५	१,७४५
४०-४४	९९५	१,१०६	२,१०१

उमेर समूह	पुरुष	महिला	जम्मा
३५-३९	१,०३४	१,३५०	२,३८४
३०-३४	१,०४२	१,४१०	२,४५२
२५-२९	१,१४२	१,५३३	२,६७५
२०-२४	१,३४०	१,५२४	२,८६४
१५-१९	१,६८२	१,६१३	३,२९५
१०-१४	१,४९३	१,४४४	२,९३७
०५-०९	१,६०३	१,५०१	३,१०४
००-०४	१,२८२	१,२२४	२,५०६
जम्मा	१५,८८८	१७,२७९	३३,१६७

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

परिच्छेद -३: वैदेशिक रोजगारको अवस्था

३.१ विदेशमा बसोबार गर्ने अनुपस्थित संख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को तथ्यांक संकलनका क्रममा यस गाउँपालिकाका पुरुष २,७९२ जना र महिला ४५५ जना गरी जम्मा ३,२४७ जना विभिन्न देशमा बसोबास गरिरहेको अनुपस्थित जनसंख्याका रूपमा रहेको तथ्यांक रहेको छ । यो जनसंख्या वैदेशिक रोजगार लगायत अन्य विभिन्न प्रयोजनमा विदेशमा रहेकाहरू हुन् ।

तालिका नं. ४: विदेशमा बसोबास गर्ने अनुपस्थित जनसंख्या

क्र स	विदेशमा बसोबास गर्ने अनुपस्थित	संख्या
१	पुरुष	२,७९२
२	महिला	४५५
जम्मा		३,२४७

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

३.२ वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरूको संक्षिप्त विवरण

मिकलाजुङ गाउँपालिकाका जम्मा २,९२७ जना व्यक्तिहरू वैदेशिक रोजगारमा गएका छन् यसैगरी जम्मा १,२१६ जना वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका छन् । वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएका गरी जम्मा ४,१४३ जना व्यक्तिहरू वैदेशिक रोजगारसँग जोडिएको पाइएको छ । यसैगरी वैदेशिक रोजगारमा गएको घरको परिवारको जनसंख्या १२,२८५ र फर्केर आएका व्यक्तिको परिवार ५,८७६ जना गरी गरी कूल १८,१६१ जना परिवार सदस्यहरू वैदेशिक रोजगारसँग जोडिएको पाइएको छ । यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने र फर्केर आएका व्यक्तिको संक्षिप्त विवरण तालिका नं. ५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ५: वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरूको विवरण

विवरण	संख्या	परिवारको जनसंख्या
वैदेशिक रोजगार गएको	२,९२७	१२,२८५
वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको	१,२१६	५,८७६
जम्मा	४,१४३	१८,१६१

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

३.३ वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केको घर सम्बन्धी विवरण

मिकलाजुङ गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जानेहरूको मात्र घर संख्या ३,०९३ रहेको छ । यसैगरी विगत १० वर्ष भित्र फर्केर आउने मात्रको घर ८५७ रहेको छ भने वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएको दुवै खाले व्यक्ति भएको घर संख्या २८४ रहेको छ । यस हेर्दा यस स्थानीय तहबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने र फर्केर आउने गरी जम्मा घर संख्या ३,२३४ रहेको छ । यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने र फर्केर आएका व्यक्तिको संक्षिप्त विवरण तालिका नं. ६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ६: वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरुको विवरण

वडा नं.	वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरु मात्र घरधुरी संख्या	वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएकाहरु मात्र घरधुरी संख्या	वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका दुवै भएको घरधुरी संख्या	जम्मा
१	१२८	३७	१७	१८२
२	२१२	७१	१९	३०२
३	२५०	१३१	६०	४४१
४	२५८	५५	२६	३३९
५	११५	५७	९	१८१
६	४३४	१५८	५०	६४२
७	२००	१३०	३८	३६८
८	१७१	८६	३०	२८७
९	३२५	१३२	३५	४९२
जम्मा	२,०९३	८५७	२८४	३,२३४

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

परिच्छेद -४: वैदेशिक रोजगारमा गएको अवस्था

४.१ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण

४.१.१ वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरुको वडागत विवरण

यस गाउँपालिकाबाट जम्मा २,९२७ जना व्यक्तिहरु वैदेशिक रोजगारमा गएका छन् । ती मध्ये १३ दशमलव ७ प्रतिशत महिला छन् भने बाँकी ८६ दशमलव ३ प्रतिशत पुरुष रहेका छन् । वडागत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी वडा नम्बर ६ र सबैभन्दा कम वडा नम्बर ५ बाट वैदेशिक रोजगारमा गएका छन् । यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिहरुको वडागत विवरण तालिका नं. ७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ७: वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरुको वडागत विवरण

वडा नं.	महिला	पुरुष	जम्मा
१	२९	१६०	१८९
२	५१	२५२	३०३
३	४७	३४१	३८८
४	२९	३१०	३३९
५	१८	१३२	१५०
६	७६	५२४	६००
७	५३	२३४	२८७
८	२६	२२४	२५०
९	७२	३४९	४२१
जम्मा	४०१	२५२६	२९२७
प्रतिशत %	१३.७	८६.३	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

३.४ वडागत जनसंख्या र वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण

यस स्थानीय तहबाट वडागत जनसंख्या र वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको जनसंख्या तुलना गरी हेर्दा कूल जनसंख्याको ८ दशमलव ८३ प्रतिशत व्यक्तिहरु वैदेशिक रोजगारमा गएका छन् । वडागत रूपमा हेर्दा कूल जनसंख्याको आधारमा सबैभन्दा वढी वडा नम्बर २ र सबैभन्दा कम वडा नम्बर ७ रहेका छन् । वडागत घरधुरी र वैदेशिक रोजगारमा गएका घरधुरीको विवरण तालिका नं. ८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ८: वडागत जनसंख्या र वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको विवरण

वडा नं.	जनसंख्या (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरुको संख्या	जनसंख्याका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएको प्रतिशत
१	३,०४२	१८९	६.२१
२	२,७९२	३०३	१०.८५
३	३,९५६	३८८	९.८१
४	३,३४०	३३९	१०.१५
५	१,६३९	१५०	९.१५
६	६,२०२	६००	९.६७
७	४,७७८	२८७	६.०१
८	२,४४५	२५०	१०.२२
९	४,९७३	४२१	८.४७
जम्मा	३३,१६७	२९२७	८.८३

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.१.२ वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरुको टोलगत विवरण

जम्मा ७ वडा वडाहरु रहेको यस गाउँपालिकामा जम्मा ५० वटा टोलमा वर्गिकरण गरी तथ्याङ्क संकलन गरिएको थियो । यहाँ वडा र टोलगत रूपमा वैदेशिक रोजगारमा जाने घरधुरी र व्यक्ति संख्याको विवरण तालिका नम्बर ९ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ९: वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरुको टोलगत विवरण

वडा नं.	टोलको नाम	घरधुरी संख्या	महिला संख्या	पुरुष संख्या	जम्मा संख्या
१	सुकेआहाल	३२	७	३६	४३
	खोलागाउँ	१८	३	१९	२२
	धुर्पा	२६	५	२३	२८
	कोलबोटे	६९	१४	८२	९६
	जम्मा	१४५	२९	१६०	१८९
२	तिल्केनी	९५	२५	१००	१२५
	साखरे	६९	१४	७२	८६
	रचना	४०	७	४४	५१
	कुवापानी	१०	१	१३	१४
	चुली पोखरी	१७	४	२३	२७
	जम्मा	२३१	५१	२५२	३०३
३	चौतारा	१६	१	१६	१७
	जल्केनी	३१	४	३१	३५
	शिखर	१२	३	१०	१३

वडा नं.	टोलको नाम	घरधुरी संख्या	महिला संख्या	पुरुष संख्या	जम्मा संख्या
	धर्धरे	२७	७	३४	४१
	धोबेनी	११४	१७	१२८	१४५
	रतनपुर	१९	४	१७	२१
	सुन्दरी चौक	९१	११	१०५	११६
	जम्मा	३१०	४७	३४१	३८८
४	कर्कुसे	८९	७	१०२	१०९
	सडम चोक	४९	६	५५	६१
	हात्तीमारा	७९	४	७९	८३
	सफेवा	६७	१२	७४	८६
	जम्मा	२८४	२९	३१०	३३९
५	धानखेती	३४	५	३५	४०
	खोलिटार	४२	७	४४	५१
	साम्लिङ तल्लो	२८	१	३२	३३
	साम्लिङ माथिल्लो	२०	५	२१	२६
	जम्मा	१२४	१८	१३२	१५०
६	कसेनी	१०९	१२	११०	१२२
	बालुवाटार	१९	१	१९	२०
	शान्ति	१०७	२२	११९	१४१
	लालमाटी	१८	४	१९	२३
	श्रीलंका	३	१	२	३
	खाकरबारी	३२	२	३६	३८
	कालिझोड	१५	२	१४	१६
	कतले	९	२	११	१३
	बेतेनी	१६	१	१८	१९
	कालिदह	३८	११	३९	५०
	बक्राह	४४	७	४९	५६
	बाजोखेत	३७	३	४३	४६
	धप्पड	३७	८	४५	५३
	जम्मा	४८४	७६	५२४	६००
७	बालाटुङ	४६	७	४४	५१
	भण्डारी चौक	३	१	५	६
	सिसौली	६०	१२	६४	७६
	वडा कार्यालय	६७	२०	६२	८२
	छतिसबिघा	६२	१३	५९	७२
	जम्मा	२३८	५३	२३४	२८७
८	मावा टोल	७०	७	७५	८२
	देवकोटा टोल	५६	८	६२	७०

वडा नं.	टोलको नाम	घरधुरी संख्या	महिला संख्या	पुरुष संख्या	जम्मा संख्या
	बगैँचा टोल	३७	९	४१	५०
	नुनसरी तोरीबारी टोल	३८	२	४६	४८
	जम्मा	२०१	२६	२२४	२५०
९	बजार	११८	२६	११२	१३८
	बस स्टेसन	५१	१३	४९	६२
	महेश चोक	१२८	२८	१२९	१५७
	कसेनि	६३	५	५९	६८
	जम्मा	३६०	७२	३४९	४२१
जम्मा		२,३७७	४०१	२,५२६	२,९२७

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

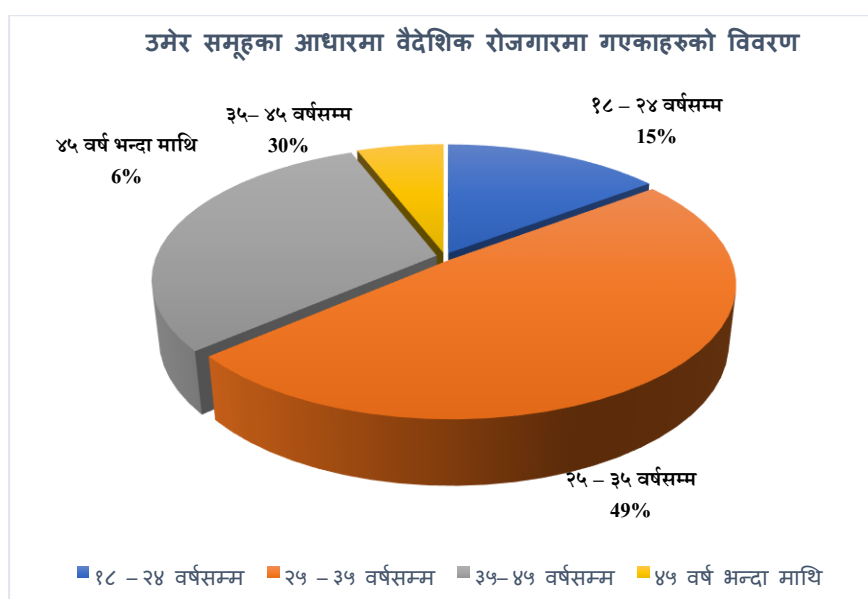
४.१.३ उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण

वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको तथ्याङ्कलाई उमेरगत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी ४८ दशमलव ८ प्रतिशत २५ देखि ३५ वर्ष उमेर समूहका युवाहरू देखिन्छ, जुन सबैभन्दा सकृय उमेर समूह मानिन्छ । दोस्रोमा ३५ देखि ४५ वर्ष उमेर समूहका ३० दशमलव ४ प्रतिशत रहेका छन् भने १८ देखि २४ वर्ष उमेर समूहका १५ दशमलव ७ प्रतिशत रहेका छन् । नेपाल सरकारको कानून बमोजिम १८ वर्षमुनिका मानिसले वैदेशिक रोजगारका लागि श्रम स्विकृति नपाउने व्यवस्था रहेको छ । यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिहरूको उमेर समूहगत विवरण तालिका नं. १० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १० : उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण

विवरण	१८ – २४ वर्षसम्म	२५ – ३५ वर्षसम्म	३५– ४५ वर्षसम्म	४५ वर्ष भन्दा माथि	जम्मा
जम्मा	४३१	१४२९	८८९	१७२	२९२७
प्रतिशत	१४.७	४८.८	३०.४	५.९	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

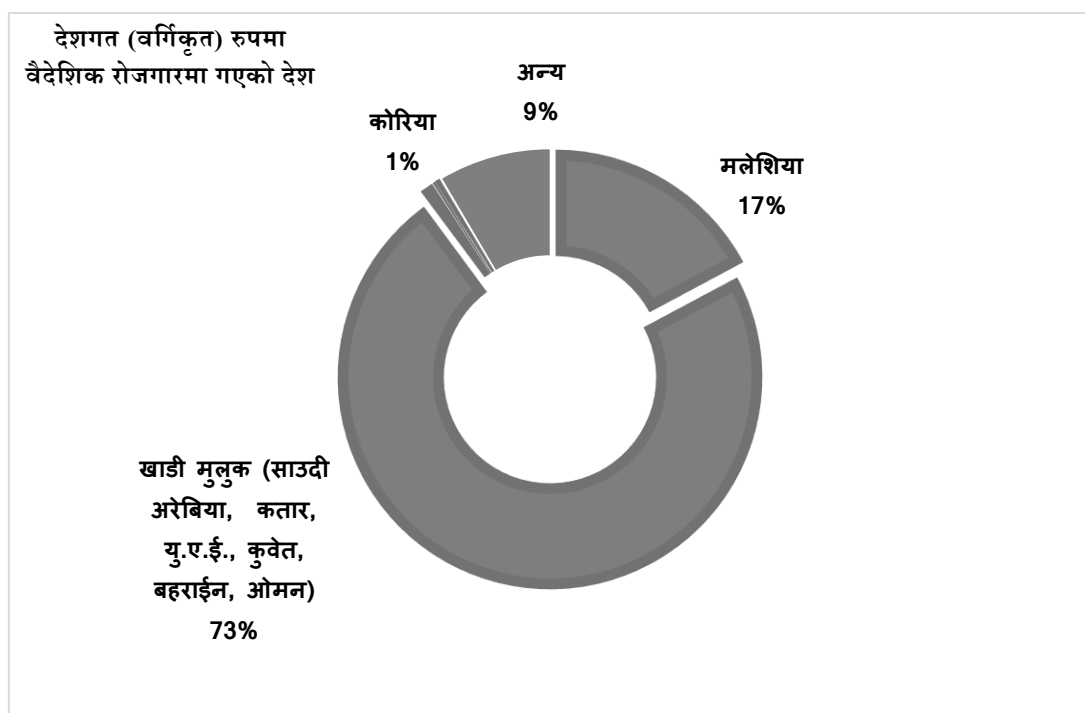
४.१.४ देशगत (वर्गिकृत) रूपमा वैदेशिक रोजगारमा गएको देश

यस स्थानीय तहबाट वैदेशिक रोजगारका लागि विभिन्न देशहरूमा गएको पाइएको छ । ति देशहरूलाई वर्गिकृत रूपमा यहाँ देखाउन खोजिएको छ । जस अनुसार मलेशियामा ५०३ जना, खाडी मुलुक (साउदी अरेबिया, कतार, यु.ए.ई., कुवेत, बहराइन र ओमन) मा २,१२८ जना, कोरिया ३० जना रहेका छन् । साथै अन्यमा २८५ जना काम गर्नका लागि विदेशिएका छन् । भारतको सन्दर्भमा १ वर्षभन्दा बढी समय नियमित रूपमा बसेको अवस्थामा मात्र तथ्यांक लिइएको छ, जसको संख्या १२ जना मात्र रहेको छ । यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने देशगत विवरण तालिका नं. ११ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ११ : देशगत (वर्गिकृत) रूपमा वैदेशिक रोजगारमा गएको देश

वडा नं.	मलेशिया	खाडी मुलुक (साउदी अरेबिया, कतार, यु.ए.ई., कुवेत, बहराइन, ओमन)	कोरिया	जोर्डन	भारत	अन्य	जम्मा
जम्मा	५०३	२१२८	३०	६	१२	२८५	२९२७
प्रतिशत %	१७.२	७२.७	१	०.२	०.४	८.५	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.१.५ वैदेशिक रोजगारमा गएको देश

वैदेशिक रोजगारमा गएका जम्मा २,९२७ जना मध्ये सबैभन्दा बढी कतार मा ६९१ जना गएका छन् । दोश्रोमा यु.ए.ई. ६७३ जना, र तेस्रोमा मलेशिया ५०३ जना रहेका छन् । देशमा नाम उल्लेख गरिए भन्दा बाहेक अन्य मुलुकमा २०५ जना व्यक्तिहरू गएका छन् । वैदेशिक रोजगारमा जानेहरूको देशगत विवरण तालिका नं. १२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १२: वैदेशिक रोजगारमा गएको देश

क्र स	देश	गएको व्यक्ति	प्रतिशत %
१	मलेशिया	५०३	१७.१८
२	साउदी अरेबिया	४६९	१६.०२
३	कतार	६९१	२३.६१
४	यु.ए.ई./दुवई	६७३	२२.९९
५	कुवेत	२२६	७.७२
६	बहराईन	५०	१.७१
७	ओमन	१९	०.६५
८	जोर्डन	६	०.२
९	जापान	३१	१.०६
१०	भारत	१२	०.४१
११	कोरिया	३०	१.०२
१२	अमेरिका	९	०.३१
१३	बेलायत	३	०.१
१४	अन्य (अन्य देश)	२०५	७
जम्मा		२९२७	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

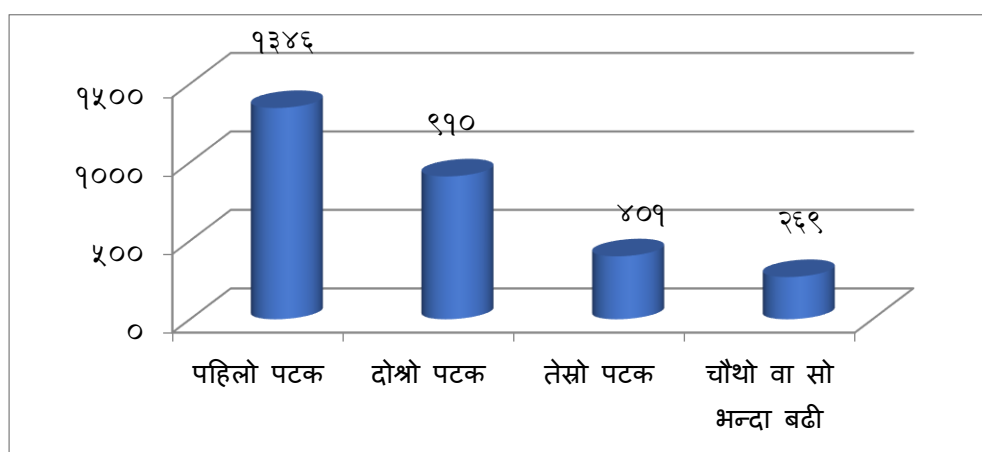
४.१.६ वैदेशिक रोजगारमा दोहर्चाएर गएको अवस्था

वैदेशिक रोजगारमा एक पटक गएर फर्किए पछि पुनः दोहर्चाएर जाने गरेको पाइएको छ । प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार जम्मा २,९२७ जनामा १,३४६ जना पहिलो पटक वैदेशिक रोजगारमा गएका छन् भने बाँकीमा दोश्रो पटक जाने ९१० जना, तेस्रो पटक जानेमा ४०१ जना र चौथो वा सोभन्दा बढी पटक जाने २६९ जना रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारमा दोहर्चाएर जानेको अवस्थाको विवरण तालिका नं. १३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १३ :वैदेशिक रोजगारमा दोहर्चाएर गएको अवस्था

विवरण	पहिलो पटक	दोश्रो पटक	तेस्रो पटक	चौथो वा सो भन्दा बढी	जम्मा
जम्मा	१३४६	९१०	४०१	२६९	२९२६
प्रतिशत	४६	३१.१	१३.७	९.१९	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.२ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको सामाजिक अवस्था

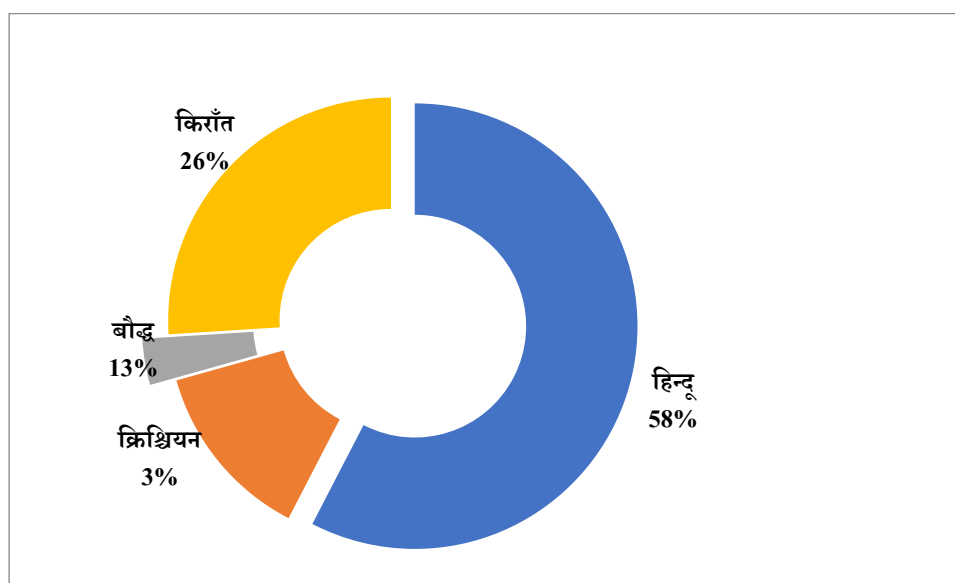
४.२.१ धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण

यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने २,९२७ जना मध्ये सबैभन्दा बढी हिन्दु धर्म मान्ने मानिसहरू रहेका छन्, जसले ५७ दशमलव ६ प्रतिशत रहेका छन् । दोस्रोमा किराँत धर्मावम्बीहरू २६ प्रतिशत, बौद्ध १३ दशमलव ५ प्रतिशत र क्रिश्चियन ३ दशमलव ३५ प्रतिशत रहेका छन् । यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिहरूको धार्मिक अवस्था तालिका नं. १४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १४ : उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण

विवरण	हिन्दू	बौद्ध	क्रिश्चियन	किराँत	जम्मा
जम्मा	१६८६	३८२	९८	७६१	२९२७
प्रतिशत	५७.६	१३.०५	३.३५	२६	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.२.२ मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण

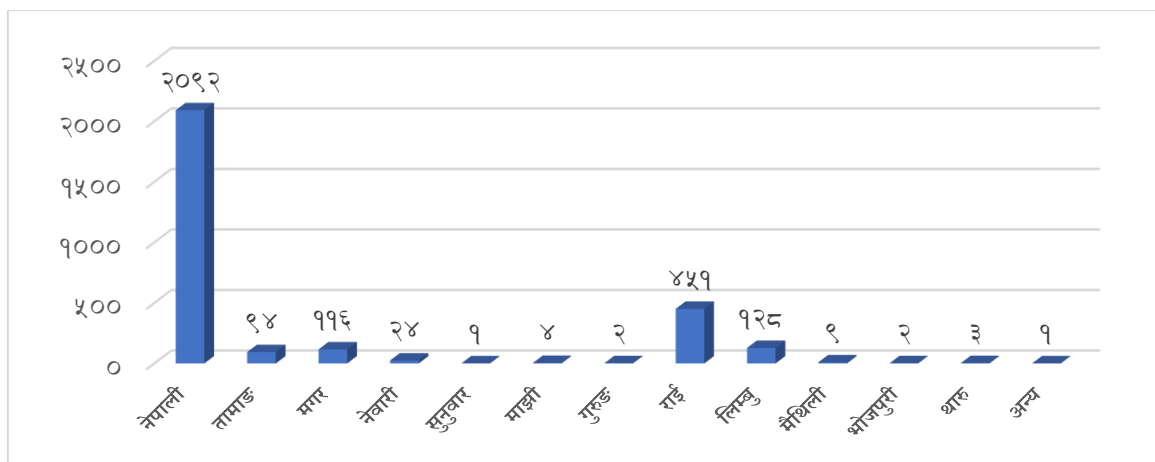
वैदेशिक रोजगारमा गएका २,९२७ जनामा नेपाली मातृभाषा हुनेहरू अधिकतम रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारमा जानेमा सबैभन्दा धेरै ७१ दशमलव ४७ प्रतिशत नेपाली मातृ भाषा हुने रहेका छन् भने दोस्रोमा राई भाषी १५ दशमलव ४१ प्रतिशत र तेस्रोमा लिम्बु भाषी ४ दशमलव ३७ प्रतिशत रहेका छन् भने बाँकी अन्य भाषीहरू रहेका छन् । मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण तालिका नं. १५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १५ : मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरू

क्र स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत
१	नेपाली	२०९२	७१.४७
२	तामाङ	९४	३.२१
३	मगर	११६	३.९६
४	नेवारी	२४	०.८२
५	सुनुवार	१	०.०३
६	माझी	४	०.१४
७	गुरुङ	२	०.०७
८	राई	४५१	१५.४१
९	लिम्बु	१२८	४.३७

क्र स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत
१०	मैथिली	९	०.३१
११	भोजपुरी	२	०.०७
१२	थारु	३	०.१
१३	अन्य	१	०.०३
जम्मा		२९२७	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

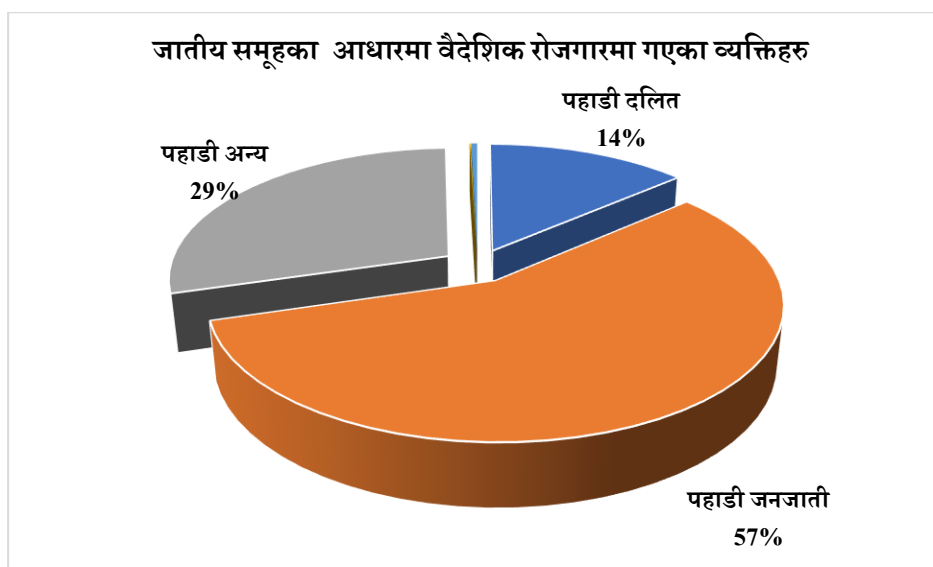
४.२.३ जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको संख्या

वैदेशिक रोजगारमा यहाँ रहेका सबैजसो जातीय समूहका मानिसहरू गएको पाइएको छ । जातीय समूहगत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी पहाडी जनजाति ५६ दशमलव ७५ प्रतिशत रहेका छन् । त्यसपछि पहाडी अन्य २९ दशमलव ११ प्रतिशत, पहाडी दलित १३ दशमलव ६७ प्रतिशत र बाँकी अन्य रहेका छन् । जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण तालिका नं. १६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १६: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरू

विवरण	पहाडी दलित	पहाडी जनजाति	पहाडी अन्य	तराई जनजाति	मधेशी	जम्मा
जम्मा	४००	१६६१	८५२	२	१२	२९२७
प्रतिशत %	१३.६७	५६.७५	२९.११	०.०७	०.४१	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

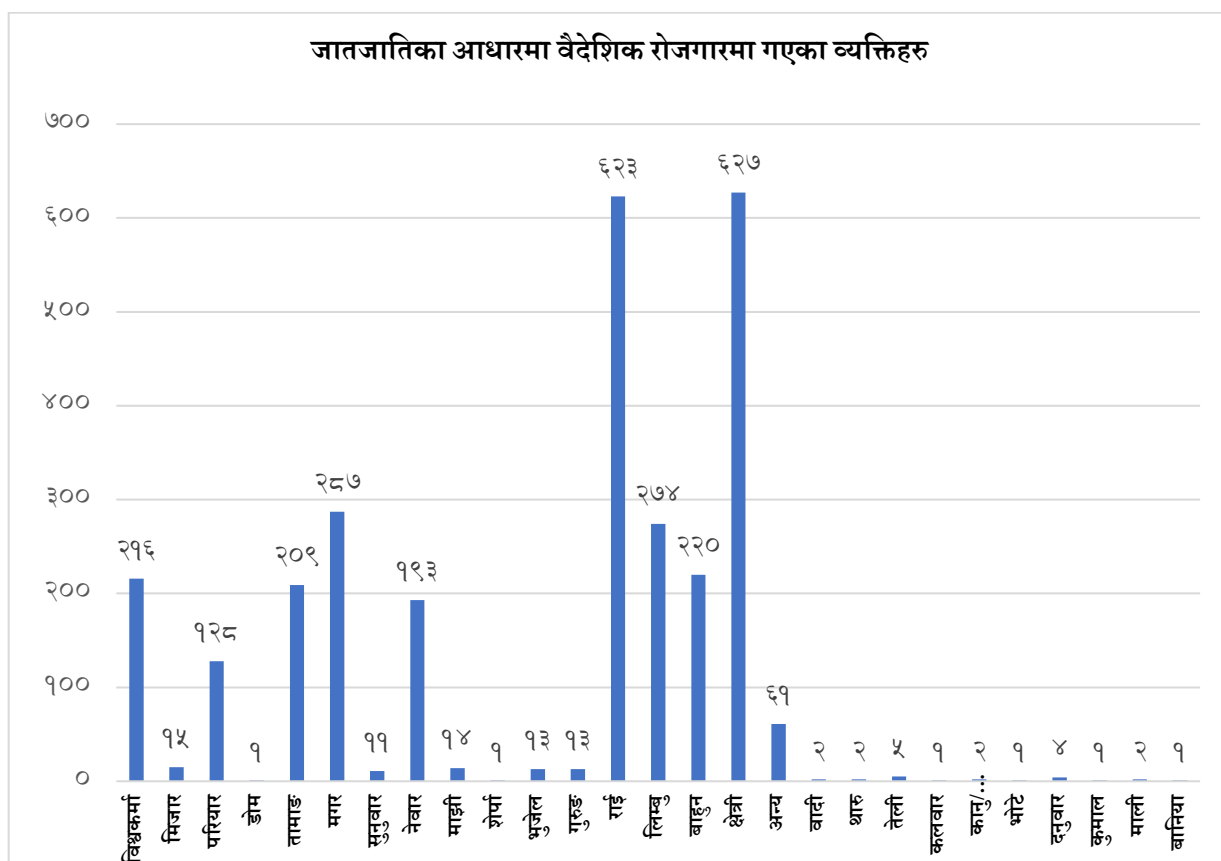
४.२.४ जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण

यस स्थानीय तहबाट २७ वटा जातजातिका व्यक्तिहरू वैदेशिक रोजगारमा गएको पाइएको छ । वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको जातजातिका आधारमा हेर्दा सबैभन्दा बढी अर्थात् २१ दशमलव ४२ प्रतिशत क्षेत्री जाति रहेका छन् । यसलाई पछ्याउँदै राई २१ दशमलव २८ प्रतिशत र त्यसपछि मगर ९ दशमलव ८१ प्रतिशत रहेका छन् । जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिहरूको विवरण तालिका नं. १७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १७: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको विवरण

क्र स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१	विश्वकर्मा	२१६	७.३८
२	मिजार	१५	०.५१
३	परियार	१२८	४.३७
४	डोम	१	०.०३
५	तामाङ	२०९	७.१४
६	मगर	२८७	९.८१
७	सुनुवार	११	०.३८
८	नेवार	१९३	६.५९
९	माझी	१४	०.४८
१०	शेर्पा	१	०.०३
११	भुजेल	१३	०.४४
१२	गुरुङ	१३	०.४४
१३	राई	६२३	२१.२८
१४	लिम्बु	२७४	९.३६
१५	बाहुन	२२०	७.५२
१६	क्षेत्री	६२७	२१.४२
१७	अन्य	६१	२.०८
१८	वादी	२	०.०७
१९	थारु	२	०.०७
२०	तेली	५	०.१७
२१	कलवार	१	०.०३
२२	कानु/हलवाई	२	०.०७
२३	भोटे	१	०.०३
२४	दनुवार	४	०.१४
२५	कुमाल	१	०.०३
२६	माली	२	०.०७
२७	बानिया	१	०.०३
जम्मा		२९२७	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

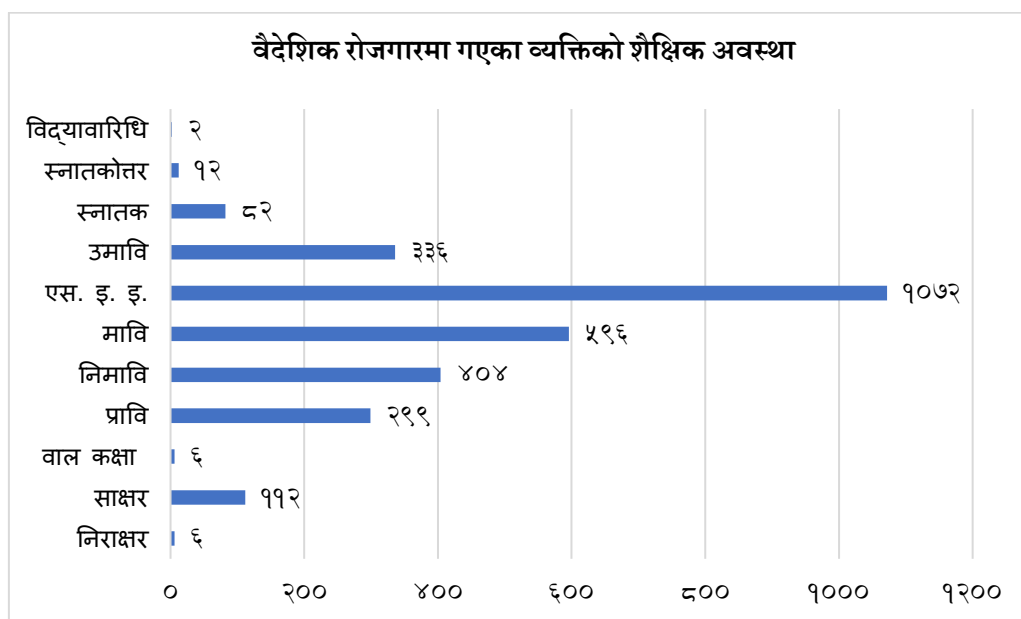
४.२.५ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था

वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था कमजोर देखिन्छ । अधिकतम व्यक्तिहरु एस.इ.इ., प्रा.वि., नि.मा.वि. मा.वि. एस.इ.इ. र उ.मा.वि. सम्म पढेका छन् । सोभन्दा माथि पढ्नेको संख्या न्यून रहेको छ । वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको शैक्षिक अवस्था सम्बन्धी विवरण तालिका नं. १८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १८: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था

क्र स	वडा नं.	जम्मा	प्रतिशत
१	निराक्षर	६	०.२
२	साक्षर	११२	३.८३
३	वाल कक्षा	६	०.२
४	प्रावि	२९९	१०.२२
५	निमावि	४०४	१३.८
६	मावि	५९६	२०.३६
७	एस. इ. इ.	१०७२	३६.६२
८	उमावि	३३६	११.४८
९	स्नातक	८२	२.८
१०	स्नातकोत्तर	१२	०.४१
११	विद्यावारिधि	२	०.०७
जम्मा		२९२७	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.२.६ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको वैवाहिक अवस्था

यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जानेहरू अधिकतम विवाहित रहेका छन् । विवाहित हुनेमा ७५ दशमलव ३७ प्रतिशत छन् भने अविवाहित २१ दशमलव ९७ प्रतिशत रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको वैवाहिक अवस्था सम्बन्धी विवरण तालिका नं १९ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १९: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको वैवाहिक अवस्था

विवरण	विवाहित	अविवाहित	बहुविवाह	एकल महिला	एकल पुरुष	सम्बन्ध विच्छेद	विवाह भएको तर छुट्टिएको	जम्मा
जम्मा	२२०६	६४३	२	१८	५	१८	३५	२९२७
प्रतिशत	७५.३७	२१.९७	०.०७	०.६१	०.१७	०.६१	१.२	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.३ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको आर्थिक अवस्था

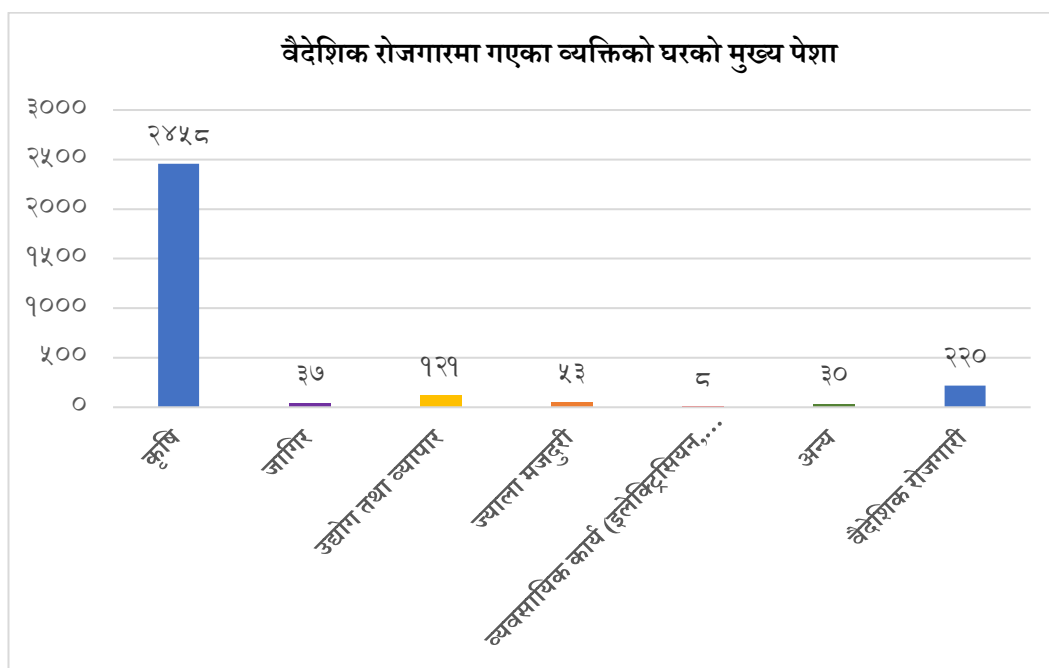
४.३.१ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको घरको मुख्य पेशा

घरको मुख्य पेशाले सो परिवारको आर्थिक अवस्थाको आँकलन गर्न सकिन्छ । यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने २,९२७ जना मध्ये अधिकतम अर्थात् २,४५८ जनाको घरको मुख्य पेशा कृषि रहेको छ, जसले ५३ दशमलव ९८ प्रतिशत ओगट्दछ । दोस्रोमा वैदेशिक रोजगारी ७ दशमलव ५२ प्रतिशत त्यसपछि ज्याला मजदुरी गर्ने १ दशमलव ८१ प्रतिशत रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण तालिका नं. २० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २० : वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको घरको मुख्य पेशा

विवरण	कृषि	जागिर	उद्योग तथा व्यापार	ज्याला मजदुरी	व्यवसायिक कार्य (इलेक्ट्रिसियन, प्लम्बर, मिस्त्री ...)	अन्य	वैदेशिक रोजगारी	जम्मा
जम्मा	२४५८	३७	१२१	५३	८	३०	२२०	२९२७
प्रतिशत	८३.९८	१.२६	४.१३	१.८१	०.२७	१.०२	७.५२	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

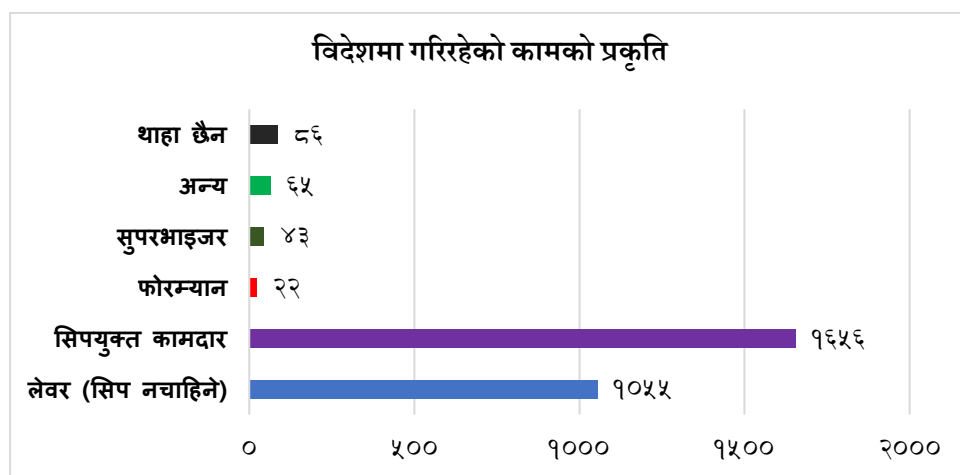
४.३.२ विदेशमा गरिरहेको कामको प्रकृति

वैदेशिक रोजगार कतिको उपलब्धिमूलक हुन्छ भन्ने कुरा विदेशमा कस्तो प्रकृतिको काम गरिरहेको छ भन्ने कुरामा भर पर्दछ । वैदेशिक रोजगारमा रहेका व्यक्तिहरू जानु अघि म्यानपावर कम्पनीले भनेको काम नपाई फरक काम पाईरहेको हुन्छ । जानकारी संकलनको क्रममा हाल विदेशमा के काम गरिरहेको छ भन्ने प्रश्न उत्तरदातालाई सोधिएको थियो । कूल वैदेशिक रोजगारमा रहेका २,९२७ जनामध्ये १,६५६ जना अर्थात ५६ दशमलव ५८ प्रतिशत व्यक्तिहरू सिपयुक्त काम गरीरहेका छन् । यसैगरी १०५५ जना अर्थात ३६ दशमलव शुन्य ४ प्रतिशत व्यक्तिहरू लेवर काम गरिरहेका छन् । बाँकी सुपरभाइजरमा १ दशमलव ४७ प्रतिशत र फोरम्यानमा शुन्य दशमलव ७५ प्रतिशत, छन् भने अन्य २ दशमलव २२ प्रतिशत रहेका छन् । यसैगरी उत्तरदातालाई जानकारी नहुने २ दशमलव ९४ प्रतिशत रहेका छन् । विदेशमा हाल गरिरहेको कामको प्रकृतिको विवरण तालिका नं. २१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २१: विदेशमा गरिरहेको कामको प्रकृति

विवरण	लेवर (सिप नचाहिने)	सिपयुक्त कामदार	फोरम्यान	सुपरभाइजर	अन्य	थाहा छैन	जम्मा
जम्मा	१०५५	१६५६	२२	४३	६५	८६	२९२७
प्रतिशत	३६.०४	५६.५८	०.७५	१.४७	२.२२	२.९४	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.४ सुरक्षित वैदेशिक रोजगारको अवस्था

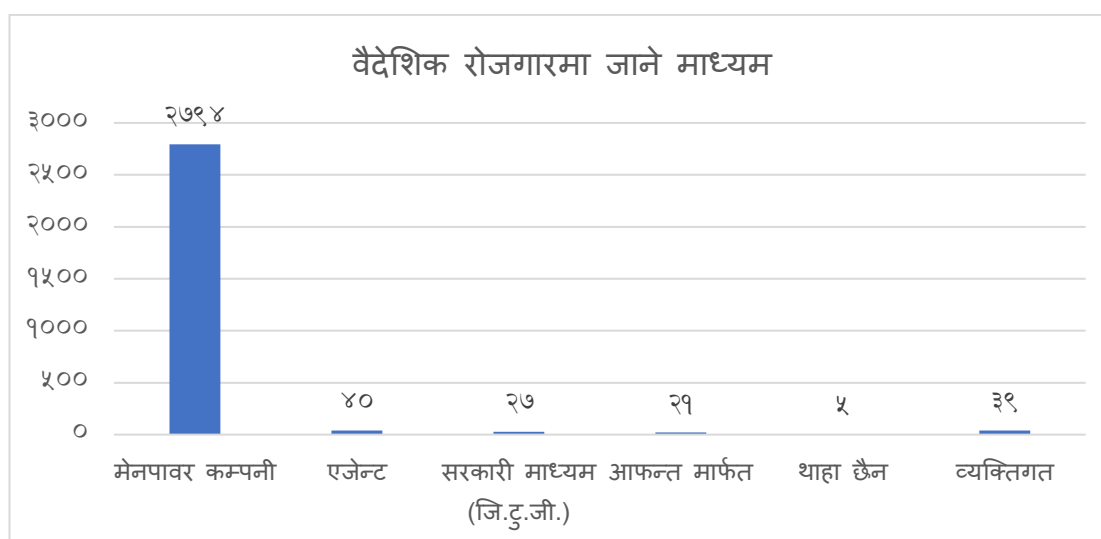
४.४.१ वैदेशिक रोजगारमा जाने माध्यम

सुरक्षित वैदेशिक रोजगारको मापन वैदेशिक रोजगारमा जाँदा कुन माध्यमबाट गएको हो भन्ने कुराबाट सुरु हुन्छ । नेपाल सरकारले एजेन्टको व्यवस्था खारेज गरी आधिकारिक म्यानपावर कम्पनीबाट मात्र वैदेशिक रोजगारमा जानु पर्ने प्रवाधान प्रचलनमा ल्याएको छ । यद्यपि यह ९५ दशमलव ४९ प्रतिशत मानिसहरू मात्र म्यानपावर कम्पनी मार्फत गएका छन् भने एजेन्टबाट १ दशमलव ३७ प्रतिशत गएका छन् । यसैगरी आफन्त मार्फत शुन्य दशमलव ७२ प्रतिशत, व्यक्तिगत १ दशमलव ३३ प्रतिशत र सरकार माध्यम (जि.टु.जी.) बाट शुन्य दशमलव ९२ प्रतिशत मानिसहरू वैदेशिक रोजगारमा गएका छन् । जम्मा ५ जनालाई यसबारे जानकारी नभएको तथ्याङ्क प्राप्त भएको छ । वैदेशिक रोजगारमा गएको माध्यम सम्बन्धी विवरण तालिका नं. २२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २२: वैदेशिक रोजगारमा जाने माध्यम

विवरण	मेनपावर कम्पनी	एजेन्ट	सरकारी माध्यम (जि.टु.जी.)	आफन्त मार्फत	थाहा छैन	व्यक्तिगत	जम्मा
जम्मा	२७९४	४०	२७	२१	५	३९	२९२६
प्रतिशत	९५.४९	१.३७	०.९२	०.७२	०.१७	१.३३	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.४.२ वैदेशिक रोजगारमा जाने बाटो

नेपाल सरकारको विद्यमान प्रावधान अनुसार सबै प्रकृया पूरा गरेपछि मात्र काठमाण्डौको विमानस्थलबाट वैदेशिक रोजगारमा जान पाइन्छ । भारत वा अन्य मुलुकबाट वैदेशिक रोजगारमा जाँदा अवैधानिक भई विभिन्न समस्याहरू भोग्नु पर्ने हुन सक्दछ । यहाँबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने मध्ये ९८ दशमलव ९४ प्रतिशत नेपालको विमानस्थलबाट जाने रहेका छन् भने भारत हुँदै जानेमा शुन्य दशमलव ७९ प्रतिशत रहेका छन् भने अन्य मुलुक हुँदै जानेमा शुन्य दशमलव २७ प्रतिशत रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारमा जानेहरूले प्रयोग गरेको बाटोको विवरण तालिका नं. २३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २३: वैदेशिक रोजगारमा जाने बाटो

विवरण	नेपालको विमानस्थल (काठमाण्डौ)	भारतबाट	अन्यमूलुक हुदै	जम्मा
जम्मा	२८९५	२३	८	२९२६
प्रतिशत %	९८.९४	०.७९	०.२७	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

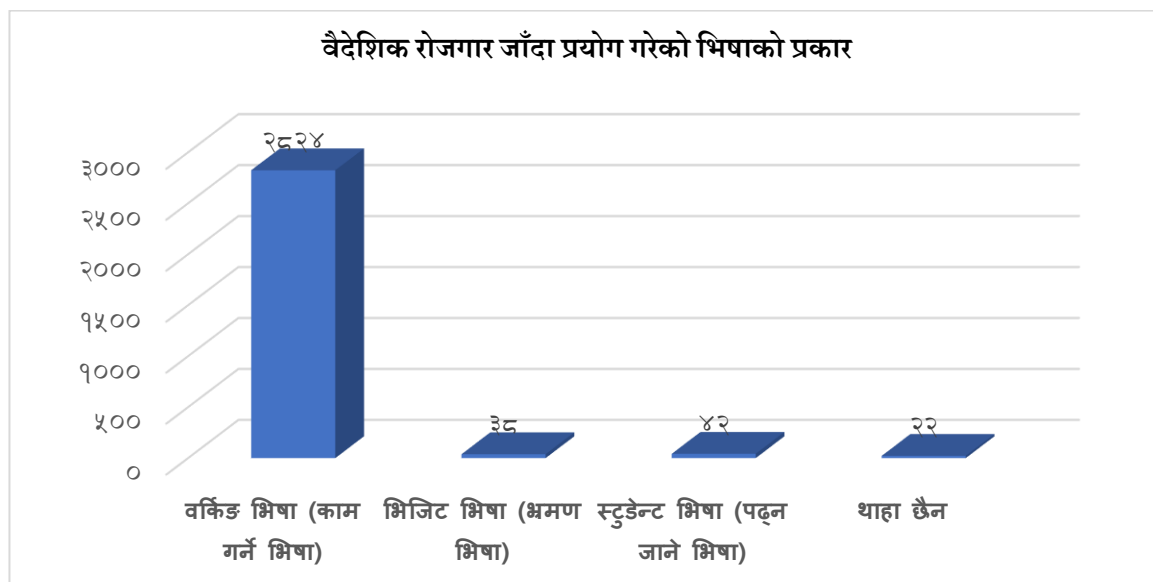
४.४.३ वैदेशिक रोजगार जाँदा प्रयोग गरेको भिषाको प्रकार

वैदेशिक रोजगारमा जान नेपाल सरकारले अनिवार्य रूपमा श्रम स्विकृति लिएर काम गर्ने भिषामा मात्र जाने पाउने व्यवस्था गरेको छ । यद्यपि मानिसहरू विभिन्न प्रलोभन र प्रकृयागत भन्फटका कारण अन्य भिषामा विदेश गई काम गरिरहको पाइएको छ । यसरी अन्य भिषामा गए काम गर्ने भनेको नेपाल सरकारका लागि अवैधानिक मानिन्छ । यस्तो अवस्थामा कामदारलाई कुनै समस्या पत्थो भने उद्धार, राहत तथा सहयोग पाउन समस्या हुन सक्दछ । हाल वैदेशिक रोजगारमा रहेका २,९२६ जनामा २,८२४ जना काम गर्ने भिषामा गएको छ भने भ्रमण भिषामा गएर काम गर्नेको संख्या ३८ जना र पढ्न जाने भिषामा गएर काम गरिरहने ४२ जना रहेका छन् । यसैगरी २२ जना उत्तरदातालाई कुन भिषामा गएको भन्ने जानकारी नै नभएको पाइएको छ । विदेशमा काम गर्नेहरूले प्रयोग गरेको भिषाको विवरण तालिका नं. २४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २४: वैदेशिक रोजगार जाँदा प्रयोग गरेको भिषाको प्रकार

विवरण	वर्किङ भिषा (काम गर्ने भिषा)	भिजिट भिषा (भ्रमण भिषा)	स्टुडेन्ट भिषा (पढ्न जाने भिषा)	थाहा छैन	जम्मा
जम्मा	२८२४	३८	४२	२२	२९२६
प्रतिशत %	९६.५१	१.३	१.४४	०.७५	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

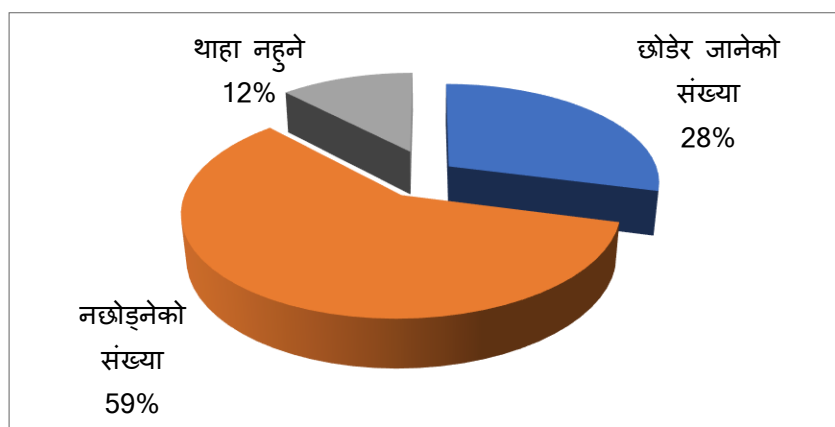
४.४.४ कागजपत्र घरमा छोडे वा नछोडेको

वैदेशिक रोजगारमा जाने क्रममा तयार गरिने कागजातहरू पछिसम्म आवश्यक पर्दछ । जसले गर्दा वैदेशिक रोजगारका क्रममा आई पर्ने विभिन्न समस्याहरू समाधान गर्न सहज हुन्छ । वैदेशिक रोजगारमा जाने जम्मा ८४९ जनामा ५५८ जनाले मात्र कागजात छोडेको पाइयो भने १७२२ जनाले कुनै कागजात छाडेका छैनन् । सर्भेक्षणका क्रममा प्रश्न सोध्ने क्रममा १७६७ जनालाई थाहा नभएको जानकारी प्राप्त भयो । वैदेशिक रोजगारमा जानेले घरमा कागजात छोडे वा नछोडेको विवरण तालिका नं. २५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २५: कागजपत्र घरमा छोडे वा नछोडेको

विवरण	छोडेर जानेको संख्या	नछोड्नेको संख्या	थाहा नहुने	जम्मा
जम्मा	८४९	१७२२	३५५	२९२६
प्रतिशत %	२९.०२	५८.८५	१२.१३	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

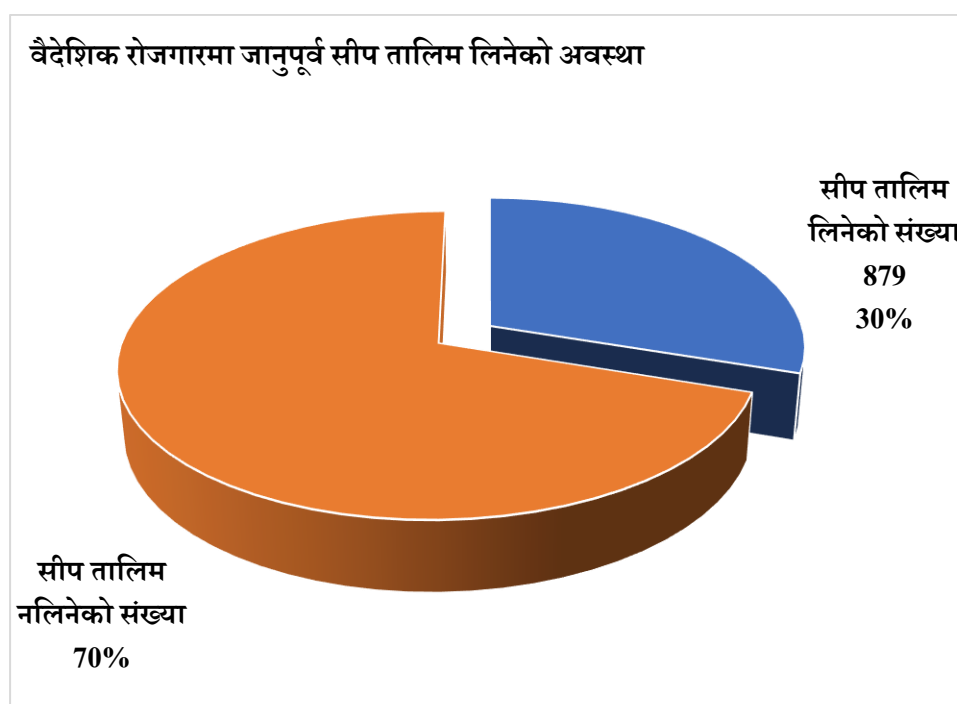
४.४.५ वैदेशिक रोजगारमा जानुपूर्व सीप तालिम लिनेको अवस्था

विदेशमा गर्ने काम सम्बन्धी सिप आफूसँग भएकमा कमाइ राम्रो हुने र यसले वैदेशिक रोजगार उपलब्धिमूलक पनि बनाउँदछ । यद्यपि यहाँबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने ३० दशमलव शुन्य ३ प्रतिशतले मात्र सिप तालिम लिएर गएको पाइयो । बाँकी ६९ दशमलव ९७ प्रतिशत वैदेशिक रोजगारमा रहेका व्यक्तिहरू विना सीप काम विदेशमा काम गरी रहेका छन् । वैदेशिक रोजगार जानुपूर्व सिप तालिम लिनेको विवरण तालिका नं. २६ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २६: वैदेशिक रोजगारमा जानुपूर्व सीप तालिम लिनेको अवस्था

विवरण	सीप तालिम लिनेको संख्या	सीप तालिम नलिनेको संख्या	जम्मा
जम्मा	८७९	२०४८	२९२७
प्रतिशत %	३०.०३	६९.९७	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

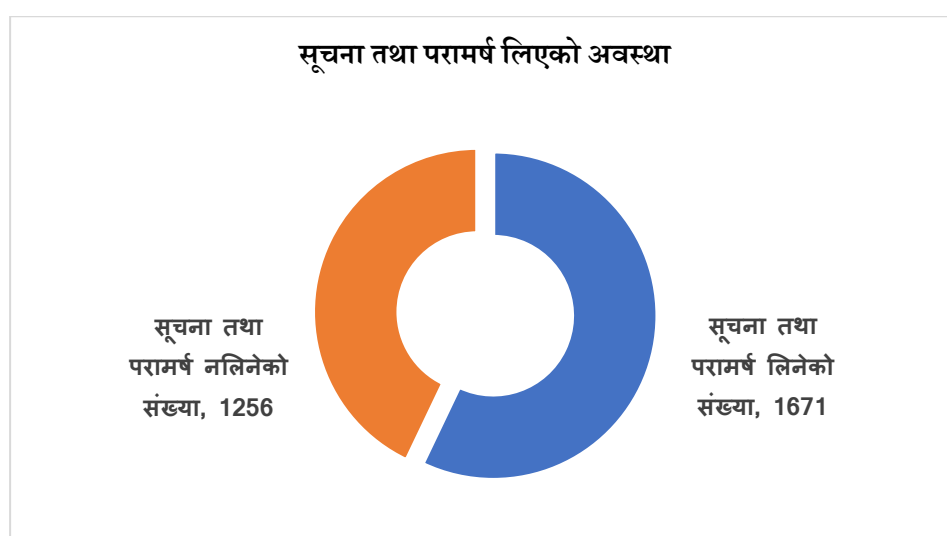
४.४.६ सूचना तथा परामर्श लिएको अवस्था

पर्याप्त सूचना र जानकारीको अभावमा वैदेशिक रोजगारमा जाने मानिसहरू विभिन्न समस्यामा परेका छन् । सुरक्षित वैदेशिक रोजगारका लागि सूचना तथा परामर्श अति आवश्यक हुन्छ। यहाँबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्ति मध्ये ५७ दशमलव शुन्य ९ प्रतिशतले मात्र सूचना तथा परामर्श लिएको पाइयो भने बाँकीले कुनै सूचना तथा परामर्श नै नलिई वैदेशिक रोजगारमा गएको पाइयो । वैदेशिक रोजगारमा जानु अघि सूचना तथा परामर्श लिनेको विवरण तालिका नं. २७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २७: सूचना तथा परामर्श लिएको अवस्था

विवरण	सूचना तथा परामर्श लिनेको संख्या	सूचना तथा परामर्श नलिनेको संख्या	जम्मा
जम्मा	१६७१	१२५६	२९२७
प्रतिशत %	५७.०९	४२.९१	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.५ वैदेशिक रोजगारमा जाँदाको लागत

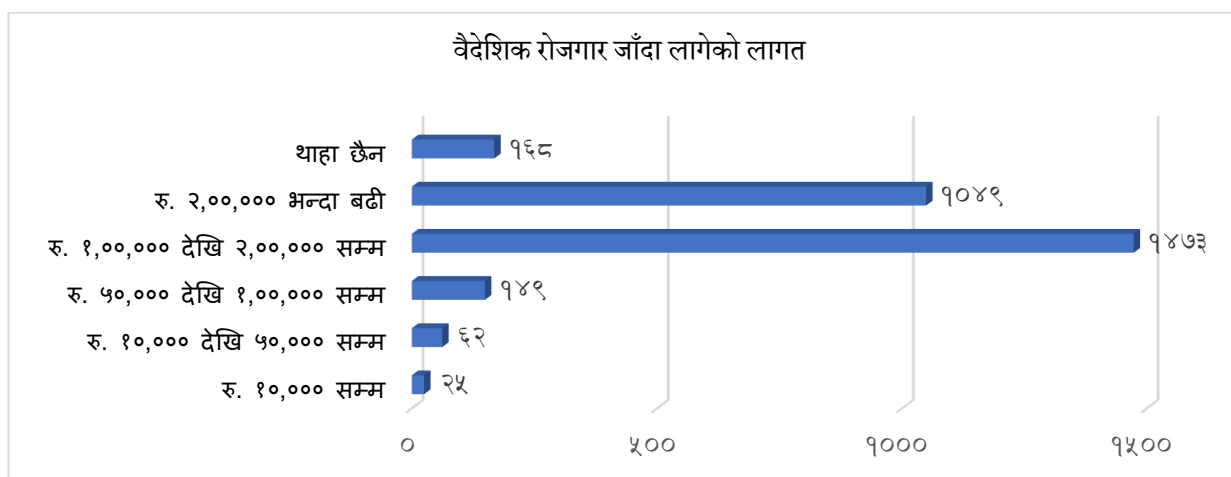
४.५.१ वैदेशिक रोजगार जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण

वैदेशिक रोजगारमा जाने क्रममा नेपाल सरकारले तोकेको भन्दा धेरै बढी पैसा तिरेर नेपालीहरू जाने गरेका छन् । धेरैजसो अर्थात ५० दशमलव ३४ प्रतिशतले रु. १ लाखदेखि २ लाखसम्म तिरेर वैदेशिक रोजगारमा गएका छन् । यरीगरी ३५ दशमलव ८५ प्रतिशतले रु. २ लाखभन्दा बढी रकम तिरेर गएका छन् । जम्मा १६८ जना उत्तरदातालाई वैदेशिक रोजगारमा जाँदा तिरेको रकम थाहा नभएको बताएका छन् । वैदेशिक रोजगारमा जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण तालिका नं. २८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २८: वैदेशिक रोजगार जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण

विवरण	रु. १०,००० सम्म	रु. १०,००० देखि ५०,००० सम्म	रु. ५०,००० देखि १,००,००० सम्म	रु. १,००,००० देखि २,००,००० सम्म	रु. २,००,००० भन्दा बढी	थाहा छैन	जम्मा
जम्मा	२५	६२	१४९	१४७३	१०४९	१६८	२९२६
प्रतिशत %	०.८५	२.१२	५.०९	५०.३४	३५.८५	५.७४	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

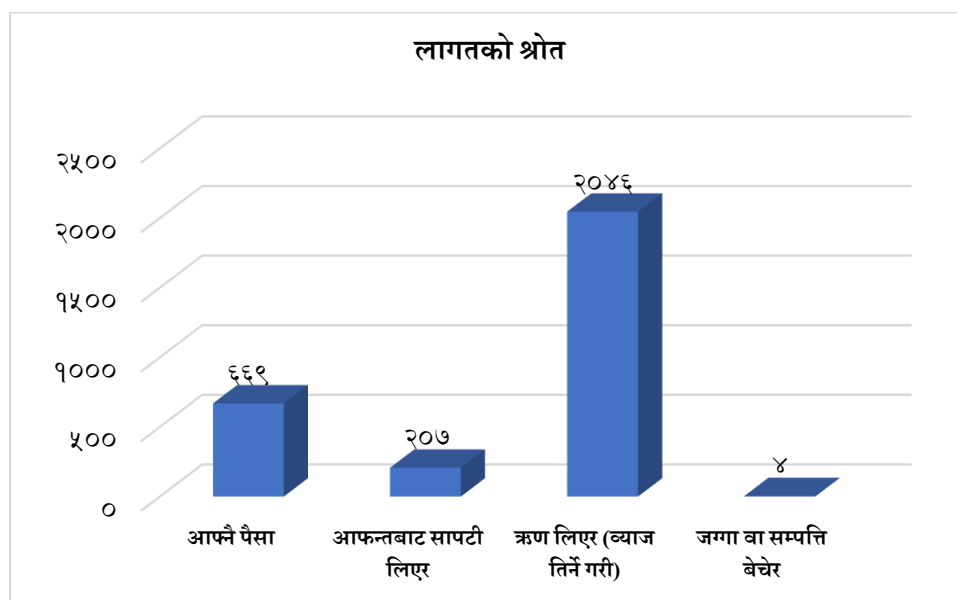
४.५.२ लागतको श्रोत

वैदेशिक रोजगारमा जाँदा लाग्ने रकमको स्रोतलाई हेर्दा अधिकतम अर्थात् ६९ दशमलव ९२ प्रतिशतले व्याज तिर्ने गरी ऋण लिएका छन् भने २२ दशमलव ८६ प्रतिशतले मात्र आफूसँग भएको पैसाबाट खर्च गरेका छन् । यसैगरी ७ दशमलव शुन्य ७ प्रतिशतले भने सापटी लिएका छन् । वैदेशिक रोजगारमा जान तिरेको पैसाको लागत सम्बन्धी विवरण तालिका नं. २९ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २९: लागतको श्रोत

विवरण	आफ्नै पैसा	आफन्तबाट सापटी लिएर	ऋण लिएर (व्याज तिर्ने गरी)	जग्गा वा सम्पत्ति बेचेर	जम्मा
जम्मा	६६९	२०७	२०४६	४	२९२६
प्रतिशत %	२२.८६	७.०७	६९.९२	०.१४	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.६ वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिहरुबाट प्राप्त विप्रेषण

४.६.१ गत १ वर्षमा विप्रेषण प्राप्त गर्ने परिवार संख्या

विगत १ वर्षको समयावधिमा ६६ दशमलव ८५ प्रतिशतले घर परिवारले मात्र विप्रेषणको रूपमा रकम पठाएका छन् भने बाँकीले सो अवधिमा रकम नै पठाएका छैनन् । विप्रेषण पठाउने सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ३० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३०: गत १ वर्षमा विप्रेषण प्राप्त गर्ने परिवार संख्या

विवरण	विप्रेषण पठाउनेको संख्या	विप्रेषण नपठाउनेको संख्या	जम्मा
जम्मा	१५८९	७८८	२३७७
प्रतिशत %	६६.८५	३३.१५	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

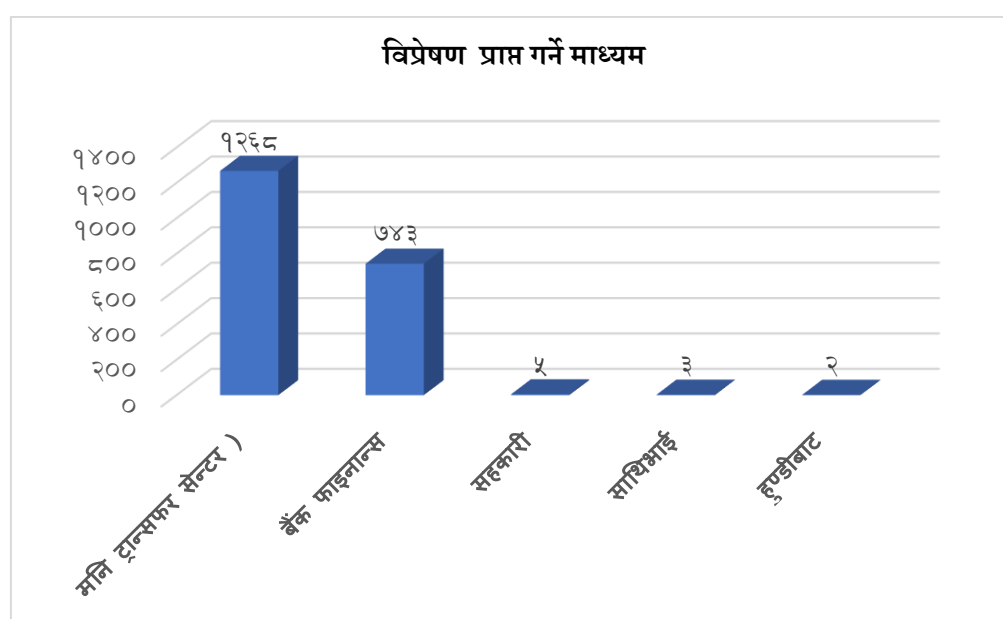
४.६.२ विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम

विदेशबाट नेपालमा पैसा पठाउने विभिन्न माध्यमहरु रहेका छन् । ति मध्ये सबैभन्दा बढी मनी ट्रान्सफर सेन्टरबाट ६२ दशमलव ७४ प्रतिशतले पठाउने गरेका छन् भने बैंक तथा फाइनेन्सबाट ३६ दशमलव ७६ प्रतिशत र शुन्य दशमलव २५ प्रतिशतले सहकारीबाट प्राप्त गरेका छन् । हुण्डी मार्फत पैसा पठाउनुलाई अवैध मानिन्छ । यद्यपि २ जनाले हुण्डी मार्फत पठाएका छन् । विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ३१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३१: विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम

विवरण	मनी ट्रान्सफर सेन्टर)	बैंक फाइनेन्स	सहकारी	साथिभाई	हुण्डीबाट	जम्मा
जम्मा	१२६८	७४३	५	३	२	२०२१
प्रतिशत %	६२.७४	३६.७६	०.२५	०.१५	०.१	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.६.३ विप्रेषण आम्दानी (वार्षिक)

यस स्थानीय तहमा एक वर्षभरीमा जम्मा ५७ करोड २ लाख ७८ हजार २७४ रुपैयाँ रकम विप्रेषण स्वरूप प्राप्त भएको छ । वडागत रूपमा वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त विप्रेषण रकम तालिका नं.३२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं.३२: विविप्रेषण आम्दानी (वार्षिक)

वडा नं.	प्राप्त विप्रेषण रु
१	३९,५२६,०००
२	७८,७६६,५००
३	१००,८३८,००२
४	१३१,७७९,३०५
५	२३,१८८,०००
६	७७,०१३,९०१
७	४०,४२४,२५७
८	४२,८५७,३००
९	३५,८८५,००९
जम्मा	५७०,२७८,२७४

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

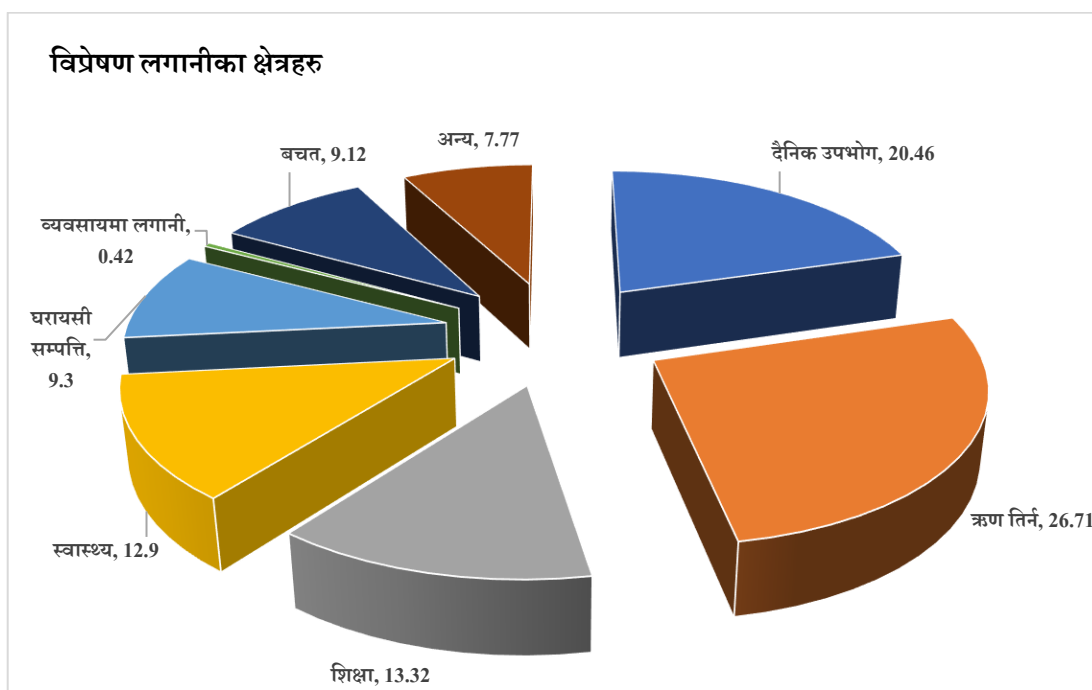
४.६.४ विप्रेषण खर्च (वार्षिक)

वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त विप्रेषणको खर्चलाई हेर्दा सबैभन्दा बढी ऋण तिर्नमा भएको पाइएको छ । जसमा २६ दशमलव ७१ प्रतिशत रहेको छ । त्यसपछि दैनिक उपभोगमा २० दशमलव ४६ प्रतिशत खर्च भएको छ । यसैगरी घरायसी सम्पत्तिमा ९ दशमलव ३ प्रतिशत, स्वास्थ्यमा १२ दशमलव ९ प्रतिशत, शिक्षामा १३ दशमलव ३२ प्रतिशत र अन्यमा ७ दशमलव ७७ प्रतिशत खर्च गरेका छन् । कूल विप्रेषणमा ९ दशमलव १२ प्रतिशत रकम मात्र बचत भएको देखिएको छ । विप्रेषणबाट प्राप्त रकम खर्चको विवरण तालिका नं.३३ प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३३: विप्रेषण खर्च (वार्षिक)

क्रस	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१	दैनिक उपभोग	११६,६७७,२५९	२०.४६
२	ऋण तिर्न	१५२,३०१,९००	२६.७१
३	शिक्षा	७५,९७९,७००	१३.३२
४	स्वास्थ्य	७३,५६९,२१०	१२.९
५	घरायसी सम्पत्ति	५३,०३६,००३	९.३
६	व्यवसायमा लगानी	२३९,५०००	०.४२
७	बचत	५२००२७००	९.१२
८	अन्य	४४३१६५०२	७.७७

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.६.५ विप्रेषणबाट घर घडेरी किन्नेको विवरण

वैदेशिक रोजगारबाट विगत १ वर्षमा प्राप्त विप्रेषणबाट १७४ जनाले घडेरी किनेको पाइयो । सो घडेरी १४० आफ्नै पालिका क्षेत्रमा किनेको पाइयो । पालिका नजिकैको ठाँउमा घडेरी किन्ने २९ जना र जिल्ला सदरमुकाममा घडेरी किन्ने ४ जना रहेका छन् । विप्रेषण रकमबाट घडेरी किनेको विवरण तालिका नं. ३४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३४ : विप्रेषणबाट घर घडेरी किनेको विवरण

विवरण	आफ्नै पालिका क्षेत्र	पालिका नजिकैको शहर	जिल्ला सदरमुकाम भएको क्षेत्र	प्रदेश राजधानी क्षेत्र	किनेको छैन	जम्मा
जम्मा	१४०	२९	४	१	२७५३	२९२७
प्रतिशत %	४.७८	०.९९	०.१४	०.०३	९४.०६	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.७ वैदेशिक रोजगारले निम्त्याएको समस्या

४.७.१ वैदेशिक रोजगारले निम्त्याएको समस्याहरूको अवस्था

यस स्थानीय तहबाट हाल वैदेशिक रोजगारमा रहेका २,९२७ जनामा १६७ जना अर्थात् ५ दशमलव ७१ प्रतिशत कामदारहरू वैदेशिक रोजगारमा रहँदा कुनै न कुनै समस्या भोगेको पाइएको छ । वैदेशिक रोजगारको कारण समस्यामा परेको सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ३५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३५: वैदेशिक रोजगारले निम्त्याएको समस्याहरूको अवस्था

विवरण	समस्या भएको	समस्या नभएको	जम्मा
जम्मा	१६७	२७६०	२९२७
प्रतिशत %	५.७१	९४.२९	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

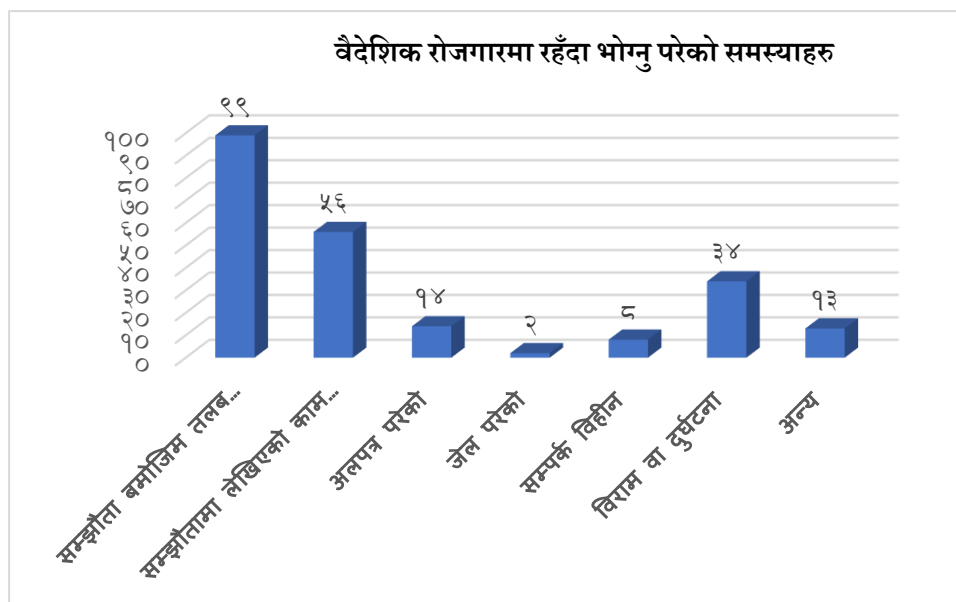
४.७.२ वैदेशिक रोजगारमा रहँदा भोग्नु परेको समस्याहरू

हाल वैदेशिक रोजगारमा रहेका व्यक्तिहरू कूल २२६ समस्याहरू परेका छन् । जसमा सबैभन्दा सम्झौता बमोजिम तलब नभएको ९९ जना रहेको छन् । दोश्रोमा सम्झौतामा लेखिएको काम नपाएको ५६ जना रहेका छन् । यसैगरी १४ जना अलपत्र परेको, ५ जना सम्पर्कविहीन र १३ जना अन्य समस्यामा परेका छन् । वैदेशिक रोजगारमा रहँदा भोग्नु परेको समस्याको विवरण तालिका नं. ३६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३६: वैदेशिक रोजगारले निम्त्याएको समस्याहरूको अवस्था

विवरण	सम्झौता बमोजिम तलब नभएको	सम्झौतामा लेखिएको काम नपाएको	अलपत्र परेको	जेल परेको	सम्पर्क विहीन	विराम वा दुर्घटना	अन्य	जम्मा
जम्मा	९९	५६	१४	२	५	३४	१३	२२६
प्रतिशत %	४३.८१	२४.७८	६.१९	०.८८	३.५४	१५.०४	५.७५	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.७.३ वैदेशिक रोजगारका कारण भएको पारिवारिक समस्याहरू

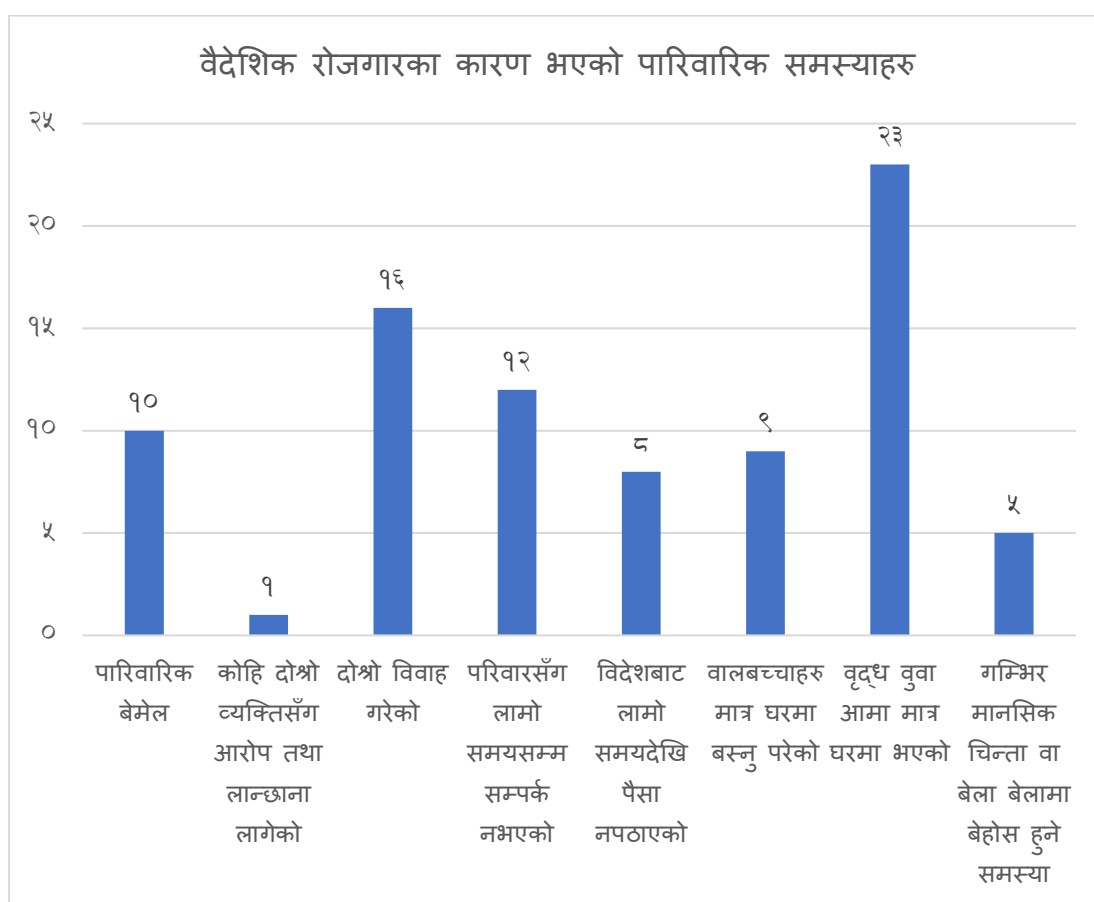
वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण घरमा विभिन्न समस्याहरू हुने गरेका छन् । ती मध्ये सबैभन्दा बढी वृद्ध बुवा आमा घरमा बस्नु परेको २३ जना, परिवारसँग लामो समय सम्पर्क नभएको १२ घर रहेको छन् । यसैगरी पारिवारिक बेमेल १० घरमा, गम्भिर मानसिक चिन्ता जस्ता समस्या भएका ५ जना रहेका छन् । यसैगरी दोस्रो विवाह गरेको १६ जना र विदेशबाट लामो समयदेखि पैसा नपठाएका ८ वटा रहेको छ । वैदेशिक रोजगारका कारण भोग्नु परेको पारिवारिक समस्याहरू तालिका नं. ३७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३७: वैदेशिक रोजगारका कारण भएको पारिवारिक समस्याहरू

क्र स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१	पारिवारिक बेमेल	१०	११.९
२	कोहि दोश्रो व्यक्तिसँग आरोप तथा लान्छाना लागेको	१	१.१९
३	दोश्रो विवाह गरेको	१६	१९.०५

क्र स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
४	परिवारसँग लामो समयसम्म सम्पर्क नभएको	१२	१४.२९
५	विदेशबाट लामो समयदेखि पैसा नपठाएको	८	९.५२
६	वालबच्चाहरु मात्र घरमा बस्नु परेको	९	१०.७१
७	वृद्ध बुवा आमा मात्र घरमा भएको	२३	२७.३८
८	गम्भिर मानसिक चिन्ता वा बेला बेलामा बेहोस हुने समस्या	५	५.९५
जम्मा		८४	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.८ वैदेशिक रोजगारको सामाजिक लागत

४.८.१ वैदेशिक रोजगारमा गएको कारण भएको दोश्रो विवाह

वैदेशिक रोजगारका कारण श्रीमान श्रीमति लामो समयसम्म सँगै नहुँदा पारिवारिक विचलन आई दोस्रो विवाह गर्ने गरेका छन् । प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार वैदेशिक रोजगार कै कारण ३९ जना पुरुष र महिला १४ जनाले दोस्रो विवाह गरेका छन् । वैदेशिक रोजगारका कारण दोश्रो विवाह गरेको विवरण तालिका नं. ३८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३८: वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण भएको दोश्रो विवाह

वडा नं.	पुरुषले गरेको दोश्रो विवाह	महिलाले गरेको दोश्रो विवाह	जम्मा
१	८	०	८
२	३	१	४
३	८	१	९
४	१०	०	१०
५	२	०	२
६	३	२	५
७	१	१	२
८	३	७	१०
९	१	२	३
जम्मा	३९	१४	५३
प्रतिशत %	७३.५८	२६.४२	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

४.८.२ वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण ६० वर्षमाथिका वृद्धवृद्धाहरु मात्र घरमा बस्नु परेको अवस्था

६० वर्ष नाघिसकेपछिको अवस्था भनेको परिवारसँग बसेर सहज जीवनकासाथ बाँच्ने उमेर हो । यद्यपि वैदेशिक रोजगारका कारण ती वृद्धवृद्धाहरु घरमा आफू मात्र बस्ने परेको अवस्था पनि रहेको छ । प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार कूल घरमा २,९२७ घरमा ३८२ अर्थात १३ दशमलव शुन्य ५ प्रतिशत घरमा वैदेशिक रोजगार कै कारण वृद्धवृद्धाहरु घरमा बस्नु परेको छ । वैदेशिक रोजगारका कारण वृद्धवृद्धाहरु घरमा बस्नु परेका विवरण तालिका नं. ३९ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३९: वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण ६० वर्षमाथिका वृद्धवृद्धाहरु मात्र घरमा बस्नु परेको अवस्था

वडा नं.	वृद्धवृद्धाहरु मात्र घरमा बस्नु परेको	नपरेको	जम्मा
१	५	१८४	१८९
२	४५	२५८	३०३
३	११६	२७२	३८८
४	१३५	२०४	३३९
५	१०	१४०	१५०
६	१६	५८४	६००
७	४	२८३	२८७
८	३०	२२०	२५०
९	२१	४००	४२१
जम्मा	३८२	२५४५	२९२७
प्रतिशत %	१३.०५	८६.९५	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

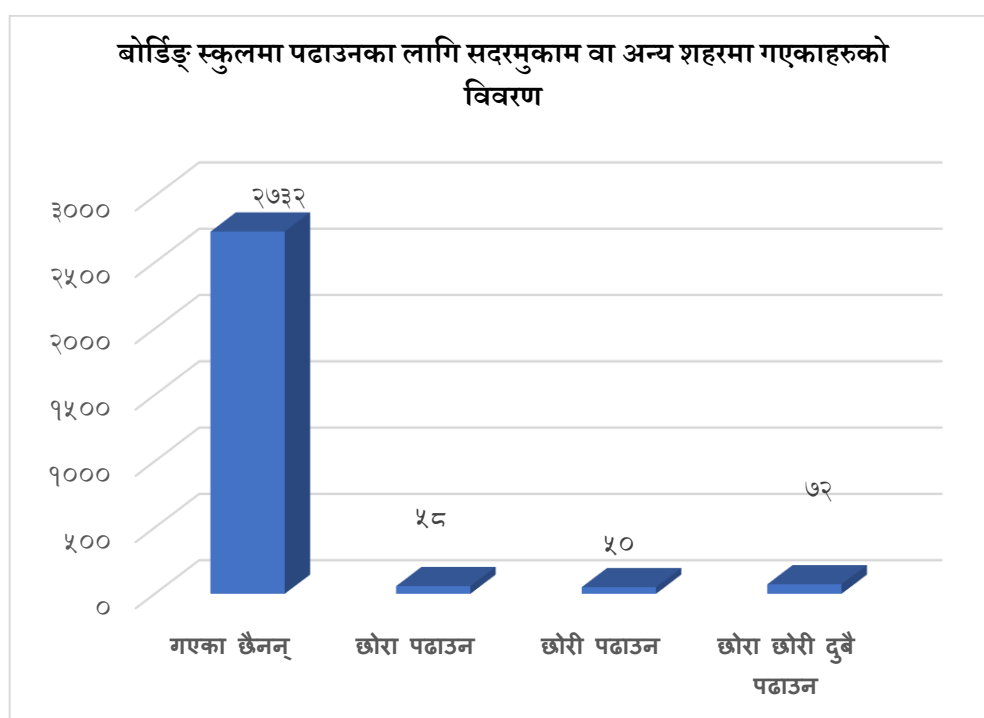
४.८.३ बोर्डिङ्ग स्कुलमा पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहरमा गएकाहरुको विवरण

वैदेशिक रोजगारमा गएपछि विप्रेषण प्राप्त हुने र सो विप्रेषणबाट बालबच्चाहरुको पढाइमा लगानी भइरहेको छ । राम्रो शिक्षाका लागि आफ्नो गाउँ छोडेर शहरतिर बोर्डिङ्ग स्कुलमा पढाउने गरेका छन् । वैदेशिक रोजगारमा गएका २,९२७ मध्ये २,७३२ जनाको घरबाट बोर्डिङ्ग स्कुलमा पढाउन कै लागि बाहिर गएका छैनन् । ५८ जना छोरा, ५० जना छोरी तथा यसैगरी छोरा र छोरी दुबै पढाउनका लागि ७२ जना आफ्नो गाउँ छोडेर शहरतिर बोर्डिङ्ग स्कुल पढाइ रहेको पाइएको छ । बोर्डिङ्ग स्कुल पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहर गएकाहरुको विवरण तालिका नं. ४० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४०: बोर्डिङ्ग स्कुलमा पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहरमा गएकाहरुको विवरण

विवरण	गएका छैनन्	छोरा पढाउन	छोरी पढाउन	छोरा छोरी दुबै पढाउन	जम्मा
जम्मा	२७३२	५८	५०	७२	२९१२
प्रतिशत %	९३.८२	१.९९	१.७२	२.४७	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

परिच्छेद -५: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएकाहरूको विवरण

५.१ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको संख्या

५.१.१ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको वडागत विवरण

यस स्थानीय तहमा विगत १० वर्षभित्रमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएर हाल नेपालमा बसेका जम्मा १,२१६ जना रहेका छन् । जसमा महिलाको संख्या कम रहेको छ । वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आउनेमा महिला ६ दशमलव ३३ प्रतिशत र पुरुष ९३ दशमलव ३७ प्रतिशत रहेका छन् ।

विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा
जम्मा	७७	११३९	१२१६
प्रतिशत %	६.३३	९३.६७	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.१.१ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको वडागत विवरण

डाटावेस सिस्टममा संकलन गरिएको विगत १० वर्षभित्र वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएर हाल नेपालमा बसेका जम्मा १,२१६ जना रहेका छन् । ति मध्ये ७७ जना मात्र महिला छन् भने बाँकी १,१३९ जना पुरुष रहेका छन् । वडागत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी वडा नम्बर ६ र सबैभन्दा कम वडा नम्बर ५ रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको वडागत विवरण तालिका नं. ४१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४१: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको वडागत विवरण

वडा नं.	महिला	पुरुष	जम्मा
१	२	५३	५५
२	७	९३	१००
३	१३	१९५	२०८
४	४	७७	८१
५	१	६७	६८
६	९	२१५	२२४
७	१८	१६४	१८२
८	५	११८	१२३
९	१८	१५७	१७५
जम्मा	७७	११३९	१२१६
प्रतिशत %	६.३३	९३.६७	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.१.२ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको टोलगत विवरण

यस स्थानीय तहका वडाहरू भित्र पनि विभिन्न वस्तीहरूमा विभाजन गरी वस्तीगत रूपमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरूको तथ्याङ्क संकलन गरिएको थियो । वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको टोलगत विवरण तालिका नं. ४२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४२: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको टोलगत विवरण

वडा नं.	टोलको नाम	घरधुरी संख्या	महिला संख्या	पुरुष संख्या	जम्मा संख्या
१	कोलबोटे	३५	१	३५	३६
	सुकेआहाल	४	०	४	४
	खोलागाउँ	५	०	५	५
	धुर्पा	९	१	८	९
	बोलबोटे	१	०	१	१
	जम्मा	५४	२	५३	५५
२	तिल्केनी	३४	१	३५	३६
	साखरे	२२	३	२१	२४
	रचना	२४	३	२४	२७
	कुवापानी	७	०	९	९
	चुली पोखरी	२	०	३	३
	सिंह चौक तिल्केनि	१	०	१	१
	जम्मा	९०	७	९३	१००
३	चौतारा	९	०	९	९
	जल्केनी	३०	१	३०	३१
	शिखर	५	०	६	६
	धर्धी	७	०	७	७
	धोबेनी	६६	९	६५	७४
	सुन्दरी चौक	५३	३	५५	५८
	रतनपुर	२१	०	२३	२३
	जम्मा	१९१	१३	१९५	२०८
४	कर्कुसे	३८	१	३७	३८
	सडम चोक	१४	२	१२	१४
	हात्तीमारा	१९	१	१८	१९
	सफेवा	१०	०	१०	१०
	जम्मा	८१	४	७७	८१
५	धानखेती	४	०	५	५
	खोलिटार	२३	०	२३	२३
	साम्लिङ तल्लो	२५	१	२५	२६
	साम्लिङ माथिल्लो	१४	०	१४	१४
	जम्मा	६६	१	६७	६८
६	कसेनी	५९	१	६०	६१
	बालुवाटार	१२	१	११	१२
	शान्ति	३१	२	३०	३२

वडा नं.	टोलको नाम	घरधुरी संख्या	महिला संख्या	पुरुष संख्या	जम्मा संख्या
	कसोनी	१	०	१	१
	लालमाटी	१०	२	१०	१२
	श्रीलंका	१	०	१	१
	खाकरबारी	१२	०	१३	१३
	कालिझोड	९	१	८	९
	कतले	१	०	२	२
	बेतेनी	८	०	८	८
	कालिदह	१५	०	१७	१७
	बक्राह	१४	२	१५	१७
	बाजोखेत	२०	०	२१	२१
	धप्पड	१५	०	१८	१८
	जम्मा	२०८	९	२१५	२२४
७	बालाटुङ	२३	४	२१	२५
	भण्डारी चौक	३	१	२	३
	सिसौली	३२	२	३०	३२
	वडा कार्यालय	५२	५	५५	६०
	छतिसबिघा	५८	६	५६	६२
	जम्मा	१६८	१८	१६४	१८२
८	मावा टोल	४२	१	४२	४३
	देवकोटा टोल	२३	२	२४	२६
	बगैँचा टोल	२५	२	२५	२७
	नुनसरी तोरीबारी टोल	२६	०	२७	२७
	जम्मा	११६	५	११८	१२३
९	बजार	५२	११	४४	५५
	बस स्टेसन	२०	०	२०	२०
	महेश चोक	६६	७	६४	७१
	कसेनि	२९	०	२९	२९
	जम्मा	१६७	१८	१५७	१७५
जम्मा		१,१४१	७७	१,१३९	१,२१६

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८१

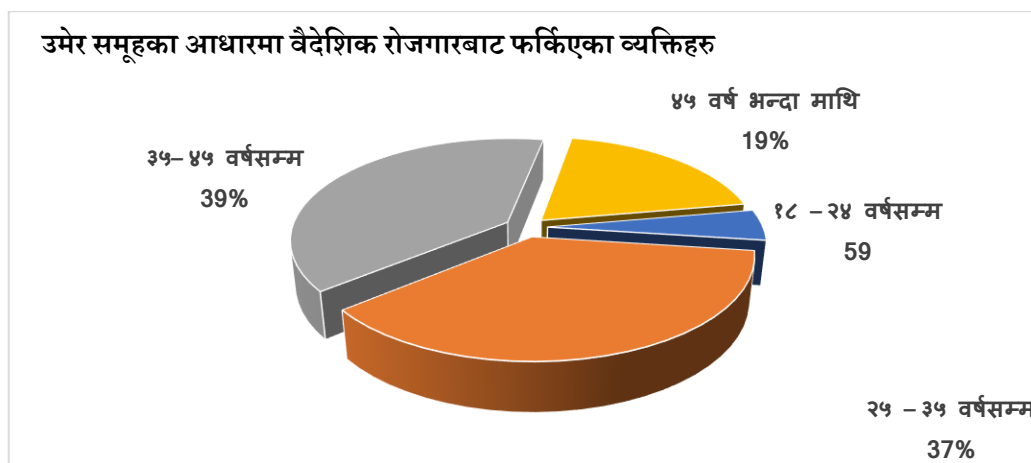
५.१.३ उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरूलाई ५ वटा उमेर समूहगत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी अर्थात् ३८ दशमलव ८ प्रतिशत ३५ देखि ४५ वर्ष उमेर समूहका रहेका छन् भने दास्रोमा २५ देखि ३५ वर्ष उमेर समूहका ३७ प्रतिशत रहेका छन् । उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएकाहरूको विवरण तालिका नं. ४३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४३: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

विवरण	१८ – २४ वर्षसम्म	२५ – ३५ वर्षसम्म	३५– ४५ वर्षसम्म	४५ वर्ष भन्दा माथि	जम्मा
जम्मा	५९	४५०	४७२	२३५	१२१६
प्रतिशत %	४.९	३७	३८.८	१९.३	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

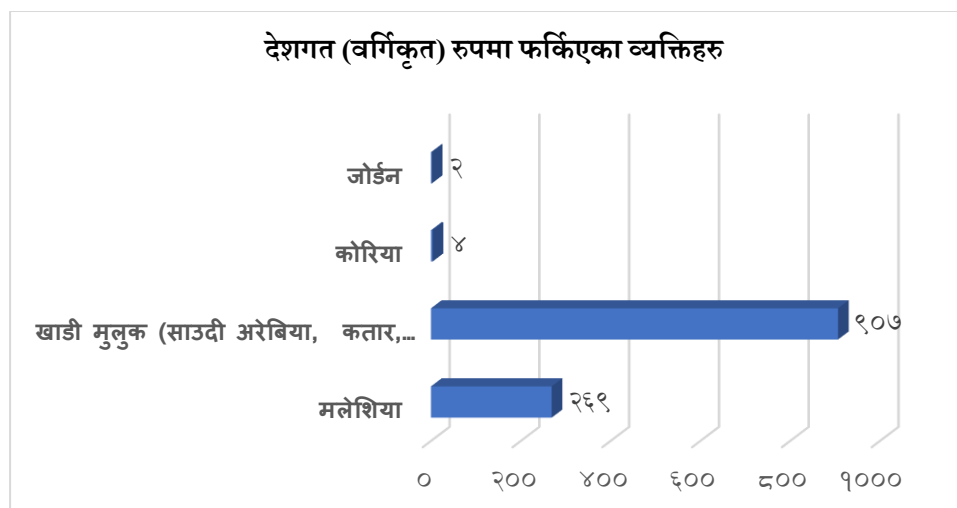
५.१.४ देशगत (वर्गिकृत) रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु

देशहरुको वर्गिकृत रुपमा हेर्दा आधा मानिसहरु खाडी मुलुकबाट फर्केर आएका छन् । १,२१६ जना जम्मा मध्ये ९०७ जना व्यक्तिहरु खाडी मुलुकबाट फर्केर आएका छन् । दोस्रोमा मलेशियाबाट २६९ जना, कोरियाबाट ४ जना, जोर्डनबाट २ जना र बाँकी २९ जना अन्य मुलुकबाट फर्केर आएका छन् । भारतको सन्दर्भमा १ वर्षभन्दा बढी समय बसेर फर्केर आएको व्यक्तिहरुलाई मात्र समेटिएको छ । फर्केर आएकाहरुको वर्गिकृत देशगत विवरण तालिका नं.४४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४४: देशगत (वर्गिकृत) रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु

विवरण	मलेशिया	खाडी मुलुक (साउदी अरेबिया, कतार, यु.ए.ई., कुवेत, बहराईन, ओमन)	कोरिया	जोर्डन	भारत	अन्य	जम्मा
जम्मा	२६९	९०७	४	२	५	२९	१२१६
प्रतिशत %	२२.१	७४.६	०.३	०.२	०.४	२.४	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

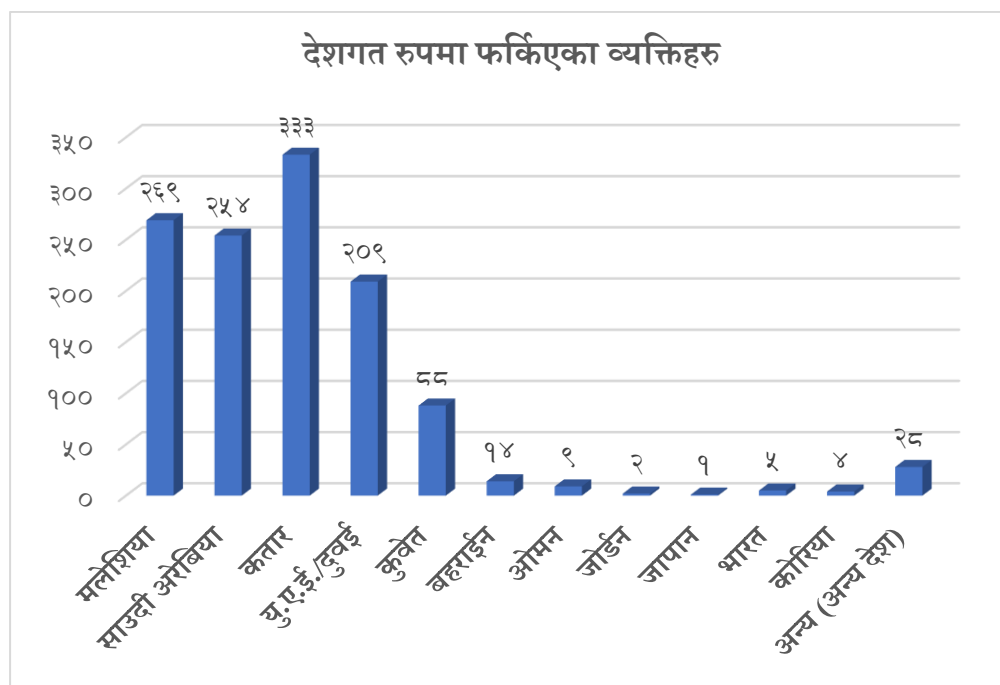
५.१.५ देशगत रूपमा फर्किएका व्यक्तिहरु

वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएर आएकाहरुको देशगत विवरण हेर्दा सबैभन्दा बढी कतारबाट रहेका छन् । कूल १,२१६ जनामा कतारबाट फर्किने ३३३ जना रहेका छन् । दोस्रोमा मलेसियाबाट २६९ जना, तेस्रोमा साउदी अरेबियाबाट २५४ जना रहेका छन् भने अन्य मुलुकबाट फर्किने २८ जना रहेका छन् । देशगत रूपमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएकाहरुको विवरण तालिका नं. ४५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४५: देशगत रूपमा फर्किएका व्यक्तिहरु

क्र स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१	मलेसिया	२६९	२२.१२
२	साउदी अरेबिया	२५४	२०.८९
३	कतार	३३३	२७.३८
४	यु.ए.ई./दुवई	२०९	१७.१९
५	कुवेत	८८	७.२४
६	बहराईन	१४	१.१५
७	ओमन	९	०.७४
८	जोर्डन	२	०.१६
९	जापान	१	०.०८
१०	भारत	५	०.४१
११	कोरिया	४	०.३३
१२	अन्य (अन्य देश)	२८	२.३
जम्मा		१२१६	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.२ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको सामाजिक अवस्था

५.२.१ धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण

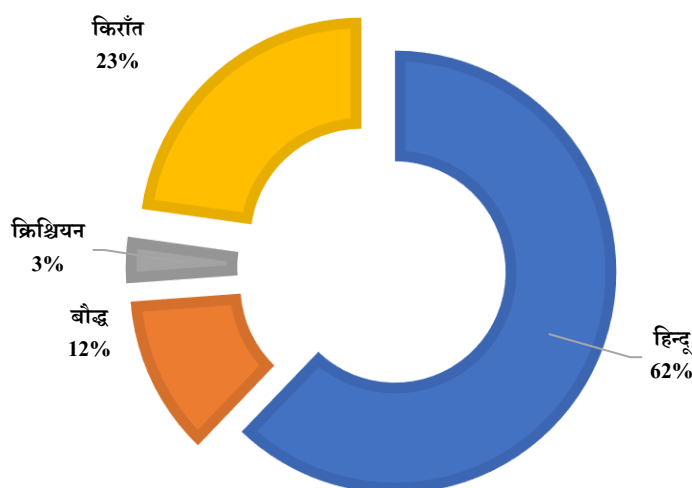
वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरूको धार्मिक आस्था हेर्दा सबैभन्दा बढी हिन्दु धर्मवलम्बी ६२ दशमलव १७ प्रतिशत रहेको छन् । यसपछि किराँत धर्मावलम्बी २२ दशमलव ७८ प्रतिशत, बौद्ध ११ दशमलव ६८ प्रतिशत र क्रिश्चियन ३ दशमलव ३७ प्रतिशत रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरूको धार्मिक स्थिति तालिका नं. ४६ मा देखाइएको छ ।

तालिका नं. ४६: धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरू

विवरण	हिन्दू	बौद्ध	क्रिश्चियन	किराँत	जम्मा
जम्मा	७५६	१४२	४१	२७७	१२१६
प्रतिशत %	६२.१७	११.६८	३.३७	२२.७८	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरू

५.२.२ मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको विवरण

वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरू विभिन्न भाषी रहेका छन् । सबैभन्दा बढी नेपाली भाषी रहेका छन् । नेपाली भाषी ७५ दशमलव शुन्य ८ प्रतिशत रहेका छन् । दोश्रोमा राई भाषा ११ दशमलव ६८ प्रतिशत छन् भने बाँकी अन्य भाषीहरू रहेका छन् । मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएर आउनेहरूको विवरण तालिका नं. ४७ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं ४७: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरू

क्र स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१	नेपाली	९१३	७५.०८
२	तामाङ	२०	१.६४
३	मगर	५५	४.५२
४	नेवारी	१२	०.९९
५	सुनुवार	१	०.०८
६	माझी	१	०.०८
७	राई	१४२	११.६८
८	लिम्बु	६४	५.२६
९	मैथिली	४	०.३३

क्र स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१०	भोजपुरी	१	०.०८
११	थारु	२	०.१६
१२	अन्य	१	०.०८
जम्मा		१२१६	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

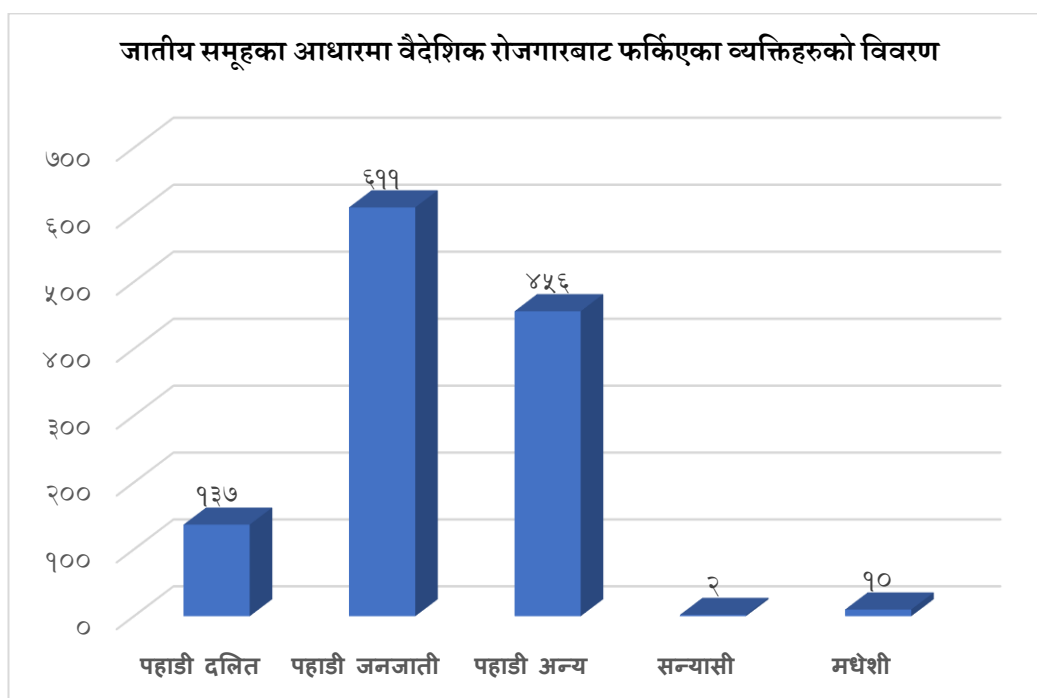
५.२.३ जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

यस स्थानीय तहमा रहेका वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरुको जातीय समूह हेर्दा सबैभन्दा बढी पहाडी जनजाति रहेका छन् । पहाडी जनजाति ५० दशमलव २५ प्रतिशत रहेका छन् भने त्यसपछि पहाडी अन्य ३७ दशमलव ५ प्रतिशत रहेका छन् भने पहाडी दलित ११ दशमलव २७ प्रतिशत रहेका छन् । जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण तालिका नं. ४८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४८: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

वडा नं	पहाडी दलित	पहाडी जनजाति	पहाडी अन्य	सन्यासी	मधेशी	जम्मा
जम्मा	१३७	६११	४५६	२	१०	१२१६
प्रतिशत %	११.२७	५०.२५	३७.५	०.१६	०.८२	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.२.४ जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

यस स्थानीय तहमा रहेका वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएकाहरू २० जातजाति रहेका छन्। जसमा सबैभन्दा बढी क्षेत्री २५ प्रतिशत रहेका छन् । त्यसपछि राई १७ दशमलव शुन्य २ प्रतिशत रहेका छन् । तेस्रोमा बाहुन १२ दशमलव ३४ प्रतिशत रहेका छन् । जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएकाहरूको विवरण तालिका नं. ४९ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४९: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

क्र स	जातजाति	जम्मा	प्रतिशत %
१	विश्वकर्मा	७३	६
२	मिजार	३	०.२५
३	परियार	४०	३.२९
४	तामाङ	६४	५.२६
५	मगर	१०५	८.६३
६	सुनुवार	७	०.५८
७	नेवार	९१	७.४८
८	माझी	२	०.१६
९	भुजेल	३	०.२५
१०	गुरुङ	५	०.४१
११	राई	२०७	१७.०२
१२	लिम्बु	११८	९.७
१३	बाहुन	१५०	१२.३४
१४	क्षेत्री	३०४	२५
१५	सन्ध्यासी	२	०.१६
१६	अन्य	३४	२.८
१७	तेली	४	०.३३
१८	कलवार	१	०.०८
१९	कानु/हलवाई	२	०.१६
२०	माली	१	०.०८
जम्मा		१२१६	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.२.५ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको शैक्षिक अवस्था

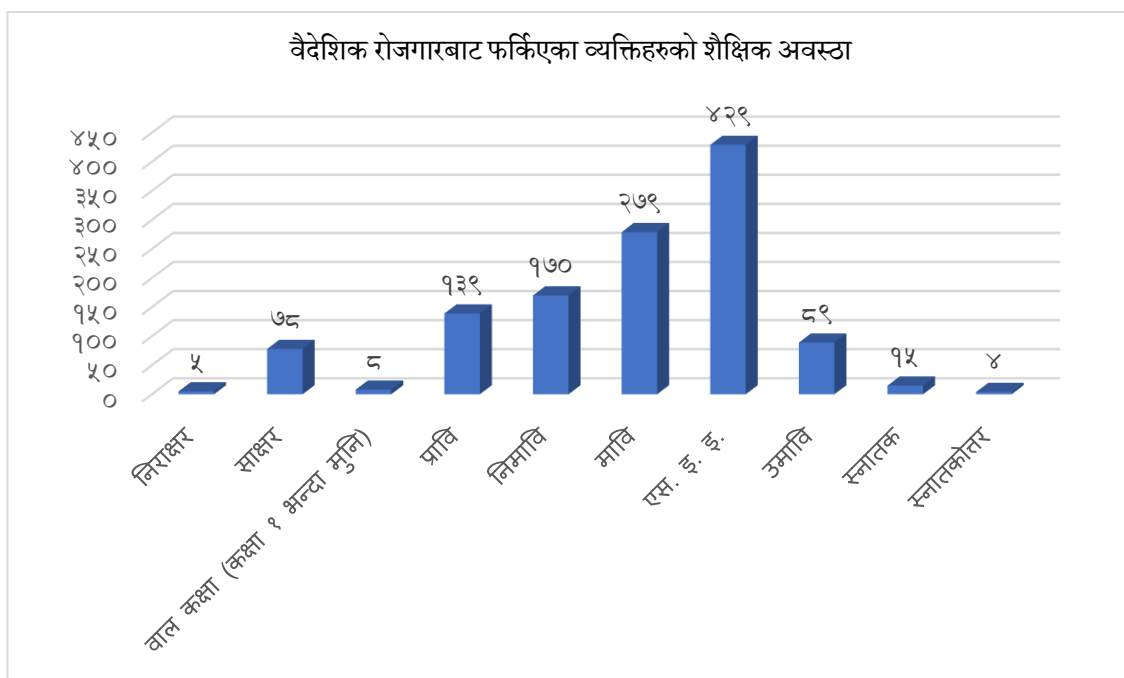
यस स्थानीय तहमा रहेका वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरुको शैक्षिक अवस्था न्यून स्तर देखिन्छ । सरदरमा हेर्दा साक्षर र प्रा.वि. देखि स्नातक तहसम्म पढेका व्यक्तिहरु रहेका छन् । माध्यमिक भन्दा माथि अध्ययन गर्ने न्युन मात्र रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएर आएकाहरुको शैक्षिक अवस्था सम्बन्धी विवरण तालिका नं.५० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ५०: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको शैक्षिक अवस्था

क्र स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१	निराक्षर	५	०.४१
२	साक्षर	७८	६.४१
३	वाल कक्षा (कक्षा १ भन्दा मुनि)	८	०.६६
४	प्रावि	१३९	११.४३
५	निमावि	१७०	१३.९८
६	मावि	२७९	२२.९४

क्र स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
७	एस. इ. इ.	४२९	३५.२८
८	उमावि	८९	७.३२
९	स्नातक	१५	१.२३
१०	स्नातकोत्तर	४	०.३३
जम्मा		१२१६	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.२.६ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको वैवाहिक अवस्था

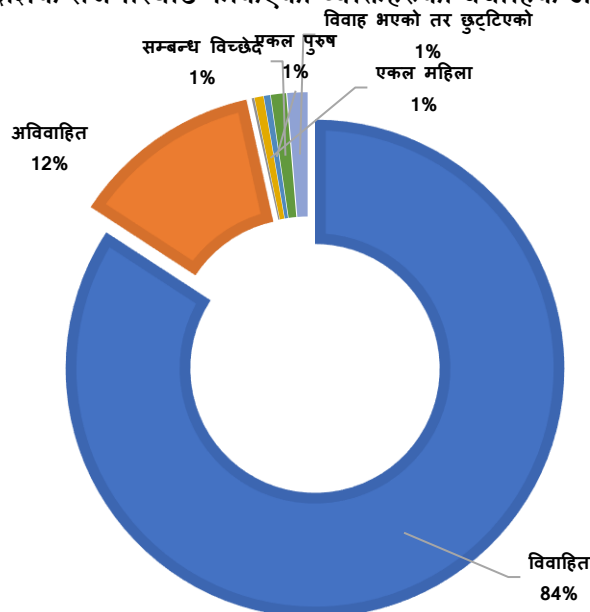
वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर हाल यहीँ रहेका व्यक्तिहरूको वैवाहिक अवस्था हेर्दा ८४ दशमलव २१ प्रतिशत विवाहित रहेका छन् भने बाँकी १२ दशमलव ३४ अविवाहित छन् भने बाँकी अन्य रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएकाहरूको वैवाहिक अवस्था तालिका नं. ५१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ५१: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको वैवाहिक अवस्था

वडा नं.	विवाहित	अविवाहित	बहुविवाह	एकल महिला	एकल पुरुष	सम्बन्ध विच्छेद	विवाह भएको तर छुट्टिएको	जम्मा
जम्मा	१०२४	१५०	२	७	५	१२	१६	१२१६
प्रतिशत %	८४.२१	१२.३४	०.१६	०.५८	०.४१	०.९९	१.३२	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको वैवाहिक अवस्था

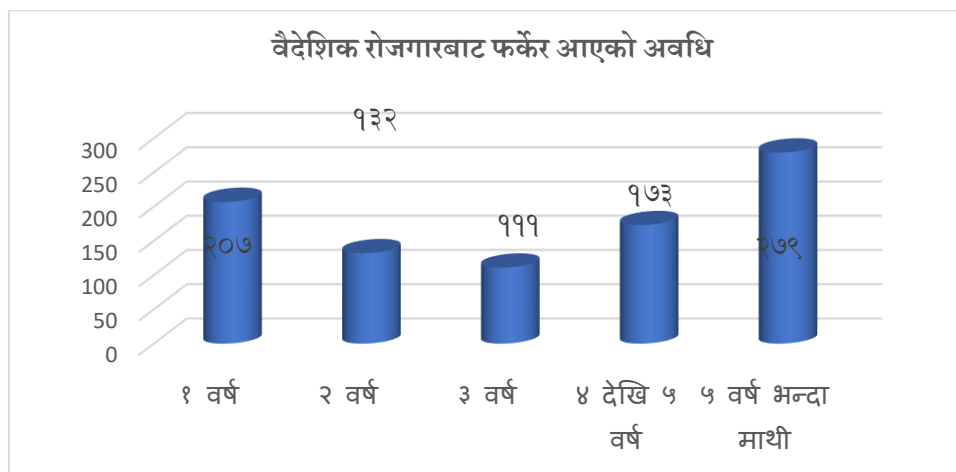
५.२.७ वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधि

तथ्याङ्क संकलनका क्रममा वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको ५ वर्षसम्मका अवधिलाई मात्र समेटिएको छ । सोभन्दा वढी अवधि व्यतित गरेको व्यक्तिसँग विदेशमा रहँदा सिकेको ज्ञान, सीप बिसर्न सक्ने तथा कमाएको रकम पनि खर्च भइसक्ने हुन सक्दछ । यसरी फर्केर आएको १० वर्षसम्मको अवधि लिँदा १ वर्ष अवधि भएको २२ दशमलव ९५ प्रतिशत रहेका छन् भने २ वर्ष अवधि भएका १४ दशमलव ६३ प्रतिशत रहेका छन् । त्यसैगरी ३ वर्ष हुने १२ दशमलव ३१ प्रतिशत, ४ देखि ५ वर्ष हुने १९ दशमलव १८ प्रतिशत र ५ वर्षभन्दा माथि ३० दशमलव ९३ प्रतिशत रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आउनेहरुको विवरण तालिका नं.५२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ५२: वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधि

विवरण	१ वर्ष	२ वर्ष	३ वर्ष	४ देखि ५ वर्ष	५ वर्ष भन्दा माथि	जम्मा
जम्मा	२०७	१३२	१११	१७३	२७९	९०२
प्रतिशत %	२२.९५	१४.६३	१२.३१	१९.१८	३०.९३	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.२.८ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किनुको कारण

वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरू विभिन्न कारण स्वदेश फर्किएका हुन्छन् । यस स्थानीय तहमा रहेका वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरूमा सबै भन्दा बढी सम्झौता अवधि सकिएर अर्थात् ४७ दशमलव २९ प्रतिशत रहेका छन् । दोस्रोमा कम्पनी बन्द भएर फर्किने १३ दशमलव ९ प्रतिशत छन् भने मेडिकल फेल भएर फर्किने शुन्य दशमलव ४९ प्रतिशत, कोरोना महामारीका कारण ६ दशमलव ४९ प्रतिशत, आफ्नो समस्याको कारण १३ दशमलव २४ प्रतिशत र अन्य कारण १२ दशमलव ९१ प्रतिशत रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारबाट फर्केको कारणका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आउनेहरूको विवरण तालिका नं. ५३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ५३: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किनुको कारण

विवरण	सम्झौता अवधि सकिएर	कम्पनी बन्द भएर	मेडिकल फेल भएर	कोरोना महामारीका कारण	आफ्नो स्वास्थ्य समस्याका कारण	घरायसी समस्याका कारण	अन्य	जम्मा
जम्मा	५७५	१६९	६	७८	१६१	७०	१५७	१२९६
प्रतिशत %	४७.२९	१३.९	०.४९	६.४९	१३.२४	५.७६	१२.९१	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.३ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको सिप तथा अनुभव

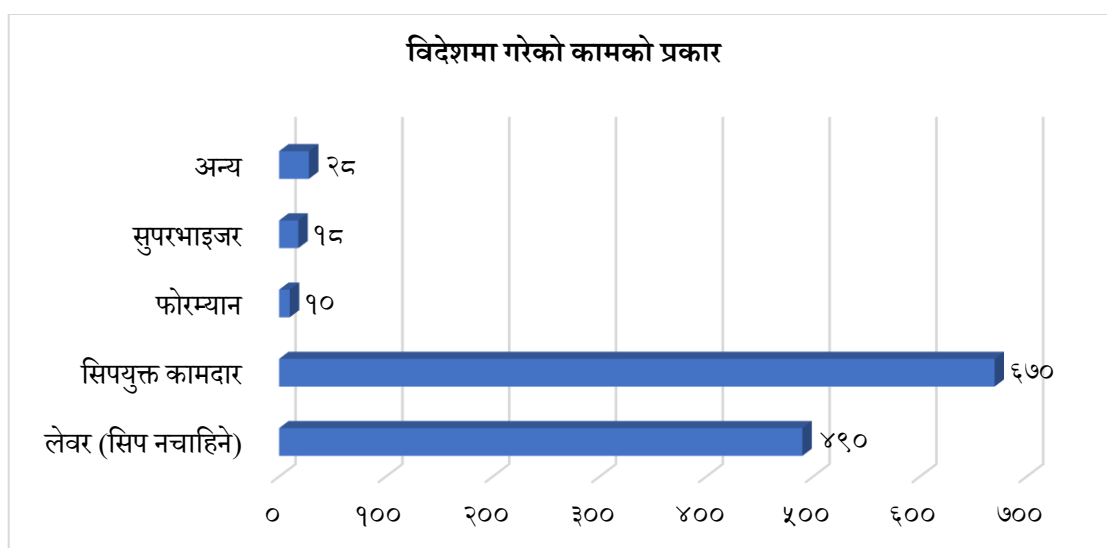
५.३.१ विदेशमा गरेको कामको प्रकार

वैदेशिक रोजगारमा जानेहरूले पैसा मात्र होइन, काम गर्ने सिप तथा अनुभव पनि ल्याएर आएका हुन्छन् । विदेशमा गरेको काम प्रकारका बारेमा प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार सबैभन्दा बढी ५५ दशमलव १ प्रतिशत कामदारहरू सिपयुक्त काम गरेको पाइएको छ । सँगसँगै लेबरमा काम गरेका ४० दशमलव ३ प्रतिशत छन् भने सुपरभाइजर काम गर्ने १ दशमलव ४८ प्रतिशत र बाँकी अन्य रहेका छन् । विदेशमा काम गरेको प्रकारको विवरण तालिका नं. ५४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ५४: विदेशमा गरेको कामको प्रकार

विवरण	लेबर (सिप नचाहिने)	सिपयुक्त कामदार	फोरम्यान	सुपरभाइजर	अन्य	जम्मा
जम्मा	४९०	६७०	१०	१८	२८	१२९६
प्रतिशत %	४०.३	५५.१	०.८२	१.४८	२.३	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

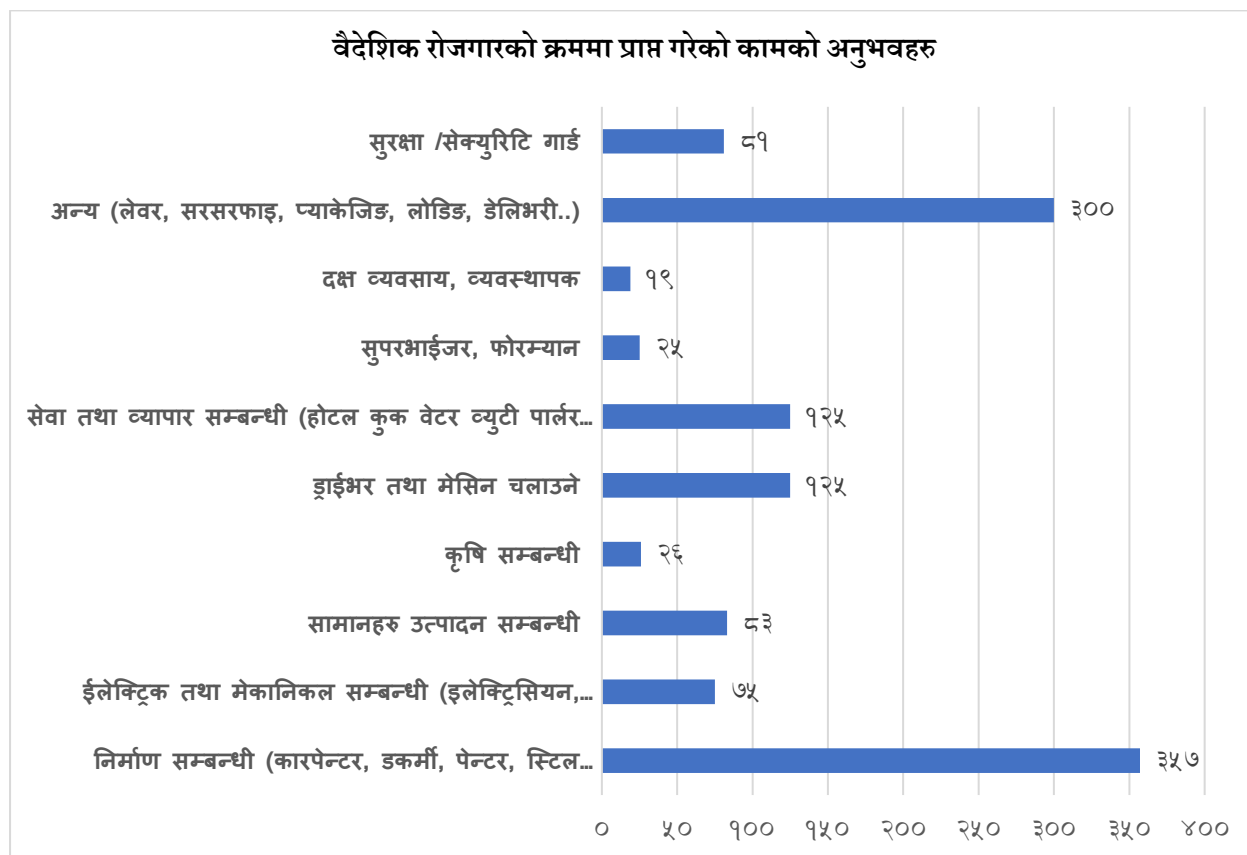
५.३.२ वैदेशिक रोजगारको क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभवहरूको विवरण

वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूले विगत विदेशमा बस्दा गरेको कामको अनुभव नेपालमा उपयोग गर्न सक्दा स्वदेशमा रोजगार वा स्वरोजगार हुन सजिलो हुन सक्दछ । विदेशमा काम गरेका कामको अनुभवका प्रकारहरू लामो हुने भएकोले यहाँ निश्चित क्षेत्रमा समेट्न प्रयास गरिएको छ । यसरी हेर्दा सबैभन्दा बढी निर्माण सम्बन्धी काम गर्ने २९ दशमलव ३६ प्रतिशत छन् भने र लेवर कामको अनुभव हुने २४ दशमलव ६७ प्रतिशत बाँकी अन्य अनुभव भएका व्यक्तिहरू रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारका क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभव सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ५५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ५५: वैदेशिक रोजगारको क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभवहरूको विवरण

वडा नं.	कामका अनुभवहरू	जम्मा	प्रतिशत %
१	निर्माण सम्बन्धी (कारपेन्टर, डकर्मी, पेन्टर, स्टिल फिक्सर..)	३५७	२९.३६
२	ईलेक्ट्रिक तथा मेकानिकल सम्बन्धी (इलेक्ट्रिसियन, प्लम्बिङ, अटोमोबाइल, वेल्डर)	७५	६.१७
३	सामानहरू उत्पादन सम्बन्धी	८३	६.८३
४	कृषि सम्बन्धी	२६	२.१४
५	ड्राईभर तथा मेसिन चलाउने	१२५	१०.२८
६	सेवा तथा व्यापार सम्बन्धी (होटल कुक वेटर व्युटी पार्लर गारमेन्ट..)	१२५	१०.२८
७	सुपरभाईजर, फोरम्यान	२५	२.०६
८	दक्ष व्यवसाय, व्यवस्थापक	१९	१.५६
९	अन्य (लेवर, सरसरफाइ, प्याकेजिङ, लोडिङ, डेलिभरी..)	३००	२४.६७
१०	सुरक्षा /सेक्युरिटी गार्ड	८१	६.६६
जम्मा		१२१६	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

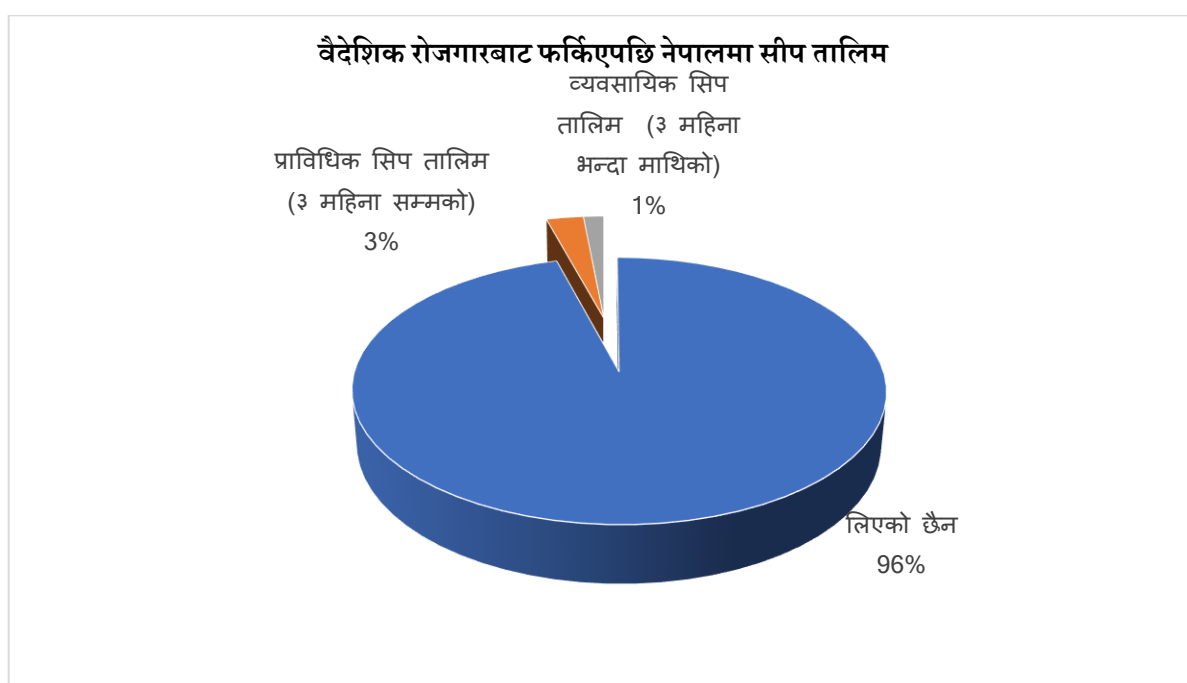
५.३.३ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सीप तालिम लिएको विवरण

वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका १,२१६ जना मध्ये १,१६५ जनाले नेपालमा हाल कुनै पनि सिप तालिम लिएको छैनन् । बाँकी ५१ जनाले सिप तालिम लिएका छन्, जसमा ३३ जनाले ३ महिनासम्मको र १८ जनाले ३ सोभन्दा बढी अवधिको तालिम लिएको पाइएको छ । वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सिप तालिम लिएको सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ५६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ५६: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सीप तालिम लिएको विवरण

विवरण	लिएको छैन	प्राविधिक सिप तालिम (३ महिना सम्मको)	व्यवसायिक सिप तालिम (३ महिना भन्दा माथिको)	जम्मा
जम्मा	११६५	३३	१८	१२१६
प्रतिशत %	९५.८१	२.७१	१.४८	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.४ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको आर्थिक पुनःएकीकरणको अवस्था

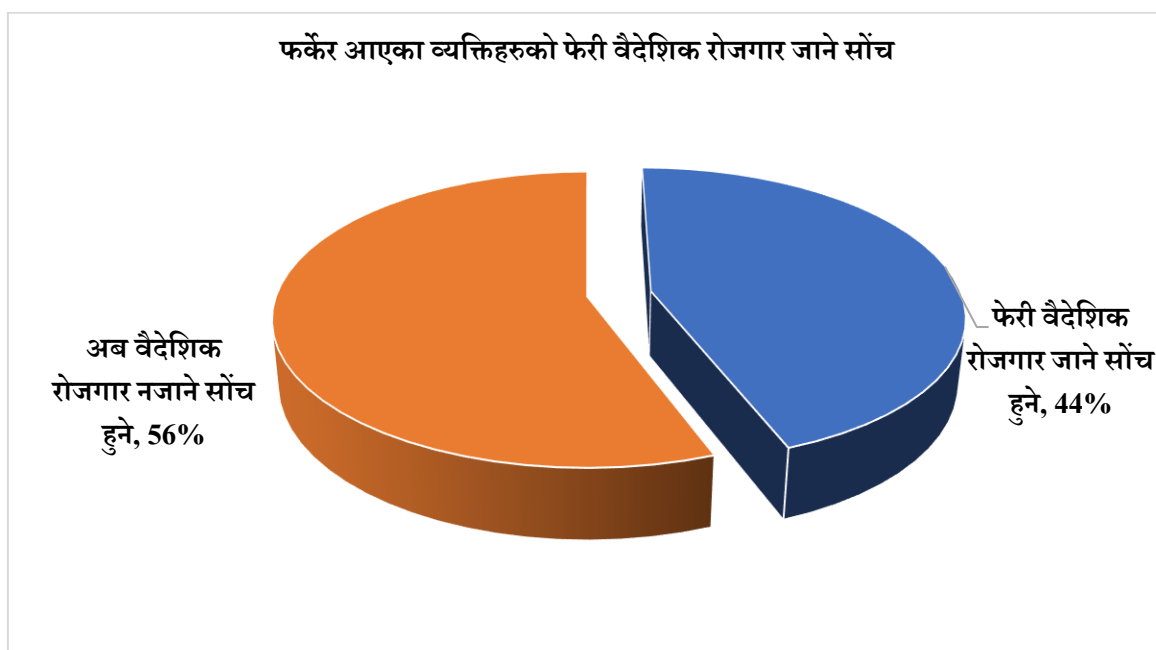
५.४.१ फर्केर आएका व्यक्तिहरूको फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सोंच

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर हाल नेपालमा नै बसिरहेका १,२१६ जना व्यक्तिहरूमा ४४ दशमलव ३३ प्रतिशत फेरी विदेशमा काम गर्न जाने सोंच व्यक्त गरेका छन् भने बाँकी ५५ दशमलव ६७ प्रतिशत फेरी विदेशमा काम गर्न नजाने सोंच रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएकाहरूको फेरी वैदेशिक रोजगारमा जाने सोंच सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ५७ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं ५७: फर्केर आएका व्यक्तिहरूको फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सोंच

विवरण	फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सोंच हुने	अब वैदेशिक रोजगार नजाने सोंच हुने	जम्मा
जम्मा	५३९	६७७	१२१६
प्रतिशत %	४४.३३	५५.६७	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

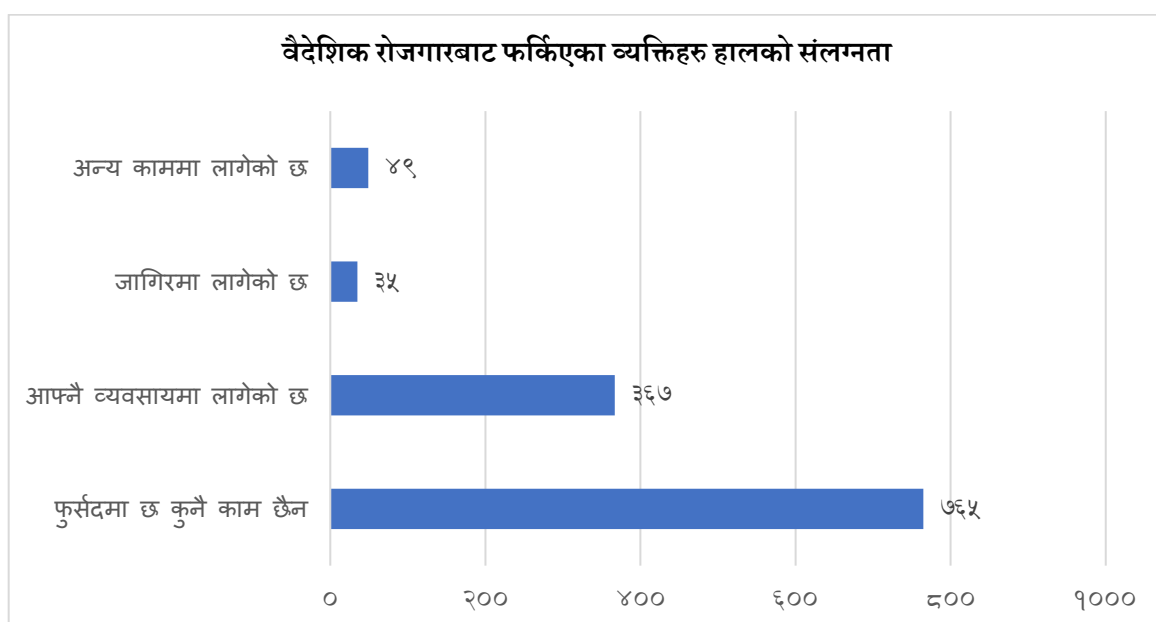
५.४.२ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु हालको संलग्नता

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर हाल नेपालमा नै बसिरहेका व्यक्तिहरु हाल के गर्दैछन् भन्ने विवरण प्राप्त गर्नका लागि उनिहरुलाई सोधिएको प्रश्नबाट प्राप्त जवाफ अनुसार कूल १,२१६ जनामा ७६५ जना फुर्सदमा नै रहेका, ३६७ जना आफ्नै व्यवसायमा लागेको ३५ जना जागिरमा लागेको र बाँकी ४९ जना अन्य काममा काममा लागेको पाइएको छ । वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको हालको संलग्नता सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ५८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ५८ : वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु हालको संलग्नता

विवरण	फुर्सदमा छ कुनै काम छैन	आफ्नै व्यवसायमा लागेको छ	जागिरमा लागेको छ	अन्य काममा लागेको छ	जम्मा
जम्मा	७६५	३६७	३५	४९	१२१६
प्रतिशत %	६२.९१	३०.१८	२.८८	४.०३	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

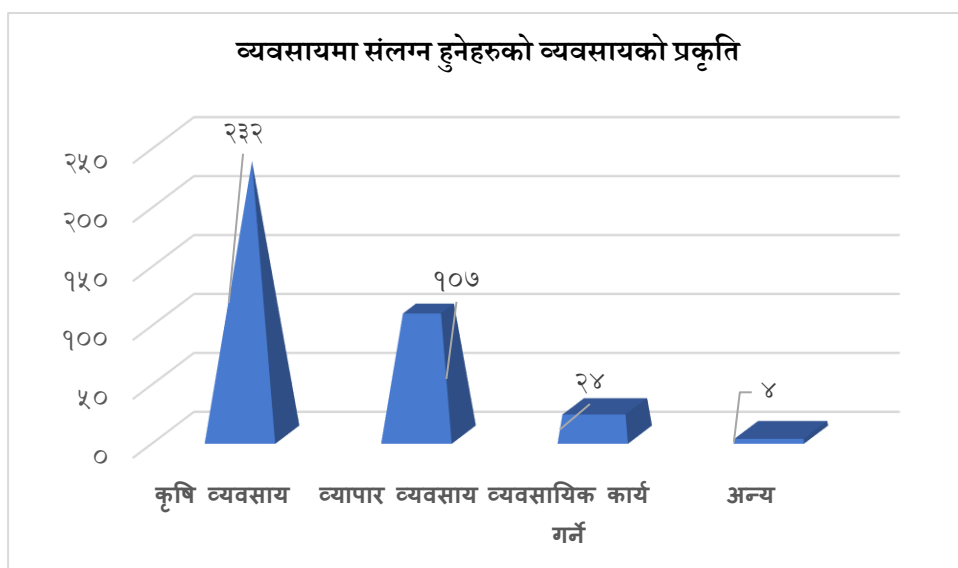
५.४.३ व्यवसायमा संलग्न हुनेहरूको व्यवसायको प्रकृति

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर हाल नेपालमा नै व्यवसायमा संलग्न हुनेहरूको व्यवसायको प्रकृतिका बारेमा जानकारी संकलन गर्दा व्यवसाय गर्ने ३६७ जना मध्ये २३२ जना कृषि व्यवसाय, १०७ जना व्यापार व्यवसाय, र २४ जना व्यवसायिक कार्यमा र बाँकी ४ जना अन्य कार्यमा संलग्न रहका छन् । व्यवसायमा संलग्न हुनेहरूको विवरण तालिका नं. ५९ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ५९: व्यवसायमा संलग्न हुनेहरूको व्यवसायको प्रकृति

विवरण	कृषि व्यवसाय	व्यापार व्यवसाय	व्यवसायिक कार्य गर्ने	अन्य	जम्मा
जम्मा	२३२	१०७	२४	४	३६७
प्रतिशत %	६३.२२	२९.१६	६.५४	१.०९	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

५.५ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको आर्थिक पुनःएकीकरणको सम्भावनाहरू

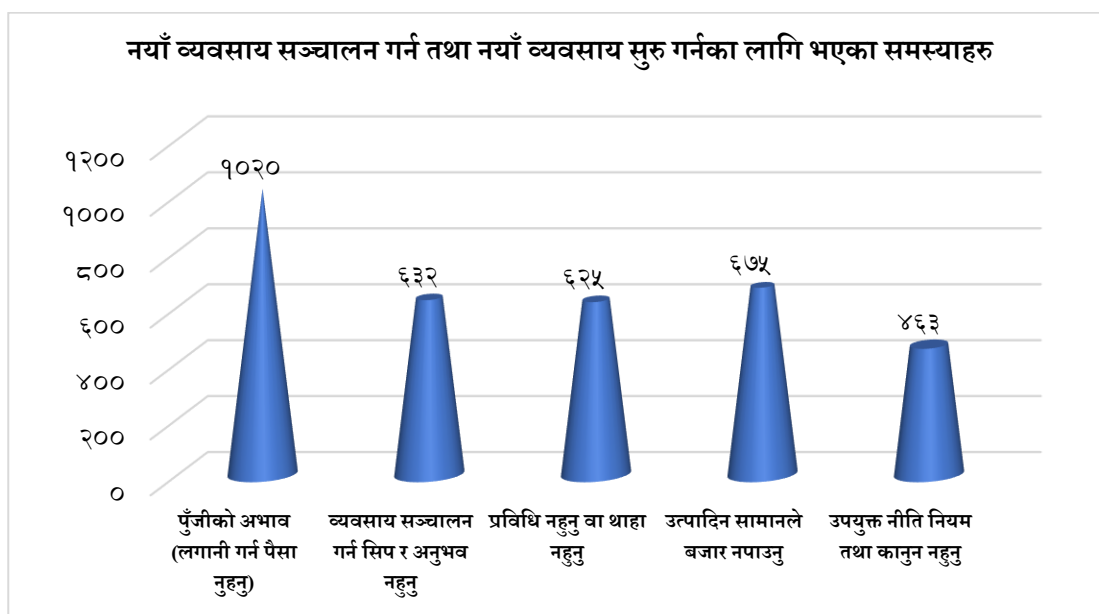
५.५.१ नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गर्न तथा नयाँ व्यवसाय सुरु गर्नका लागि भएका समस्याहरू

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर हाल नेपालमा नै व्यवसायमा संलग्न हुनेहरूसँग नयाँ व्यवसाय गर्न देखिएको समस्याका बारेमा सोधिएको प्रश्नबाट प्राप्त जानकारी अनुसार सबैभन्दा बढी २९ दशमलव ८७ प्रतिशतले पुँजीको अभाव भनेका छन् । व्यवसाय सञ्चालन गर्न सिप र अनुभव नभएको १८ दशमलव ५१ प्रतिशतले बताएका छन् । यसैगरी १९ दशमलव ७७ प्रतिशतले उत्पादित बस्तुले बजार नपाउनु समस्या रहेका बताएका छन् । व्यवसाय सञ्चालन गर्न देखिएको समस्या सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ६० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ६०: नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गर्न तथा नयाँ व्यवसाय सुरु गर्नका लागि भएका समस्याहरू

वडा नं.	पुँजीको अभाव (लगानी गर्न पैसा नहुनु)	व्यवसाय सञ्चालन गर्न सिप र अनुभव नहुनु	प्रविधि नहुनु वा थाहा नहुनु	उत्पादन सामानले बजार नपाउनु	उपयुक्त नीति नियम तथा कानून नहुनु	जम्मा
जम्मा	१०२०	६३२	६२५	६७५	४६३	३४१५
प्रतिशत %	२९.८७	१८.५१	१८.३	१९.७७	१३.५६	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

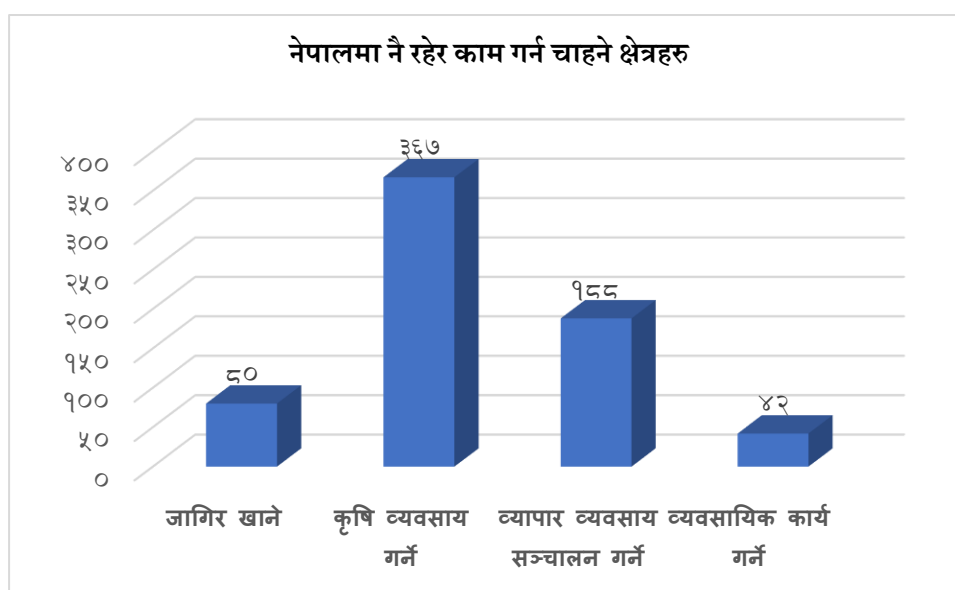
५.५.२ नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने क्षेत्रहरू

नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने ६७७ जनालाई कुन क्षेत्रमा रहेर काम गर्न चाहनु हुन्छ भन्ने प्रश्नको जवाफमा सबैभन्दा बढी ३६७ जनाले कृषि व्यवसाय गर्ने बताएका छन् । यसैगरी १८८ जनाले व्यापार व्यवसाय व्यवसाय गर्ने चाहना रहेको बताएका छन् । त्यसपछि ८० जनाले जागिर खाने र बाँकी ४२ जनाले व्यवसायिक कार्य गर्ने चाहना व्यक्त गरेका छन् । वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर नेपालमा नै काम गर्न चाहनेहरूको विवरण तालिका नं. ६१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ६१: नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने क्षेत्रहरू

विवरण	जागिर खाने	कृषि व्यवसाय गर्ने	व्यापार व्यवसाय सञ्चालन गर्ने	व्यवसायिक कार्य गर्ने	जम्मा
जम्मा	८०	३६७	१८८	४२	६७७
प्रतिशत %	११.८२	५४.२१	२७.७७	६.२	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

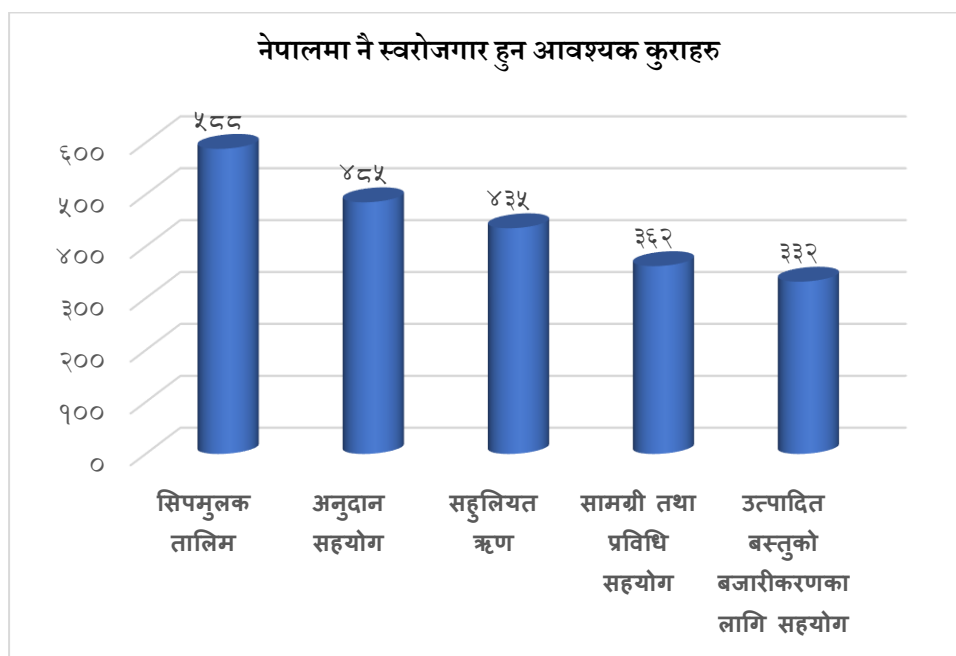
५.५.३ नेपालमा नै स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरु

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर नेपालमा नै रहेर काम गर्न आवश्यक कुराहरुको बारेमा सोधिएको प्रश्नको जवाफ अनुसार सबैभन्दा बढी २६ दशमलव ७ प्रतिशतले सिपमुलक तालिमको आवश्यकता रहेको बताएका छन् । त्यसपछि अनुदान सहयोगका लागि २२ दशमलव शुन्य ३ प्रतिशत, सहुलियत कर्जाका लागि १९ दशमलव ७५ प्रतिशत, बजारीकरणका लागि १५ दशमलव शुन्य ८ प्रतिशत र बाँकी १६ दशमलव ४४ प्रतिशतले सामग्री तथा प्राविधिक सहयोगको आवश्यकता रहेको कुरा बताएका छन् । नेपालमा स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरुको विवरण तालिका नं. ६२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ६२: नेपालमा नै स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरु

विवरण	सिपमुलक तालिम	अनुदान सहयोग	सहुलियत ऋण	सामग्री तथा प्राविधिक सहयोग	उत्पादित बस्तुको बजारीकरणका लागि सहयोग	जम्मा
जम्मा	५८८	४८५	४३५	३६२	३३२	२२०२
प्रतिशत %	२६.७	२२.०३	१९.७५	१६.४४	१५.०८	१००

स्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण, २०८१

अनुसूचिहरू

तालिका १: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण

वडा नं.	१८-२४ वर्षसम्म	२५-३५ वर्षसम्म	३५-४५ वर्षसम्म	४५ वर्ष भन्दा माथि	जम्मा
१	३७	१०३	४०	९	१८९
२	५५	१५७	७०	२०	३०३
३	६३	१७१	१३२	२२	३८८
४	३९	१६४	११७	१९	३३९
५	१५	८०	४९	६	१५०
६	९६	२७६	१९७	३०	६००
७	३९	१५०	७८	१९	२८७
८	३९	११९	७२	१८	२५०
९	४८	२०९	१३४	२९	४२१
जम्मा	४३१	१४२९	८८९	१७२	२९२७
प्रतिशत	१४.७	४८.८	३०.४	५.९	१००

तालिका नं. २ : देशगत (वर्गिकृत) रूपमा वैदेशिक रोजगारमा गएको देश

वडा नं.	मलेशिया	खाडी मुलुक	कोरिया	जोर्डन	भारत	अन्य	जम्मा
१	८०	१००	२	१	०	६	१८९
२	७१	२०४	२	२	१	२३	३०३
३	५४	२९०	८	०	२	३४	३८८
४	४५	२५७	५	१	६	२५	३३९
५	३३	१०६	३	०	०	८	१५०
६	८८	४४२	६	१	१	६२	६००
७	४८	२११	१	०	१	२६	२८७
८	३८	१८१	३	०	०	२८	२५०
९	४६	३३७	०	१	१	३६	४२१
जम्मा	५०३	२१२८	३०	६	१२	२४८	२९२७
प्रतिशत %	१७.२	७२.७	१	०.२	०.४	८.५	१००

तालिका नं. ३: वैदेशिक रोजगारमा गएको देश (क)

वडा नं.	मलेशिया	साउदी अरेबिया	कतार	यु.ए.ई./दुवई	कुवेत	बहराइन	ओमन
१	८०	१४	२६	४५	११	४	०
२	७१	४८	७०	५६	२१	७	२
३	५४	७१	९७	८७	२६	७	२
४	४५	६०	७४	९१	२२	७	३
५	३३	३०	२८	३५	८	५	०
६	८८	९४	१६२	१२९	५०	५	२
७	४८	३०	७२	७५	२७	४	३
८	३८	३९	६७	५१	१७	५	२
९	४६	८३	९५	१०४	४४	६	५
जम्मा	५०३	४६९	६९१	६७३	२२६	५०	१९
प्रतिशत %	१७.१८	१६.०२	२३.६१	२२.९९	७.७२	१.७१	०.६५

तालिका नं. ४: वैदेशिक रोजगारमा गएको देश (ख)

वडा नं.	जोर्डन	जापान	भारत	कोरिया	अमेरिका	बेलायत	अन्य देश	जम्मा
१	१	०	०	२	०	०	६	१८९
२	२	३	१	२	०	०	२०	३०३
३	०	८	२	८	०	०	२६	३८८
४	१	३	६	५	१	०	२१	३३९
५	०	०	०	३	०	१	७	१५०
६	१	८	१	६	०	१	५३	६००
७	०	५	१	१	४	०	१७	२८७
८	०	२	०	३	४	१	२१	२५०
९	१	२	१	०	०	०	३४	४२१
जम्मा	६	३१	१२	३०	९	३	२०५	२९२७
प्रतिशत %	०.२	१.०६	०.४१	१.०२	०.३१	०.१	७	१००

तालिका नं. ५ : वैदेशिक रोजगारमा दोहर्चाएर गएको अवस्था

वडा नं.	पहिलो पटक	दोश्रो पटक	तेस्रो पटक	चौथो वा सो भन्दा बढी	जम्मा
१	७८	७३	३३	५	१८९
२	१२८	९४	४७	३४	३०३
३	११३	११५	५४	१०६	३८८
४	१४५	१०९	५८	२६	३३८
५	५०	४७	४१	१२	१५०
६	२७४	२१७	८८	२१	६००
७	२०४	५७	१४	१२	२८७
८	९२	९६	४२	२०	२५०
९	२६२	१०२	२४	३३	४२१
जम्मा	१३४६	९१०	४०१	२६९	२९२६
प्रतिशत	४६	३१.१	१३.७	९.१९	१००

तालिका नं. ६ : धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण

वडा नं.	हिन्दू	बौद्ध	क्रिश्चियन	किराँत	जम्मा
१	१२	१६	४	१५७	१८९
२	१२५	२१	५	१५२	३०३
३	२४०	४७	१४	८७	३८८
४	८१	८४	२८	१४६	३३९
५	६४	१२	८	६६	१५०
६	३६३	१५५	१५	६७	६००
७	२४५	७	६	२९	२८७
८	२२०	३	१०	१७	२५०
९	३३६	३७	८	४०	४२१
जम्मा	१६८६	३८२	९८	७६१	२९२७
प्रतिशत	५७.६	१३.०५	३.३५	२६	१००

तालिका नं. ७: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरु

वडा नं.	नेपाली	तामाङ	मगर	नेवारी	सुनुवार	माझी	गुरुङ	राई	लिम्बु	मैथिली	भोजपुरी	थारु	अन्य	जम्मा
१	९	१६	०	०	०	०	०	१६४	०	०	०	०	०	१८९
२	१९६	०	५	४	०	०	०	७९	१९	०	०	०	०	३०३
३	२३८	०	५५	११	०	०	१	३६	४६	०	०	०	१	३८८
४	१४३	६५	१४	०	०	०	१	८०	३६	०	०	०	०	३३९
५	८३	२	३	०	०	०	०	६०	२	०	०	०	०	१५०
६	५९६	०	२	०	०	०	०	१	१	०	०	०	०	६००
७	२३४	१	१६	८	०	०	०	१५	१२	०	१	०	०	२८७
८	२४६	०	०	०	०	०	०	२	०	२	०	०	०	२५०
९	३४७	१०	२१	१	१	४	०	१४	१२	७	१	३	०	४२१
जम्मा	२०९२	९४	११६	२४	१	४	२	४५१	१२८	९	२	३	१	२९२७
प्रतिशत	७१.४७	३.२१	३.९६	०.८२	०.०३	०.१४	०.०७	१५.१	४.३७	०.३१	०.०७	०.१	०.०३	१००

तालिका नं. ८: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरु

विवरण	पहाडी दलित	पहाडी जनजाती	पहाडी अन्य	तराई जनजाति	मधेशी	जम्मा
१	२	१८७	०	०	०	१८९
२	३२	२२७	४४	०	०	३०३
३	५९	२१४	११५	०	०	३८८
४	७५	२५९	५	०	०	३३९
५	१९	१११	२०	०	०	१५०
६	६५	३०६	२२९	०	०	६००
७	३५	१२२	१२९	१	०	२८७
८	३३	७४	१४१	०	२	२५०
९	८०	१६१	१६९	१	१०	४२१
जम्मा	४००	१६६१	८५२	२	१२	२९२७
प्रतिशत %	१३.६७	५६.७५	२९.११	०.०७	०.४१	१००

तालिका नं. ९: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण (क)

वडा नं.	विश्वकर्मा	मिजार	परियार	डोम	तामाङ	मगर	सुनुवार	नेवार	माझी
१	२	०	०	०	१६	०	०	१	०
२	१९	४	७	०	७	१७	०	२७	०
३	३०	१	१२	०	०	८५	०	२५	०
४	५५	८	२	१	८१	१४	०	०	०
५	१७	०	२	०	४	९	०	२३	०
६	२८	०	३५	०	७९	९२	०	३३	०
७	१३	०	१७	०	४	३६	१	२५	०
८	१९	०	१४	०	३	२	१०	१७	०
९	३३	२	३९	०	१५	३२	०	४२	१४
जम्मा	२१६	१५	१२८	१	२०९	२८७	११	१९३	१४
प्रतिशत %	७.३८	०.५१	४.३७	०.०३	७.१४	९.८१	०.३८	६.५९	०.४८

तालिका नं. १०: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको विवरण (ख)

वडा नं.	शेर्पा	भुजेल	गुरुङ	राई	लिम्बु	बाहुन	क्षत्री	अन्य	वादी
१	१	०	०	१६८	१	०	०	०	०
२	०	०	६	१३३	३७	८	३६	२	०
३	०	२	२	३७	६२	७७	३८	१७	०
४	०	०	१	१११	५२	५	०	७	२
५	०	०	०	६८	७	१२	८	०	०
६	०	१	४	४६	५०	१४	२१२	५	०
७	०	४	०	२६	२०	४९	७९	७	०
८	०	२	०	१५	२३	२७	११४	२	०
९	०	४	०	१९	२२	२८	१४०	२१	०
जम्मा	१	१३	१३	६२३	२७४	२२०	६२७	६१	२
प्रतिशत %	०.०३	०.४४	०.४४	२१.२८	९.३६	७.५२	२१.४२	२.०८	०.०७

तालिका नं. ११: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको विवरण (ग)

वडा नं.	थारु	तेली	कलवार	कानु/हलवाई	भोटे	दनुवार	कुमाल	माली	बानिया	जम्मा
१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१८९
२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३०३
३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३८८
४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३३९
५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१५०
६	०	०	०	०	०	०	१	०	०	६००
७	१	०	०	०	१	४	०	०	०	२८७
८	०	०	०	२	०	०	०	०	०	२५०
९	१	५	१	०	०	०	०	२	१	४२१
जम्मा	२	५	१	२	१	४	१	२	१	२९२७
प्रतिशत %	०.०७	०.१७	०.०३	०.०७	०.०३	०.१४	०.०३	०.०७	०.०३	१००

तालिका नं. १४: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था

वडा नं.	निराक्षर	साक्षर	बालकक्षा	प्रावि	निमावि	मावि	एस. इ. इ.	उमावि	स्नातक	स्नातकोत्तर	विद्यावारिधि	जम्मा
१	०	२	०	१८	३७	४६	६१	२३	२	०	०	१८९
२	१	२९	०	४७	७१	८६	२४	४१	४	०	०	३०३
३	०	३२	०	२०	७७	१५७	१८	६९	१२	३	०	३८८
४	३	२७	४	८५	३३	१७	१२६	६	३३	४	१	३३९
५	०	०	१	१७	२२	३९	५२	१९	०	०	०	१५०
६	१	८	०	६२	७१	१६२	२०३	८२	९	२	०	६००
७	०	६	१	२१	२१	४४	१३७	४५	१०	२	०	२८७
८	०	८	०	२९	७२	४५	४९	३४	११	१	१	२५०
९	१	०	०	०	०	०	४०२	१७	१	०	०	४२१
जम्मा	६	११२	६	२९९	४०४	५९६	१०७२	३३६	८२	१२	२	२९२७
प्रतिशत	०.२	३.८३	०.२	१०.२२	१३.८	२०.३६	३६.६२	११.४८	२.८	०.४१	०.०७	१००

तालिका नं. १५ : वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको वैवाहिक अवस्था

वडा नं.	विवाहित	अविवाहित	बहुविवाह	एकल महिला	एकल पुरुष	सम्बन्ध विच्छेद	विवाह भएको तर छुट्टिएको	जम्मा
१	१२४	६४	०	०	०	१	०	१८९
२	२१३	७६	०	४	०	१	९	३०३
३	२९१	७७	०	५	०	३	१२	३८८
४	२७४	५८	०	०	१	३	३	३३९
५	११५	३५	०	०	०	०	०	१५०
६	४५२	१३१	१	४	१	६	५	६००
७	२०४	७७	०	१	१	२	२	२८७
८	१९९	४८	०	०	१	०	२	२५०
९	३३४	७७	१	४	१	२	२	४२९
जम्मा	२२०६	६४३	२	१८	५	१८	३५	२९२७
प्रतिशत	७५.३७	२१.९७	०.०७	०.६१	०.१७	०.६१	१.२	१००

तालिका नं. १६ : वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको घरको मुख्य पेशा

वडा नं.	कृषि	जागिर	उद्योग तथा व्यापार	ज्याला मजदुरी	व्यवसायिक कार्य (इलेक्ट्रिसियन, प्लम्बर, मिस्त्री ...)	अन्य	वैदेशिक रोजगारी	जम्मा
१	१६६	८	९	०	०	०	६	१८९
२	२१८	९	२५	४	२	१	४४	३०३
३	२७८	५	१७	४	१	५	७८	३८८
४	३३४	१	४	०	०	०	०	३३९
५	१३७	२	३	१	१	२	४	१५०
६	५५९	०	६	२	०	९	२४	६००
७	१९१	६	२६	१२	२	५	४५	२८७
८	२१८	२	५	१	२	६	१६	२५०
९	३५७	४	२६	२९	०	२	३	४२९
जम्मा	२४५८	३७	१२१	५३	८	३०	२२०	२९२७
प्रतिशत	८३.९८	१.२६	४.१३	१.८१	०.२७	१.०२	७.५२	१००

तालिका नं. १७: विदेशमा गरिरहेको कामको प्रकृति

वडा नं.	लेवर (सिप नचाहिने)	सिपयुक्त कामदार	फोरम्यान	सुपरभाइजर	अन्य	थाहा छैन	जम्मा
१	४४	१४१	२	१	०	१	१८९
२	१६१	१०६	०	४	३	२९	३०३
३	९५	२४९	४	४	५	३१	३८८
४	९२	२४१	१	४	०	१	३३९
५	८५	५१	०	२	३	९	१५०
६	३२	५३७	३	२	२६	०	६००
७	१३३	१११	४	४	२६	९	२८७
८	२०८	२७	२	६	२	५	२५०
९	२०५	१९३	६	१६	०	१	४२९
जम्मा	१०५५	१६५६	२२	४३	६५	८६	२९२७
प्रतिशत	३६.०४	५६.५८	०.७५	१.४७	२.२२	२.९४	१००

तालिका नं. १८: वैदेशिक रोजगारमा जाने माध्यम

वडा नं.	मेनपावर कम्पनी	एजेन्ट	सरकारी माध्यम (जि.टु.जी.)	आफन्त मार्फत	थाहा छैन	व्यक्तिगत	जम्मा
१	१६८	३	०	०	०	१८	१८९
२	२९२	५	०	३	१	२	३०३
३	३७०	३	८	४	०	३	३८८
४	३३२	१	०	०	०	५	३३८
५	१४१	४	४	०	०	१	१५०
६	५९४	४	०	०	१	१	६००
७	२५२	१८	७	७	०	३	२८७
८	२३६	१	८	३	२	०	२५०
९	४०९	१	०	४	१	६	४२१
जम्मा	२७९४	४०	२७	२१	५	३९	२९२६
प्रतिशत	९५.४९	१.३७	०.९२	०.७२	०.१७	१.३३	१००

तालिका नं. १९: वैदेशिक रोजगारमा जाने बाटो

विवरण	नेपालको विमानस्थल (काठमाण्डौ)	भारतबाट	अन्यमूलुक हुदै	जम्मा
१	१८९	०	०	१८९
२	२९५	१	७	३०३
३	३८५	२	१	३८८
४	३३३	५	०	३३८
५	१४६	४	०	१५०
६	५९७	३	०	६००
७	२८५	२	०	२८७
८	२४७	३	०	२५०
९	४१८	३	०	४२१
जम्मा	२८९५	२३	८	२९२६
प्रतिशत %	९८.९४	०.७९	०.२७	१००

तालिका नं. २०: वैदेशिक रोजगार जाँदा प्रयोग गरेको भिषाको प्रकार

वडा नं.	वर्किङ भिषा (काम गर्ने भिषा)	भिजिट भिषा (भ्रमण भिषा)	स्टुडेन्ट भिषा (पढ्न जाने भिषा)	थाहा छैन	जम्मा
१	१८९	०	०	०	१८९
२	२८९	७	५	२	३०३
३	३७८	४	३	३	३८८
४	३२५	५	३	५	३३८
५	१५०	०	०	०	१५०
६	५६८	१२	१६	४	६००
७	२७१	५	८	३	२८७
८	२३५	४	७	४	२५०
९	४१९	१	०	१	४२१
जम्मा	२८२४	३८	४२	२२	२९२६
प्रतिशत %	९६.५१	१.३	१.४४	०.७५	१००

तालिका नं. २१: कागजपत्र घरमा छोडे वा नछोडेको

वडा नं.	छोडेर जानेको संख्या	नछोड्नेको संख्या	थाहा नहुने	जम्मा
१	१५	१७३	१	१८९
२	२३	१९८	८२	३०३
३	२४	१७४	१९०	३८८
४	१८२	१३५	२१	३३८
५	२४	११३	१३	१५०
६	३४	५६६	०	६००
७	११२	१४९	२६	२८७
८	१६	२१२	२२	२५०
९	४१९	२	०	४२१
जम्मा	८४९	१७२२	३५५	२९२६
प्रतिशत %	२९.०२	५८.८५	१२.१३	१००

तालिका नं. २२: वैदेशिक रोजगारमा जानुपूर्व सीप तालिम लिनेको अवस्था

वडा नं.	सीप तालिम लिनेको संख्या	सीप तालिम नलिनेको संख्या	जम्मा
१	८	१८१	१८९
२	६९	२३४	३०३
३	१४७	२४१	३८८
४	१७६	१६३	३३९
५	१७	१३३	१५०
६	६१	५३९	६००
७	१०९	१७८	२८७
८	८६	१६४	२५०
९	२०६	२१५	४२१
जम्मा	८७९	२०४८	२९२७
प्रतिशत %	३०.०३	६९.९७	१००

तालिका नं. २३: सूचना तथा परामर्श लिएको अवस्था

वडा नं.	सूचना तथा परामर्श लिनेको संख्या	सूचना तथा परामर्श नलिनेको संख्या	जम्मा
१	१८९	०	१८९
२	२८१	२२	३०३
३	२३४	१५४	३८८
४	२८४	५५	३३९
५	१४४	६	१५०
६	५७	५४३	६००
७	२३६	५१	२८७
८	५०	२००	२५०
९	१९६	२२५	४२१
जम्मा	१६७१	१२५६	२९२७
प्रतिशत %	५७.०९	४२.९१	१००

तालिका नं. २४: वैदेशिक रोजगार जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	रु. १०,००० सम्म	रु. १०,००० देखि ५०,००० सम्म	रु. ५०,००० देखि १,००,००० सम्म	रु. १,००,००० देखि २,००,००० सम्म	रु. २,००,००० भन्दा बढी	थाहा छैन	जम्मा
१	०	०	०	१०१	८८	०	१८९
२	५	१३	१७	१२३	१२९	१६	३०३
३	५	९	२३	१७८	१४२	३१	३८८
४	०	२३	४५	१८७	७८	५	३३८
५	१	९	१७	७७	३८	८	१५०
६	२	४	२७	४०४	१६२	१	६००
७	६	१	७	७२	१४०	६१	२८७
८	६	३	१०	६१	१२७	४३	२५०
९	०	०	३	२७०	१४५	३	४२१
जम्मा	२५	६२	१४९	१४७३	१०४९	१६८	२९२६
प्रतिशत %	०.८५	२.१२	५.०९	५०.३४	३५.८५	५.७४	१००

तालिका नं. २५: लागतको श्रोत

वडा नं.	आफ्नै पैसा	आफन्तबाट सापटी लिएर	ऋण लिएर (व्याज तिर्ने गरी)	जग्गा वा सम्पत्ति बेचेर	जम्मा
१	२६	९५	६८	०	१८९
२	२२	२	२७८	१	३०३
३	८०	४	३०४	०	३८८
४	२०	११	३०७	०	३३८
५	१४	२	१३४	०	१५०
६	१७	१	५८२	०	६००
७	१२१	३१	१३३	२	२८७
८	१२	४	२३३	१	२५०
९	३५७	५७	७	०	४२१
जम्मा	६६९	२०७	२०४६	४	२९२६
प्रतिशत %	२२.८६	७.०७	६९.९२	०.१४	१००

तालिका नं. २६ : गत १ वर्षमा विप्रेषण पठाउनेको संख्या

वडा नं.	विप्रेषण पठाउनेको संख्या	विप्रेषण नपठाउनेको संख्या	जम्मा
१	७४	७१	१४५
२	१८४	४७	२३१
३	२६५	४५	३१०
४	२४३	४१	२८४
५	७५	४९	१२४
६	३६४	१२०	४८४
७	१०२	१३६	२३८
८	१३८	६३	२०१
९	१४४	२१६	३६०
जम्मा	१५८९	७८८	२३७७
प्रतिशत %	६६.८५	३३.१५	१००

तालिका नं. २७: विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम

वडा नं.	मनि ट्रान्सफर सेन्टर (आइ.एम.इ.)	बैंक फाइनान्स	सहकारी	साथिभाई	हुण्डीबाट	जम्मा
१	३४	४०	०	०	०	७४
२	१३१	८६	०	०	०	२१७
३	२३९	७७	०	०	१	३१७
४	२४२	२४३	०	०	०	४८५
५	४९	४५	०	२	१	९७
६	३६३	३	३	०	०	३६९
७	६८	७७	०	१	०	१४६
८	१२७	४४	१	०	०	१७२
९	१५	१२८	१	०	०	१४४
जम्मा	१२६८	७४३	५	३	२	२०२१
प्रतिशत %	६२.७४	३६.७६	०.२५	०.१५	०.१	१००

तालिका नं. २८: विप्रेषण खर्च (वार्षिक)

वडा नं.	दैनिक उपभोग	ऋण तिर्न	शिक्षा	स्वास्थ्य	घरायसी सम्पत्ति	व्यवसायमा लगानी	बचत	अन्य
१	५,०९६,०००	५,२००,०००	१,८६०,०००	३,१२०,०००	४,५००,०००	०	१९७५००००	०
२	१५,८७६,०००	२७,७००,०००	९,४९१,०००	१५,४१८,०००	४,८५०,०००	११०००००	२०७५५००	२२६००००
३	९,०२३,०००	३१,६४७,०००	७,६२६,०००	१०,३२२,०००	९,८०५,०००	३०००००	३४१००००	२८७०५००२
४	२८,४२७,००५	४०,८०४,०००	१६,६१५,८००	१८,११७,८००	१३,५५०,०००	२२००००	१४०४४७००	०
५	३,१८२,०००	११,३२५,०००	२,१७७,०००	२,६०७,०००	२,९९२,०००	०	८१५०००	९००००
६	२५,४९२,०००	४,१९०,०००	१५,८३९,०००	११,९८३,००१	५,२३८,०००	५५५०००	४६०४००	१३२५६५००
७	१४,५८५,२५४	१०,४००,०००	८,८८०,०००	४,४४१,२००	५५०,००३	०	१५६७८००	०
८	७,०२१,०००	१६,३९९,९००	६,०४९,९००	२,४१४,२००	७,७३५,०००	०	३२३२३००	५०००
९	७,९७५,०००	४,६३६,०००	७,४४१,०००	५,१४६,००९	३,८१६,०००	२२००००	६६५१०००	०
जम्मा	११६,६७७,२५९	१५२,३०१,९००	७५,९७९,७००	७३,५६९,२१०	५३,०३६,००३	२३९५०००	५२००२७००	४४३१६५०२
प्रतिशत %	२०.४६	२६.७१	१३.३२	१२.९	९.३	०.४२	९.१२	७.७७

तालिका नं. २९ : विप्रेषणबाट घर घडेरी किन्नेको विवरण

वडा नं.	आफ्नै पालिका क्षेत्र	पालिका नजिकैको शहर	जिल्ला सदरमुकाम भएको क्षेत्र	प्रदेश राजधानी क्षेत्र	किनेको छैन	जम्मा
१	३	४	०	०	१८२	१८९
२	१०	०	२	०	२९१	३०३
३	२५	१	१	०	३६१	३८८
४	२३	६	०	०	३१०	३३९
५	१	१	०	०	१४८	१५०
६	६०	११	१	१	५२७	६००
७	१	२	०	०	२८४	२८७
८	१५	४	०	०	२३१	२५०
९	२	०	०	०	४१९	४२१
जम्मा	१४०	२९	४	१	२७५३	२९२७
प्रतिशत %	४.७८	०.९९	०.१४	०.०३	९४.०६	१००

तालिका नं. ३०: विप्रेषणबाट प्राप्त रकम बचत गरिएको निकाय

वडा नं.	स्थानीय समूह	सहकारी	बैंक	फाइनाइन्स	जम्मा
१	४	१	९१	१	९७
२	१२	११	४	०	२७
३	१५	८	१८	१	४२
४	११	९५	५७	०	१६३
५	२	०	२	०	४
६	२८	२२	१	०	५१
७	१३	२९	६	३	५१
८	१०१	४२	८	१	१५२
९	०	०	१०३	०	१०३
जम्मा	१८६	२०८	२९०	६	६९०
प्रतिशत %	२६.९६	३०.१४	४२.०३	०.८७	१००

तालिका नं. ३१: वैदेशिक रोजागारले निम्त्याएको समस्याहरुको अवस्था

वडा नं.	समस्या भएको	समस्या नभएको	जम्मा
१	४	१८५	१८९
२	६०	२४३	३०३
३	३२	३५६	३८८
४	१८	३२१	३३९
५	५	१४५	१५०
६	१३	५८७	६००
७	८	२७९	२८७
८	११	२३९	२५०
९	१६	४०५	४२१
जम्मा	१६७	२७६०	२९२७
प्रतिशत %	५.७१	९४.२९	१००

तालिका नं. ३२: वैदेशिक रोजागारले निम्त्याएको समस्याहरूको अवस्था

वडा नं.	सम्झौता बमोजिम तलब नभएको	सम्झौतामा लेखिएको काम नपाएको	अलपत्र परेको	जेल परेको	सम्पर्क विहीन	विराम वा दुर्घटना	अन्य	जम्मा
१	०	१	१	०	०	२	०	४
२	४२	१९	१	०	१	१०	०	७३
३	२२	१०	३	१	०	६	४	४६
४	६	२	१	०	१	१३	१	२४
५	३	३	०	०	०	१	१	८
६	२	०	६	१	२	०	४	१५
७	५	६	०	०	०	१	१	१३
८	६	६	१	०	३	१	२	१९
९	१३	९	१	०	१	०	०	२४
जम्मा	९९	५६	१४	२	८	३४	१३	२२६
प्रतिशत %	४३.८१	२४.७८	६.१९	०.८८	३.५४	१५.०४	५.७५	१००

तालिका नं. ३३: वैदेशिक रोजगारका कारण भएको पारिवारिक समस्याहरू

वडा नं.	पारिवारिक बेमेल	कोहि दोश्रो व्यक्तिसँग आरोप तथा लान्छाना लागेको	दोश्रो विवाह गरेको	परिवारसँग लामो समयसम्म सम्पर्क नभएको	विदेशबाट लामो समयदेखि पैसा नपठाएको	वालबच्चाहरू मात्र घरमा बस्नु परेको	वृद्ध वुवा आमा मात्र घरमा भएको	गम्भिर मानसिक चिन्ता वा बेला बेलामा बेहोस हुने समस्या	जम्मा
१	०	०	३	१	०	०	०	०	४
२	०	०	१	०	०	२	४	२	९
३	८	०	३	४	२	१	८	३	२९
४	२	१	७	०	०	१	३	०	१४
५	०	०	१	०	२	२	३	०	८
६	०	०	०	१	१	०	०	०	२
७	०	०	०	०	०	०	१	०	१
८	०	०	१	५	२	३	३	०	१४
९	०	०	०	१	१	०	१	०	३
जम्मा	१०	१	१६	१२	८	९	२३	५	८४
प्रतिशत %	११.९	१.१९	१९.०५	१४.२९	९.५२	१०.७१	२७.३८	५.९५	१००

तालिका नं. ३४: बोर्डिङ्ग स्कुलमा पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहरमा गएकाहरुको विवरण

वडा नं.	गएका छैनन्	छोरा पढाउन	छोरी पढाउन	छोरा छोरी दुबै पढाउन	जम्मा
१	१३२	२१	२०	११	१८४
२	२८३	४	३	१२	३०२
३	३४४	३	५	३०	३८२
४	३०७	१६	११	३	३३७
५	१२६	८	५	११	१५०
६	५९१	४	४	१	६००
७	२८४	२	०	०	२८६
८	२४५	०	२	३	२५०
९	४२०	०	०	१	४२१
जम्मा	२७३२	५८	५०	७२	२९१२
प्रतिशत %	९३.८२	१.९९	१.७२	२.४७	१००

तालिका नं. ३५: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

वडा नं.	१८ – २४ वर्षसम्म	२५ – ३५ वर्षसम्म	३५– ४५ वर्षसम्म	४५ वर्ष भन्दा माथि	जम्मा
१	२	३४	१४	५	५५
२	४	५४	३२	१०	१००
३	९	५५	८८	५६	२०८
४	३	४०	२६	१२	८१
५	२	३१	२८	७	६८
६	१४	८५	८९	३६	२२४
७	१३	६३	६८	३८	१८२
८	६	३६	४७	३४	१२३
९	६	५२	८०	३७	१७५
जम्मा	५९	४५०	४७२	२३५	१२१६
प्रतिशत %	४.९	३७	३८.८	१९.३	१००

तालिका नं. ३६: देशगत (वर्गिकृत) रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु

वडा नं.	मलेशिया	खाडी मुलुक	कोरिया	जोर्डन	भारत	अन्य	जम्मा
१	१९	३६	०	०	०	०	५५
२	२३	७४	०	०	१	२	१००
३	४६	१५१	३	०	१	७	२०८
४	१८	६०	०	०	१	२	८१
५	१३	५३	०	०	०	२	६८
६	४६	१७४	१	०	०	३	२२४
७	३७	१३७	०	१	१	६	१८२
८	२९	९२	०	०	०	२	१२३
९	३८	१३०	०	१	१	५	१७५
जम्मा	२६९	९०७	४	२	५	२९	१२१६
प्रतिशत %	२२.१	७४.६	०.३	०.२	०.४	२.४	१००

तालिका नं. ३७: देशगत रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु

वडा नं.	मलेशिया	साउदी अरेबिया	कतार	यु.ए.ई./दुवई	कुवेत	बहराईन	ओमन	जोर्डन	जापान	भारत	कोरिया	अन्य (अन्य देश)	जम्मा
१	१९	११	१२	९	२	२	०	०	०	०	०	०	५५
२	२३	२८	२२	११	९	२	२	०	०	१	०	२	१००
३	४६	५०	५०	३२	१४	५	०	०	१	१	३	६	२०८
४	१८	२३	१४	१६	७	०	०	०	०	१	०	२	८१
५	१३	११	२६	१३	२	१	०	०	०	०	०	२	६८
६	४६	५०	६८	३९	१३	१	३	०	०	०	१	३	२२४
७	३७	२४	५०	४०	२०	०	३	१	०	१	०	६	१८२
८	२९	२१	३६	२८	७	०	०	०	०	०	०	२	१२३
९	३८	३६	५५	२१	१४	३	१	१	०	१	०	५	१७५
जम्मा	२६९	२५४	३३३	२०९	८८	१४	९	२	१	५	४	२८	१२१६
प्रतिशत %	२२.१२	२०.८९	२७.३८	१७.१९	७.२४	१.१५	०.७४	०.१६	०.०८	०.४१	०.३३	२.३	१००

तालिका नं. ३८: धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु

वडा नं.	हिन्दू	बौद्ध	क्रिश्चियन	किराँत	जम्मा
१	५	४	०	४६	५५
२	३७	१२	७	४४	१००
३	१३५	२१	५	४७	२०८
४	२६	११	६	३८	८१
५	२८	६	१	३३	६८
६	१३३	६३	५	२३	२२४
७	१५०	९	४	१९	१८२
८	१०४	३	९	७	१२३
९	१३८	१३	४	२०	१७५
जम्मा	७५६	१४२	४१	२७७	१२१६
प्रतिशत %	६२.१७	११.६८	३.३७	२२.७८	१००

तालिका नं. ३९: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु

वडा नं.	नेपाली	तामाङ	मगर	नेवारी	सुनुवार	माझी	राई
१	२	४	०	०	०	०	४९
२	६२	०	४	१	०	०	१८
३	१३१	०	३१	५	१	०	१२
४	५१	९	१	०	०	०	१७
५	३१	१	४	०	०	०	२८
६	२२१	१	२	०	०	०	०
७	१५१	१	५	६	०	०	११
८	१२३	०	०	०	०	०	०
९	१४१	४	८	०	०	१	७
जम्मा	९१३	२०	५५	१२	१	१	१४२
प्रतिशत %	७५.०८	१.६४	४.५२	०.९९	०.०८	०.०८	११.६८

वडा नं.	लिम्बु	मैथिली	भोजपुरी	थारु	अन्य	जम्मा
१	०	०	०	०	०	५५
२	१५	०	०	०	०	१००
३	२७	०	०	०	१	२०८
४	३	०	०	०	०	८१
५	४	०	०	०	०	६८
६	०	०	०	०	०	२२४
७	८	०	०	०	०	१८२
८	०	०	०	०	०	१२३
९	७	४	१	२	०	१७५
जम्मा	६४	४	१	२	१	१२१६
प्रतिशत %	५.२६	०.३३	०.०८	०.१६	०.०८	१००

तालिका नं. ४०: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

वडा नं	पहाडी दलित	पहाडी जनजाती	पहाडी अन्य	सन्यासी	मधेशी	जम्मा
१	०	५५	०	०	०	५५
२	७	८०	१३	०	०	१००
३	३०	९६	८२	०	०	२०८
४	२२	५४	५	०	०	८१
५	६	५३	९	०	०	६८
६	१३	११५	९६	०	०	२२४
७	२४	६२	९६	०	०	१८२
८	१६	२९	७६	२	०	१२३
९	१९	६७	७९	०	१०	१७५
जम्मा	१३७	६११	४५६	२	१०	१२१६
प्रतिशत %	११.२७	५०.२५	३७.५	०.१६	०.८२	१००

तालिका नं. ४१: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण (क)

वडा नं.	विश्वकर्मा	मिजार	परियार	तामाङ	मगर	सुनुवार	नेवार
१	०	०	०	४	०	०	१
२	५	०	२	१	९	०	१७
३	१२	०	७	०	३५	०	९
४	१५	३	०	११	१	०	०
५	४	०	२	३	४	०	१२
६	७	०	६	३६	३३	०	१५
७	११	०	१०	३	१०	०	१४
८	१०	०	६	२	०	७	४
९	९	०	७	४	१३	०	१९
जम्मा	७३	३	४०	६४	१०५	७	९१
प्रतिशत %	६	०.२५	३.२९	५.२६	८.६३	०.५८	७.४८

तालिका नं. ४२: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण (ख)

वडा नं.	माझी	भुजेल	गुरुङ	राई	लिम्बु	बाहुन	क्षेत्री
१	०	०	०	५०	०	०	०
२	०	०	२	३३	१८	१	१२
३	०	०	०	१४	३८	६४	१८
४	०	०	०	३४	८	४	१
५	०	१	०	२९	४	७	२
६	०	०	१	१३	१७	७	८८
७	०	२	२	१८	१३	३७	५८
८	०	०	०	७	८	११	६५
९	२	०	०	९	१२	१९	६०
जम्मा	२	३	५	२०७	११८	१५०	३०४
प्रतिशत %	०.१६	०.२५	०.४१	१७.०२	९.७	१२.३४	२५

तालिका नं. ४३: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण (ग)

वडा नं.	सन्यासी	अन्य	तेली	कलवार	कानु/हलवाई	माली	जम्मा
१	०	०	०	०	०	०	५५
२	०	०	०	०	०	०	१००
३	०	११	०	०	०	०	२०८
४	०	४	०	०	०	०	८१
५	०	०	०	०	०	०	६८
६	०	१	०	०	०	०	२२४
७	०	४	०	०	०	०	१८२
८	२	१	०	०	०	०	१२३
९	०	१३	४	१	२	१	१७५
जम्मा	२	३४	४	१	२	१	१२१६
प्रतिशत %	०.१६	२.८	०.३३	०.०८	०.१६	०.०८	१००

तालिका नं. ४५: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको शैक्षिक अवस्था

वडा नं.	निराक्षर	साक्षर	बाल कक्षा	प्रावि	निमावि	मावि	एस. इ. इ.	उमावि	स्नातक	स्नातकोत्तर	जम्मा
१	०	२	०	७	११	१३	१४	७	०	१	५५
२	१	१४	०	२२	२४	२८	४	६	१	०	१००
३	३	२७	०	२१	४३	९०	०	२१	२	१	२०८
४	०	१०	०	१९	१०	३	३०	२	७	०	८१
५	०	०	०	६	१०	२३	२५	४	०	०	६८
६	०	८	२	२९	३१	६३	७९	१२	०	०	२२४
७	०	७	४	१६	९	३३	९०	१९	३	१	१८२
८	१	१०	२	१९	३२	२५	२०	१२	१	१	१२३
९	०	०	०	०	०	१	१६७	६	१	०	१७५
जम्मा	५	७८	८	१३९	१७०	२७९	४२९	८९	१५	४	१२१६
प्रतिशत %	०.४१	६.४१	०.६६	११.४३	१३.९८	२२.९४	३५.२८	७.३२	१.२३	०.३३	१००

तालिका नं. ४६: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको वैवाहिक अवस्था

वडा नं.	विवाहित	अविवाहित	बहुविवाह	एकल महिला	एकल पुरुष	सम्बन्ध विच्छेद	विवाह भएको तर छुट्टिएको	जम्मा
१	४०	१५	०	०	०	०	०	५५
२	८३	१३	०	१	०	१	२	१००
३	१७२	२३	२	१	०	४	६	२०८
४	६८	११	०	०	१	०	१	८१
५	६०	७	०	०	०	०	१	६८
६	१९९	२०	०	०	३	०	२	२२४
७	१४६	३१	०	३	०	१	१	१८१
८	१०५	१३	०	०	१	३	१	१२३
९	१५१	१७	०	२	०	३	२	१७५
जम्मा	१०२४	१५०	२	७	५	१२	१६	१२१६
प्रतिशत %	८४.२१	१२.३४	०.१६	०.५८	०.४१	०.९९	१.३२	१००

तालिका नं. ४७: वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधि

वडा नं.	१ वर्ष	२ वर्ष	३ वर्ष	४ देखि ५ वर्ष	५ वर्ष भन्दा माथी	जम्मा
१	१२	१३	९	१७	१	५२
२	२६	२१	१२	२२	१९	१००
३	१०	११	८	२२	५१	१०२
४	२०	९	९	८	१७	६३
५	९	८	१६	१३	२२	६८
६	५२	२६	२५	२७	४१	१७१
७	१९	१०	४	१८	३४	८५
८	१२	१०	६	१३	४५	८६
९	४७	२४	२२	३३	४९	१७५
जम्मा	२०७	१३२	१११	१७३	२७९	९०२
प्रतिशत %	२२.९५	१४.६३	१२.३१	१९.१८	३०.९३	१००

तालिका नं. ४८: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किनुको कारण

वडा नं.	सम्झौता अवधि सकिएर	कम्पनी बन्द भएर	मेडिकल फेल भएर	कोरोना महामारीका कारण	आफ्नो स्वास्थ्य समस्याका कारण	घरायसी समस्याका कारण	अन्य	जम्मा
१	४२	६	२	०	३	१	१	५५
२	६२	६	१	११	१२	३	५	१००
३	११३	१५	०	१६	२६	११	२७	२०८
४	६०	७	०	२	९	१	२	८१
५	२७	११	१	१०	८	१०	१	६८
६	४७	२७	२	८	३८	१२	९०	२२४
७	७४	४४	०	१८	२०	७	१९	१८१
८	७१	१३	०	४	१४	९	१२	१२३
९	७९	४०	०	९	३१	१६	०	१७५
जम्मा	५७५	१६९	६	७८	१६१	७०	१५७	१२१६
प्रतिशत %	४७.२९	१३.९	०.४९	६.४१	१३.२४	५.७६	१२.९१	१००

तालिका नं ४९: विदेशमा गरेको कामको प्रकार

वडा नं.	लेवर (सिप नचाहिने)	सिपयुक्त कामदार	फोरम्यान	सुपरभाइजर	अन्य	जम्मा
१	२६	२८	०	१	०	५५
२	५२	४८	०	०	०	१००
३	६७	१३५	०	२	४	२०८
४	१७	६१	१	२	०	८१
५	४१	२४	१	२	०	६८
६	७	२१०	१	१	५	२२४
७	८६	७९	०	२	१५	१८२
८	११०	७	०	२	४	१२३
९	८४	७८	७	६	०	१७५
जम्मा	४९०	६७०	१०	१८	२८	१२१६
प्रतिशत %	४०.३	५५.१	०.८२	१.४८	२.३	१००

तालिका नं ५०: वैदेशिक रोजगारको क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभवहरूको विवरण

वडा नं.	निर्माण सम्बन्धी (कारपेन्टर, डकर्मी, पेन्टर, स्टिल फिक्सर..)	ईलेक्ट्रिक तथा मेकानिकल सम्बन्धी (इलेक्ट्रिसियन, प्लम्बिङ, अटोमोबाइल, वेल्डर ..)	सामानहरू उत्पादन सम्बन्धी	कृषि सम्बन्धी	ड्राईभर तथा मेसिन चलाउने	सेवा तथा व्यापार सम्बन्धी (होटल कुक वेटर व्युटी पार्लर गारमेन्ट..)	सुपरभाइजर, फोरम्यान	दक्ष व्यवसाय, व्यवस्थापक	अन्य (लेवर, सरसरफाइ, प्याकेजिङ, लोडिङ, डेलिभरी..)	सुरक्षा /सेक्युरिटी गार्ड	जम्मा
१	१०	४	४	१०	४	३	१	१	१६	२	५५
२	२४	७	६	०	१३	१६	०	१	३०	३	१००
३	८१	९	८	६	१७	१६	१	३	४८	१९	२०८
४	३७	६	८	०	५	१८	०	२	०	५	८१
५	१३	२	०	०	९	०	३	०	४०	१	६८
६	५८	१५	१३	३	२४	२०	०	०	७७	१४	२२४
७	३८	११	१६	०	१५	३१	२	२	५०	१७	१८२
८	३४	१२	१५	७	११	३	५	६	१८	१२	१२३
९	६२	९	१३	०	२७	१८	१३	४	२१	८	१७५
जम्मा	३५७	७५	८३	२६	१२५	१२५	२५	१९	३००	८१	१२१६
प्रतिशत %	२९.३	६.१७	६.८३	२.१४	१०.२८	१०.२८	२.०६	१.५६	२४.६७	६.६६	१००

तालिका नं ५१: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सीप तालिम लिएको विवरण

वडा नं.	लिएको छैन	प्राविधिक सिप तालिम (३ महिना सम्मको)	व्यवसायिक सिप तालिम (३ महिना भन्दा माथिको)	जम्मा
१	५३	२	०	५५
२	९३	६	१	१००
३	१८३	१४	११	२०८
४	७८	१	२	८१
५	६५	३	०	६८
६	२२४	०	०	२२४
७	१७६	४	२	१८२
८	१२१	१	१	१२३
९	१७२	२	१	१७५
जम्मा	११६५	३३	१८	१२१६
प्रतिशत %	९५.८१	२.७१	१.४८	१००

तालिका नं ५२: फर्केर आएका व्यक्तिहरुको फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सोंच

वडा नं.	फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सोंच हुने	अब वैदेशिक रोजगार नजाने सोंच हुने	जम्मा
१	२१	३४	५५
२	४६	५४	१००
३	७२	१३६	२०८
४	४९	३२	८१
५	३३	३५	६८
६	१३१	९३	२२४
७	८६	९६	१८२
८	५२	७१	१२३
९	४९	१२६	१७५
जम्मा	५३९	६७७	१२१६
प्रतिशत %	४४.३३	५५.६७	१००

तालिका नं ५३ : वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु हालको संलग्नता

वडा नं.	फुर्सदमा छ कुनै काम छैन	आफ्नै व्यवसायमा लागेको छ	जागिरमा लागेको छ	अन्य काममा लागेको छ	जम्मा
१	१४	३९	१	१	५५
२	६९	२८	१	२	१००
३	१६३	३५	७	३	२०८
४	४७	३३	१	०	८१
५	२३	४१	१	३	६८
६	१८०	२६	३	१५	२२४
७	१२४	४०	९	९	१८२
८	६२	३६	९	१६	१२३
९	८३	८९	३	०	१७५
जम्मा	७६५	३६७	३५	४९	१२१६
प्रतिशत %	६२.९१	३०.१८	२.८८	४.०३	१००

तालिका नं ५४: व्यवसायमा संलग्न हुनेहरुको व्यवसायको प्रकृति

वडा नं.	कृषि व्यवसाय	व्यापार व्यवसाय	व्यवसायिक कार्य गर्ने	अन्य	जम्मा
१	३७	२	०	०	३९
२	१९	८	१	०	२८
३	१३	१७	५	०	३५
४	२३	५	५	०	३३
५	४०	१	०	०	४१
६	२	१५	९	०	२६
७	१७	२३	०	०	४०
८	२५	६	२	३	३६
९	५६	३०	२	१	८९
जम्मा	२३२	१०७	२४	४	३६७
प्रतिशत %	६३.२२	२९.१६	६.५४	१.०९	१००

तालिका नं ५५: नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गर्न तथा नयाँ व्यवसाय सुरु गर्नका लागि भएका समस्याहरु

वडा नं.	पुँजीको अभाव (लगानी गर्न पैसा नहुनु)	व्यवसाय सञ्चालन गर्न सिप र अनुभव नहुनु	प्रविधि नहुनु वा थाहा नहुनु	उत्पादिन सामानले बजार नपाउनु	उपयुक्त नीति नियम तथा कानुन नहुनु	जम्मा
१	५५	५५	५५	५५	५३	२७३
२	१००	६६	८७	७३	४६	३७२
३	२०७	१२३	१२०	१२५	५१	६२६
४	८०	६७	६७	७५	६१	३५०
५	६५	२७	३९	३५	५२	२१८
६	१९०	८९	१०२	१४६	६७	५९४
७	१६८	६७	४२	४१	४०	३५८
८	१०९	७२	७५	७९	३६	३७१
९	४६	६६	३८	४६	५७	२५३
जम्मा	१०२०	६३२	६२५	६७५	४६३	३४१५
प्रतिशत %	२९.८७	१८.५१	१८.३	१९.७७	१३.५६	१००

तालिका नं ५६: नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने क्षेत्रहरु

वडा नं.	जागिर खाने	कृषि व्यवसाय गर्ने	व्यापार व्यवसाय सञ्चालन गर्ने	व्यवसायिक कार्य गर्ने	जम्मा
१	१	३१	२	०	३४
२	२	३४	१८	०	५४
३	३५	६१	३८	२	१३६
४	५	२०	६	१	३२
५	२	२२	९	२	३५
६	२	३४	३१	२६	९३
७	११	५८	२७	०	९६
८	५	४७	१०	९	७१
९	१७	६०	४७	२	१२६
जम्मा	८०	३६७	१८८	४२	६७७
प्रतिशत %	११.८२	५४.२१	२७.७७	६.२	१००

तालिका नं ५७: नेपालमा नै स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरु

वडा नं.	सिपमुलक तालिम	अनुदान सहयोग	सहुलियत ऋण	सामग्री तथा प्रविधि सहयोग	उत्पादित बस्तुको बजारीकरणका लागि सहयोग	जम्मा
१	३४	३४	३४	३४	३४	१७०
२	५२	५४	४९	५३	३५	२४३
३	१३१	१०७	९९	९९	९४	५३०
४	३०	३२	३१	३०	३१	१५४
५	२०	३४	३४	२६	२९	१४३
६	८३	३६	६०	५५	३६	२७०
७	९०	७१	६१	२१	२२	२६५
८	५४	४३	४६	३३	३१	२०७
९	९४	७४	२१	११	२०	२२०
जम्मा	५८८	४८५	४३५	३६२	३३२	२२०२
प्रतिशत %	२६.७	२२.०३	१९.७५	१६.४४	१५.०८	१००

आर्थिक सहयोग:

वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिको

पुनःएकिकरण परियोजना (रेमी)

प्राविधिक सहयोग:

एस.आर.एस. शोलुसन्स् प्रा.लि.

काठमाण्डौ

प्रकाशक :

मिक्लाजुङ गाउँपालिका

मोरङ

कोशी प्रदेश